მებრძოლი საქართველო

ქართული ეროვნული საბჭოს ორგანო

·LA GÉORGIE COMBATTANTE·

26 მაისი 1999 - 25(43) - 26 Mai 1999

ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს — ილია

შინაარსი

საქართველოს დამოუკიდებლობის 81 წლისთავი

26 მაისი - საშინაო და საგარეო პოლიტიკის წონასწორობა.....1
დოკუმენტაცია.....5

სოხუმის დაპყრობის მეექვსე წელი

როდის დამთავრდება რუსეთის ბატონობა აფხაზეთში? - 8
"განდევნა ომის ბოროტმოქმედებაა" - 10
ლორიკ მარშანიას წერილი არძინბასადმი.....11
იური ლუჟკოვი, კოსოვო და...აფხაზეთი? - 12
დოკუმენტაცია.....13

ჩვენი საჭირბოროტო საკითხები

თხოვნა ბატონ ზურაბ ჟვანიას.....16
"ტრიალა" = "სამეული" - 17
"დაიპყარით ეს მიწა?" - 19
ვითომ ჩვენ პოლიტიკურად გულუბრყვილონი დავრჩით? - 21
გზააბნეულები? - 23
პოლიტიკური კულტურა.....26

პუბლიცისტიკა

საქართველო ევროპის საბჭოს წევრია.....27
მწვავე კონსტრუქციული კრიტიკა? - .....29(1)
ნ.ჟორდანიას სახელობის საერთაშორისო კონფერენცია თბილისში.....30
ჩვენი შენიშვნები.....34
ვინ როგორ შეხვდება 2000-ს წელს? - 40
ვინ დაანგრია საბჭოთა კავშირი? - 45
თურმე რუსეთს საქართველო უქმნის საფრთხეს? - 47
ჩვენი პრეზიდენტის ქონებრივი დეკლარაცია.....48
ეროვნული შერიგება - რაც არ უნდა დაჯდეს! - 50
ფაქტები, ფაქტები, მხოლოდ ფაქტები.....52

ქართული ლიტერატურა და ხელოვნება

პოეტ ტერენტი გრანელის გარდაცვალების 65 წლისთავი.....54
მწერალი კლემენს აიხი და საქართველო.....56
პაატა ბურჭულაძე - ჩვენი დიდი ხელოვანი.....57

ქართული ემიგრაციის ყოფა-ცხოვრება

26 მაისი უცხოეთში.....58
ქართული საინფორმაციო მედიუმები უცხოეთში.....59
"გაუმარჯოს საქართველოს!" - 60
ჩასაფიქრებელი.....63

დემოკრატიის ორგანოა მოქალაქეთა უმრავლესობა. აქედან წამოიდგარი ხელისუფლება არის მოქმედი, მჭრელი, მებრძოლი. — ნოე

დაარსდა: იანვარი 1952, პარიზი — Fondation: janvier 1952, Paris

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„მეოთხე ხელი"

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი — პრესა, რადიო, ტელევიზია, კინოფილმი — დემოკრატიული, სამართლებრივი სახელმწიფოს ხელისუფლების „მეოთხე ხელისუფლება" სახელმწიფო ძალაუფლების „სამი ხელისუფლება" — მმართველობის (მთავრობა), კანონმდებლობის (პარლამენტი) და მართლმსაჯულების (სასამართლო) გვერდით. აზრთა სხვადასხვაობა და ჭიდილი დემოკრატიის სისუსტე კი არა, სიძლიერეა, თუ იგი დარჩება დემოკრატიული სახელმწიფოს შორის, კონსტიტუციონალიზმის კონსტრუქციული კრიტიკის სფეროში, რაშიც მჟღავნდება პარტიების, ერის პოლიტიკური კულტურა. ამდენად მასობრივი ინფორმაციის შედეგები უნდა იყოს სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მრავალფეროვანი და მრავალფეროვანი ცხოვრების სარკე, რაც — თავის მხრივ — ნიშნავს იმას, რომ იგი უნდა იყოს ობიექტური და მიუდგომელი და მის შექმნაში მონაწილეობას უნდა ღებულობდეს საზოგადოების ყველა ფენა იმ მიზნით, რომ აკრძალული იქნას თავიდან არა თუ იმ პარტიის თუ დაჯგუფების განუკითხავი ბატონობა.

საქართველოს კონსტიტუცია
Constitution de la Géorgie

მიღებული საქართველოს დამფუძნებელი
კრების მიერ 1921 წლის თებერვლის 21.

მუხლი 32

ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს სიტყვით, ბეჭდვით ან სხვა რამ ღონისძიებით თავისი აზრები გამოსთქვას და გაავრცელოს მთავრობის წინასწარ ნებადაურთველად. ყოველი დანაშაულისათვის, რომელსაც იგი ასეთ შემთხვევაში ჩაიდენს, პასუხს აგებს მხოლოდ სასამართლოს წინაშე.

Tout citoyen a le droit d ' exprimer son opinion et de la propager par la parole, par la presse ou par d' autres moyens sans l'autorisation préalable du Gouvernement. Il n 'est responsable. pour tout délit commis dans ces cas, que devant la Justice.

საქართველოს კონსტიტუცია
Constitution de la Géorgie

მიღებულია 1995 წლის 24 აგვისტოს

მუხლი 19

1. ყოველ ადამიანს აქვს სიტყვის, აზრის, სინდისის, აღმსარებლობისა და რწმენის თავისუფლება.
2. დაუშვებელია ადამიანის დევნა სიტყვის, აზრის, აღმსარებლობის ან რწმენის გამო, აგრეთვე მისი იძულება გამოთქვას თავისი შეხედულება მათ შესახებ.
3. დაუშვებელია ამ მუხლში ჩამოთვლილ თავისუფლებათა შეზღუდვა, თუ მათი გამოვლინება არ ლახავს სხვათა უფლებებს.

ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია
Universal Declaration of Human Rigts

ყოველ ადამიანს აქვს უფლება მრწამსის თავისუფლებისა და მისი თავისუფლად გამოთქმისა; ეს უფლება მოიცავს ადამიანის თავისუფლებას, დაუბრკოლებლად მისდიოს თავის მრწამსს და ეძიოს, მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია და იდეები ნებისმიერი საშუალებით სახელმწიფო საზღვრებისაგან დამოუკიდებლად.

arricl 19

Everyone has the righet co freedom of opinion and expression; this righet includes freedom co hold opinions sichour incerierence and to scet, receive and impart information and idext chrough any medis and regardless of fronciers.

პარიზი, 18.5.1999 წელი

დამოუკიდებელი საქართველო

81 წლისთავი

1918- 26 მაისი -1999

პარიზი

ქ-767

26 მაისი - საშინაო და საგარეო პოლიტიკის წონასწორობა

1.

გილოცავთ, პატივცემულო თანამემამულენო, 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობისა და სუვერენობის აღდგენის 81-ე წლისთავს!..

2.

1918 წლის 26 მაისი არის არა მარტო საქართველოს სამიათასწლოვანი სახელმწიფოებრივი ტრადიციის იხევ-აღდგომა-გამოცოცხლება, არამედ ამასთანავე პირველდასელთა ლოზუნგის -"ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს!" - და მესამედასელთა სამოქმედო პროგრამის -"ნივთიერი კეთილდღეობა როგორც დედა-ბოძი ადამიანის ცხოვრებისა; თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული პიროვნებისა" - განხორციელებისათვის მოქმედების დასაწყისი, რომლის დროს საქართველოს მოსახლეობის დიდი უმრავლესობა აღტაცებული ჩაება დამოუკიდებელი საქართველოს სახელმწიფოებრივ მშენებლობაში.

3.

რამ განაპირობა საქართველოს სახელმწიფოებრივი წარმატებანი, დაწყებული 1918 წლის 26 მაისიდან, მეფის რუსეთის 117 წლის განუკითხავი ბატონობის შემდეგ?. - საქართველოს სახელმწიფოებრივი მაშინდელი წარმატებანი განაპირობა საქართველოს მაშინდელი პოლიტიკური ხელმძღვანელობის გონიერმა მოქმედებამ, რომლის დროს შესაძლებელი გახდა საქართველოს საშინაო და საერთაშორისო მდგომარეობას შორის წონასწორობის დამყარება, რაც პრაქტიკულად გამოიხატა იმაში, რომ 26 მაისამდე, ე.ი. საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებამდე, საქართველოს პოლიტიკურმა ხელმძღვანელობამშესძლო მეფის რუსეთის სამხედრო ნაწილების გაყვანა ამიერკავკასიიდან და ამით საქართველოდან უმტკივნეულოდ, რის შედეგად შესაძლებელი გახდა საქართველოს სახელმწიფოებრივი ძალაუფლების ეროვნული საბჭოს უფლებამოსილების ხელში მოქცევა, რასაც მოყვა, 1918 წლის 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის გამოცხადება.

4.

მაგრამ საქართველოს საერთაშორისო ასპარეზზე გამოსვლის პროცესი გართულდა, რადგან დასავლეთის მოკავშირეები, ე.ი. პირველ მსოფლიო ომში გამარჯვებული სახელმწიფოები, "საქართველოს საკითხს" უკავშირებდნენ "რუსეთის საკითხს", რის გადალახვისათვის აუცილებელი გახდა საქართველოს დამოუკიდებლობის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იურიდიული და ფაქტიური ცნობა საბჭოთა რუსეთის მთავრობისაგან. ეს კი მეტად რთული საკითხი გახდა, რადგან საბჭოთა რუსეთის მთავრობა მტრულად იყო განწყობილი დამოუკიდებელი საქართველოსადმი. მაგრამ საქართველოს მაშინდელმა მთავრობამ, ნოე ჟორდანიას მეთაურობით, შესძლო საზავო ხელშეკრულების დადება საბჭოთა რუსეთთან - 1920 წლის 7 მაისს, რომლის ძალით რუსეთმა სცნო საქართველოს დამოუკიდებლობა და სუვერენობა. ამ აქტით კი საქართველოს გზა გაეხსნა საერთაშორისო ურთიერთობის სფეროში, რის შედეგად საქართველოს დამოუკიდებლობა, უმოკლეს დროში, იცნეს მსოფლიოს ბევრმა სახელმწიფომ, მათ შორის, ინგლისმა, საფრანგეთმა, გერმანიამ თუ შორეულ იაპონიამ.

5.

საქართველოს მაშინდელი მთავრობის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მან შესძლო საქართველოს თითქმის მთელი ისტორიული ტერიტორიის საქართველოს სახელმწიფო საზღვრებში მოქცევა და მისი დაცვა, მიუხედავათ შემოტევებისა შიგნიდან და გარედან. ცხოვრებაში გატარებულ იქნა მიწის რეფორმა; შემუშავებულ იქნა დამოუკიდებელი საქართველოს კონსტიტუცია, რომელიც ძალაში შევიდა 1921 წლის 21 თებერვალს, რომელიც სანიმუშო დემოკრატიულ და სოციალურ კონსტიტუციათ იქნა აღიარებული დასავლეთის დემოკრატიული ქვეყნების პოლიტიკური მოღვაწეებისაგანაც კი, რომელთაგან საყურადღებოა, სხვა მრავალთა შორის, ბრიტანეთის მუშათა პარტიის ლიდერისა და პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ ინგლისის პრემიერმინისტრის - რამსეი მაკდონალდის - სიტყვები,რომელმაც - იმოგზ-
აურა რა 1920 წელს დამოუკიდებელ საქართველოში, — გაზეთ "ნეიშენ-ში"(16 ოქტომბერი,1920 წელი) გამოაქვეყნა სტატია, რომელშიც, სხვათა შორის, წერდა:

6.

"თუ ერთა თავისუფლება ცარიელი სიტყვა არ არის, თუ რომელიმე ერს ეკუთვნის თავისუფლება, ეს არის ქართველი ერი, რომელმაც დაუმტკიცა მთელ კაცობრიობას თავისი მაღალი კულტუროსნობა და პოლიტიკური სიმწიფე.

მე გავეცანი მის კონსტიტუციას, მის სოციალურ და ეკონომიკურ აღმშენებლობას, და რაც მე ვნახე იქ, ვისურვებდი ასე მოწყობილი მენახოს ცხოვრება ჩვენს ქვეყანაში".

7.

მაგრამ, ჩვენდა საუბედუროთ, რუსეთმა იარაღის ძალით დაიპყრო დამოუკიდებელი საქართველო და იგი რუსეთის თავისებურ კოლონიად აქცია დაწყებული 1921 წლის 25 თებერვლიდან დამთავრებული 1991 წლის 9 თებერვლამდე, როცა ისევ აღდგენილ იქნა საქართველოს დამოუკიდებლობა და სუვერენობა 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის შესაბამისად. მაგრამ რა?..

8.

საქართველოს მეორე რესპუბლიკის ხელმძღვანელობამ საქართველოს პირველი რესპუბლიკის გამოცდილება ვერ შეუფარდა არსებულ საერთაშორისო და საქართველოს საშინაო მდგომარეობას, რამაც გამოიწვია წონასწორობის დარღვევა საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას შორის, თუმცა ამერიკის შეერთებული შტატების ყოფილმა პრეზიდენტმა - რიჩარდ ნიქსონმა,- წვია რა საქართველოს და ესაუბრა რა ზვიად გამსახურდიას, - ურჩია, რომ მოვლენებს გაყვეს, ე.ი. წინ ნუ უსწრებს, რაშიც, უდავოა, იგი გულისხმობდა, რომ არ დაპირისპირებოდა პოსტბოლშევიკურ რუსეთს, რომლის პრეზიდენტი უკვე ბორის ელცინი გახდა, როცა 1991 წლის 25 დეკემბერს სსრკ-ს პრეზიდენტი გადადგა და ამით საბჭოთა კავშირი დაიშალა.

9.

მიხეილ გორბაჩოვის გადადგომას კი წინ უსწრებდა დიდი მოვლენები, რომელთა პროცესში კიდევ უფრო.წინაპლანზე წამოიწვია საქართველოს საშინაო და საგარეო, ე.ი. საერთაშორისო მდგომარეობას შორის წონასწორობის, შერწყმის, შესადაგების პრობლემები, განსაკუთრებით რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობის სფეროში, რაც განაპირობა შემდეგმა მოვლენებმა:

— 1991 წლის 29 აგვისტოს, ერთი კვირით ადრე მომხდარი პუტჩის შემდეგ მოსკოვში, - რუსეთი და უკრაინა შეთანხმდენ შეექმნათ "დროებითი სტრუქტურები სსრკ-ს მოკავშირე რესპუბლიკებიდან, რომელთა პირველი ნაბიჯი იქნებოდა სსრკ-ს დაშლა.

— 1991 წლის 5 სექტემბერს სსრკ-ს სახალხო დეპუტატთა კონგრესი, რუსეთის ზეგავლენით, ქმნის "გარდამავალ კონსტიტუციას-ადამიანის უფლებათა და

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თავისუფლებათა დეკლარაციას", რომლის თანახმად გადადგმულ იქნა მეორე_ნაბიჯი: საბჭოთა კავშირი, როგორც ფედერაციული სახელმწიფო, გარდაქმნილ იქნა "სახელმწიფოთა თანამეგობრობად"("ზუნდესშტაატ"--"შტაატენბუნდ").

- 1991_წლის_18_ოქტომბერს გადადგმულ იქნა მესამე_ნაბიჯი: პრეზიდენტმა გორბაჩოვმა და სომხეთის, ყაზახეთის, ყირგიზეთის, რუსეთის, ტაჯიკეთის, თურქმენეთის, უზბეკეთისა და ბელორუსიის პრეზიდენტებმა ხელი მოაწერეს ხელშეკრულებას დამოუკიდებელი სახელმწიფოების ეკონომიკური გაერთიანების დაარსების შესახებ. უკრაინა და მოლდავეთი შეუერთდა ამ გაერთიანებას 1991 წლის 6 ნოემბერს.

- 1991_წლის_8_დეკემბერს, მინსკში, რუსეთის პრეზიდენტი - ბორის_ელცინი, უკრაინის პრეზიდენტი - ლეონიდ_კრავჩუკი და ბელორუსიის პრეზიდენტი - სტანისლავ_შუშკევიჩი ქმნიან ამ სამი სლავური რესპუბლიკისაგან "დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობას". ამ დოკუმენტში ნათქვამია, რომ სსრკ-ა, როგორც საერთაშორისო სამართლის სუბიექტი და გეოპოლიტიკური რეალობა ამთავრებს მის არსებობას. ამ ხელშეკრულების რატიფიკაცია მოახდინეს ამ სამი სახელმწიფოს პარლამენტებმა 1991 წლის 12 დეკემბერს, რომელშიც აღნიშნულია, რომ 1922 წლის 30 დეკემბრის სსრკ-ას შექმნის ხელშეკრულება დენონსირებულია, ე.ი. გაუქმებულია.

- 1991_წლის_21_დეკემბერს ალმა-ატაში, ჩატარდა დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის "ღია დაარსების კონფერენცია". რუსეთს, უკრაინას და ბელორუსიას შეუერთდენ ყაზახეთი, ყირგიზეთი, ტაჯიკეთი, თურქმენეთი, უზბეკეთი, სომხეთი, აზერბაიჯანი და მოლდავეთი.

10.

როგორც ვხედავთ, სსრკ-ას მოკავშირე რესპუბლიკებიდან, ოთხი - ლიტვა, ლატვია, ესტონეთი და საქართველო - გამოითიშა "დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობიდან". მაგრამ იმ დროს, როცა ლიტვა-ლატვია-ესტონეთი გამოთიშულ იქნა ამ ე-წ-ლ "ეს-ენ-გედან", დასავლეთის დემოკრატიული ქვეყნების ზეწოლის შედეგად, საქართველო თითქოს მიღებული არ იქნა "ეს-ენ-გეში" იმის გამო, რომ საქართველოში უგულეყოფილი იყო ადამიანის უფლებები, განსაკუთრებით "სამხრეთ-ოსეთში", ე.ი. შიდა ქართლში. ამიტომ საქართველოს "ეს-ენ-გეში" მხოლოდ "მეთავლყურეს" სტატუსი მიანიჭეს.

11.

ამაზე მეტი მაქიაველური, ცინიკური პოლიტიკა მართლაც რომ წარმოუდგენელია: თითქოს ადამიანისა და ერის უფლებები რუსეთში დაცული ყოფილა, ხოლო საქართველოში თითქოს იტანჯებოდენ ეროვნებათა უმცირესობანი აფხაზეთში თუ შიდა ქართლში!" ამგვარი მაქიაველური, ყალბი, ცინიკური პოლიტიკა რუსეთმა თითქოს დამარხა სსრკ-ას [illegible] იმავე წამში -"ეს-ენ-გეს" სახით - შეედგა რუსეთის პოსტბოლშევიკური იმპერიის შექმნას, და "განტევების ვაცი" უკვე გამონახა საქართველოს სახით, რომელიც თურმე ტანჯავდა და ავიწროებდა ეროვნულ უმცირესობებს საქართველოში.

რა თქმა უნდა, თვით რუსეთის დიდმპყრობელ-შოვინისტებსაც არ სჯეროდათ ამგვარი ზღაპარი, მაგრამ მათ ისევ გამოიყენეს ძველი იმპერიული პოლიტიკა - "დაყავი და იბატონე" - და გერმაზომიერად დაიწყო აფხაზი და ოსი ექსტრემისტების გაბატონება საქართველოში რუსეთის შეიარაღებული ძალების მეშვეობით, რომელსაც მოყვა არა მარტო ქართველთა გენოციდი აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, და სამას-ათასზე მეტი ლტოლვილი თუ გადაადგილებული, არამედ ისიც, რომ აგერ უკვე მეექვსე წელიწადია აფხაზეთსა თუ შიდა ქართლში ბატონობს რუსეთი აფხაზი და ოსი ექსტრემისტების ნიღბით.

12.

მაგრამ ვითომ ჩვენ, ქართველები, რუსეთის ამგვარ ცინიკურ მოქმედებაში მამა აბრამის უდანაშაულო ბეტკნები ვართ?.. ხომ_არ_დავარღვიეთ_აღნიშნული წონასწორობა_საქართველოს_საგარეო_და_საშინაო_პოლიტიკას_შორის? ხომ არ გავაღიზიანეთ დაჭრილი, მაგრამ მაინც დათვი-რუსეთი იმდენად, რომ მან, მართალია, ამერიკას ვერ გაუძლო, და ჯავრი პატარა საქართველოზე ხომ არ იყარა, რასაც განაგრძობს დღესაც განსაკუთრებით აფხაზეთსა და შიდა ქართლში?..

13.

უდავოა, ჩვენც, ქართველობამ, საქართველოს მოქალაქეებმაც ხელი შეუწყვეთ რუსეთის დიდმპყრობელურ-შოვინისტურ პოლიტიკას, რომლის სუსხი ისევ ვიგრძე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნით 1998 წლის 20 მაისიდან, როცა რუსეთმა - აფხაზი სეპარატისტების ნიღბით - ისევ განაახლა ჩვენი გალის რეგიონში ქართველთა გენოციდი, სახლ-კარის გადაწვა და ქართველთა განდევნა ამ ძველთაძველ ქართულ მიწიდან. და აქ იბადება მრავალი კითხვა:

14.

. მოვლენების"წინ გასწრება" ხომ არ იყო საქართველოს დამოუკიდებელობის ისევ აღდგენა, 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე, 1991 წლის 9 აპრილს, ე.ი. სსრკ-ას დაშლის 9-ა თვეზე ადრე?..

15.

მერმეთ: მოვლენების "წინ გასწრება" ხომ არ იყო ის ფაქტი, რომ ჩვენ შევეცადეთ საქართველოს დამოუკიდებლობის დე ფაქტო და დე იურე ცნობას დასავლეთის დემოკრატიული ქვეყნებიდან იმ დროს, როცა საბჭოთა კავშირი დაშლი არ იყო, ე.ი. 1991 წლის 25 დეკემბრამდე - არ მივიღეთ რა მხედველობაში ჩვენი ისტორიული გამოცდილება საქართველოს პირველი რესპუბლიკისა, რომელიც მხოლოდ მაშინ იცნო დე ფაქტო და დე იურე დასავლეთის დემოკრატიულმა და სხვა სახელმწიფოებმა, როცა საბჭოთა რუსეთმა საზავო ხელშეკრულება დადო საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან და ამით იცნო საქართველოს დამოუკიდებლობა?..

16.

ამ "წინგასწრების" ორ მთავარ და სხვა მიზეზებმა ხომ არ განაპირობეს პუტჩი საქართველოს კანონიერი მთავრობის წინააღმდეგ, რის შედეგად ხელისუფლება ხელში ჩაიგდო "სანჭვო" ელემენტებმა, რომელსაც, უდავოა, ხელს უწყობდა დიდმპყრობელ-შოვინისტური ძალები, რასაც მოყვა ზვიად გამსახურდია გადაყენება თუ განდევნა?..

17.

ვითომ უფრო გონიერი იქნებოდა, თუ მოვლენებს"წინ არ გავუსწრებდითჲა საქართველოს დამოუკიდებლობას სსრკ-ას სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების დამოუკიდებლობის გამოცხადებასთან ერთად განვახორციელებდით?..

18.

და ყველაფერი ეს ხომ არ გამოიწვია იმ ფაქტმა, რომ ჩვენ.. წონასწორობა ვერ მივიღეთ მხედველობაში საქართველოს პირველი რესპუბლიკის გამოცდილება და ვერ დავამყარეთ წოსასწორობა საქართველოს საშიხაო და საგარეო პოლიტიკას შორის

18.

და ყველაფერი ეს ხომ არ გამოიწვია იმ ფაქტმა, რომ ჩვენ ვერ შევძელით წონასწორობის დამყარება საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას შორის?..

19.

ამდენად, საქართველოს ყოველმა პარტიამ თუ პოლიტიკურმა დაჯგუფებამ ხელი არ უნდა შეუწყოს საქართველოს დღევანდელ ხელმძღვანელობას, რომელიც ცდილობს საშინაო და საგარეო პოლიტიკის გაწონასწორებას, რაც უკვე დადებით შედეგებს იძლევა, რომლის ერთერთი საამაყო ფაქტია საქართველოს, როგორც დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფოს, "ევროპის საბჭოში" გაწევრიანება?..

20.

მაშ, დიდება საქართველოს, დიდება ქართველ ერს, დიდება დამოუკიდებელ და სუვერენულ საქართველოს!..

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

"ქაღალდზე მეოცნებეთა დრო წავიდა!
საქმეა საჭირო, საქმე!"
"ნაცვრის ხე"

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს დამოუკიდებლობა

საქართველოს დამფუძნებელი კრება — არჩეული პირდაპირ თანასწორი, საყოველთაო, ფარული და პროპორციონალური საარჩევნო სისტემით ორივე სქესის მოქალაქეთა მიერ, — თავის პირველსავე სხდომაზე, 1919 წ. მარტის 12-ს, ქვეყნისა და ისტორიის წინაშე აღიარებს, რომ ის სავსებით იღებს და ადასტურებს საქართველოს ეროვნულ საბჭოს მიერ 1918 წ. მაისის 26-ს, ნაშუადღევის 5 ს. და 10 წ. თბილისში გამოცხადებულს საქართველოს დამოუკიდებლობის შემდეგ აქტს.

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი

მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში საქართველო არსებობდა, როგორც დამოუკიდებელი და თავისუფალი სახელმწიფო.

მეთვრამეტე საუკუნის დასასრულს ყოველ მხრით მტრისაგან შევიწროებული საქართველო თავისი ნებით შეუერთდა რუსეთს იმ პირობით, რომ რუსეთი ვალდებული იყო საქართველო გარეშე მტრისაგან დაეცვა.

რუსეთის დიდი რევოლუციის მსვლელობამ რუსეთში ისეთი შინაგანი წყობილება შექმნა, რომ მთელი სამხედრო ფრონტი სრულიად დაიშალა და რუსის ჯარმაც დასტოვა ამიერკავკასია.

დარჩნენ რა თავის ძალღონის ამარად, საქართველომ და მასთან ერთად ამიერკავკასიამ თვით იდვეს თავს საკუთარი საქმეების გაძღოლა და პატრონობა და შესაფერი ორგანოებიც შექმნეს; მაგრამ გარეშე ძალთა ზეგავლენით ამიერკავკასიის ერთი შემაერთებელი კავშირი დაირღვა და მით ამიერკავკასიის პოლიტიკური მთლიანობა დაიშალა.

ქართველი ერის დღევანდელი მდგომარეობა აუცილებლად მოითხოვს, რომ საქართველომ საკუთარი სახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია შექმნას, მისი საშუალებით გარეშე ძალის მიერ დაპყრობისაგან თავი გადაირჩინოს და დამოუკიდებელი განვითარების მტკიცე საფუძველი ააგოს.

ამისდა თანახმად საქართველოს ეროვნული საბჭო, 1917 წლის ნოემბრის 22-ს არჩეული საქართველოს ეროვნული ყრილობის მიერ დღეს აცხადებს:

1) ამიერიდან საქართველოს ხალხი სუვერენულ უფლებათა მატარებელია და საქართველო სრულუფლებიანი დამოუკიდებელი სახელმწიფოა.

2) დამოუკიდებელ საქართველოს პოლიტიკური ფორმა — დემოკრატიული რესპუბლიკაა.

3) საერთაშორისო ომიანობაში საქართველო მუდმივი ნეიტრალური სახელმწიფოა.

4) საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას სურს საერთაშორისო ურთიერთობის ყველა წევრთან კეთილმეზობლური განწყობილება დაამყაროს, განსაკუთრებით კი მოსაზღვრე სახელმწიფოებთან და ერებთან.

5) საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა თავის საზღვრებში თანასწორად უზრუნველყოფს ყველა მოქალაქის სამოქალაქო და პოლიტიკურ უფლებებს განურჩევლად ეროვნებისა, სარწმუნოებისა, სოციალური მდგომარეობისა და სქესისა.

6) საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა განვითარების თავისუფალ ასპარეზს გაუხსნის მის ტერიტორიაზე მოსახლე ყველა ერს.

7) დამფუძნებელი კრების შეკრებამდე მთელის საქართველოს მართვა-გამგეობის საქმეს უძღვება ეროვნული საბჭო, რომელიც შევსებული იქნება ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლებით და დროებითი მთავრობა პასუხისმგებელია საბჭოს წინაშე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ჰიმნი

დამოუკიდებელი საქართველოს ეროვნული ჰიმნი

დიდება

დიდება ზეცით კურთხეულს,
დიდება ქვეყნად სამოთხეს
ტურფა ივერსა!

დიდება ძმობა-ერთობას,
დიდება თავისუფლებას,
დიდება სამარადისოდ
ქართველ მხნე ერსა!

დიდება ჩვენსა სამშობლოს,
დიდება ჩვენი სიცოცხლის
მიზანს დიადსა!

ვამა ტრფობასა-სიყვარულს,
ვამა შვებასა-სიხარულს,
სალამი ჭეშმარიტების
შუქ-განთიადსა!

. . . .

მუსიკა
კოტე ფოცხვერაშვილისა

ACT

of Independense of Georgia

The Georgian National Council, during its plenary sitting of May 26, 1918, declared as follows:

„For several centuries Georgia existed as a free and independent State.

At the end of the eighteenth century Georgia voluntarily allied herself with Russia, with the stipulation that the latter should protect her from enemies without.

In the course, of the great Russian revolution conditions arose which resulted in the disorganization of the entire military front and the abandonment of Transcaucasia by the Russian Army.

Thus, left to her own devices, Georgia, and with her all Transcaucasia, took into their hands the direction of their affairs creating the necessary organs for this purpose; but under pressure from exterior forces the links which united Transcaucasian nationalities were broken and the political unity of Transcaucasia was thus dissolved.

The present position of the Georgian people makes it imperatively necessary that Georgia should create a political organization of her own, in order that she may escape from the yoke of her enemies and lay a solid foundation for her free development.

Accordingly the Georgian National Council, elected by the national assembly of Georgia on November 22 (December 5), 1917, declares:

(1) In future the Georgian people will hold sovereign power and Georgia will be a State enjoying all the rightes of a free and independent State.

(2) Independent Georgia's form of political organization will be a democratic Republic.

(3) In the event of international conflict Georgia will always remain neutral.

(4) the Georgian democratic Republic will apply itself to establishing friendly relations with all nations, and especially with reighboring nationalities and states.

(5) The democratic Georgian Republic offers to all inhabitants of her territory a wide field for free development.

(6) the democratic Georgian Republic guarantees to all citizens within her territory civil and political rights, without distinction of nationality, religion, social position, or sex.

(7) Until the convocation of the constituent assembly the National Council, with the addition of representatives of the minorities and the provisional government responsible to the National Council, is at the head of all Georgian administation".

On the 12 th of March, 1919, the constituent assembly of Georgia confirmed the preceding act in the following terms:

„At its first sitting of the 1 2 th of March, 1919, the constituent assembly of Georgia,elected by citizens of both sexes, according to the direct, equal, universal, secret, and proportional electoral system, proclaims before the world and history that it fully confirms and approves the act of the independence of Georgia, declared at Tiflis by the Georgian National Council, May 26, 1918".

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოხუმის დაპყრობის მეექვსე წელი

საქართველო
ერთობა მრავალფეროვნებაში
ჩვენი აფხაზეთი

„სოხუმის დაცემის დღე — 27 სექტემბერი უნდა იქცეს სიკეთის, დაღუპულთა ხსოვნის, ძმობის, მეგობრობის, თანადგომისა და იმედის დღედ, რადგან აფხაზეთის ტრაგედია აღელვებს და სტკივა სრულიად საქართველოს“

- . - . - . - . - . - . - . - . - . -

როდის დამთავრდება რუსეთის ბატონობა აფხაზეთში?..

1.

უკვე მეექვსე წელიწადია, რაც რუსეთი ისევ გაბატონდა ჩვენს აფხაზეთში და შიდა ქართლში აფხაზი და ოსი თითო-ოროლა ექსტრემისტის ნიღბით, რასაც დასასრული არ უჩანს.

2.

აფხაზეთში დატრიალებული ტრაგედია, - თქვა აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავდომარემ თამაზ ნადარეიშვილმა,- არ შეიძლება შეფასდეს, როგორც ეთნიკური კონფლიქტი აფხაზებსა და ქართველებს შორის. ეს იყო სამხედრო, პოლიტიკური კონფლიქტი, რომელიც ინსპირებული იყო გარეშე ძალის, ანუ რუსეთის სახელმწიფოს მიერ და, რომლის აგრესიის შედეგად, აფხაზეთი, საქართველოს განუყოფელი ნაწილი, ოკუპირებულია".

3.

საქართველოში დატრიალებულ ამ ტრაგედიას კი მოყვა აფხაზეთში ქართველობის გენოციდი ისე, როგორც შიდა ქართლში. ამას მოყვა აგრეთვე, აფხაზეთიდან და შიდა ქართლიდან სამას-ათასზე მეტ ქართველთა გამოდევნა; შეიარაღებულ ბრძოლებში კი დაიღუპა ოცი-ათასზე მეტი ქართველი. რვა-ათასზე მეტი კავკასიელი და სხვა ერების ჯარისკაცები, განსაკუთრებით რუსები, - იბრძოდნენ აფხაზი ექსტრემისტების მხარეზე, საქართველოს შეიარაღებული ძალების წინააღმდეგ. ამან გამოიწვია აგრეთვე 30-ათასი რუსის, 35-ათასი სომეხის, ბერძნების, ესტონელების, ებრაელების განდევნა აფხაზეთიდან აფხაზი ექსტრემისტების, სინამდვილეში რუსეთის შეიარაღებული ძალების მიერ, რის შედეგად აფხაზეთში მცხოვრებთა რაოდენობა, სულ 530-ათასი სული, დაეცა 130-ათას სულამდე, ხოლო თვით აფხაზების რაოდენობა დაეცა 90-ათასი სულიდან 45-ათას სულამდე.

4.

1998 წლის 20 მაისიდან, როცა საქართველოს ემზადებოდა საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავის სადღესასწაულო აღნიშვნისათვის, აფხაზმა ექსტრემისტებმა და რუსებმა დაიწყეს ქართველთა გენოციდის მეორე ეტაპი გალსა და გალის რეგიონში და ისევ გამორეკეს საქართველოს ამ ძველთაძველ რეგიონიდან 40-ათასზე მეტი ქართველი, რომლებიც გენოციდს გადაურჩა. და ამ დროს, აფხაზი ექსტრემისტები და დიდმპყრობელ-შოვინისტები ავრცელებდნენ მოწოდებებს აფხაზეთში -"მოვულოცოთ ქართველებს 26 მაისი ასობით და ათასობით ქართველის გვამით!" მართლა, რომ ძნელია ამაზე უფრო უგულებელყოფა ქართველი ერის გარდაუვალი უფლებებისა საქართველოს მიწა-წყალზე, აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, სადაც უმცირესობა, ე.ი. თითო-ოროლა აფხაზი და ოსი ექსტრემისტი გენოციდისა და დევნა-წამების ავტორებია უმრავლესობის, ე.ი. ქართველობის წინააღმდეგ, რომელთა ზურგის უკან დგას რუსეთი მისი შეიარაღებული საზღვაო, საჰაერო და სახმელეთო სამხედრო ძალებით.

5.

და ასეთ პირობებში, ჩვენი მეგობრებიდან, მაგალითად აშშ-ს სენატორი -

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჯონ კაილი ამბობს, რომ "...დემოკრატიული საქართველოს სტაბილურობა და აღორძინება შედის ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნულ ინტერესებში", რაც ჯონ კაილიმ განაცხადა აშშ-ს სენატის სხდომაზე 1998 წლის 23 ივნისს.

6.

აშშ-ს ყოფილი პრეზიდენტის რიჩარდ ნიქსონის ცენტრის დირექტორი - დიმიტრი საიმსი კი წერს 1998 წლის 29 ივლისის ჟურნალ "ნიუდეი-სში", რომ "...მოსკოვთან დაპირისპირება არ არის ის ვარიანტი, რომელიც საქართველოს გაამთლიანებს. რუსეთისადმი დათმობა ძვირად დაუჯდება და სარისკო გახდება ქვეყნის დამოუკიდებლობისათვის, რომელიც, ბევრი ქართველის აზრით, სისხლის ფასად არის მოპოვებული. ამის გამო საქართველოს პრეზიდენტმა დელიკატურად უნდა გააწონასწოროს ურთიერთობა და თავიდან აიცილოს აშკარა კონფლიქტი, რადგან ამან შეიძლება გათიშოს ქვეყანა. ეჭვსგარეშეა, რომ საქართველოში არსებული ვითარება რადიკალურად შეიცვლება რუსეთის ნეოიმპერიალისტური აჩრდილის გარეშე".

7..

ამდენად, როგორც ვხედავთ, საქართველოს პრეზიდენტმა და მთავრობამ, საქართველოს სახელმწიფოებრივი მთლიანობის აღდგენის მიზნით, მოლაპარაკება უნდა აწარმოოს არა არძინბასთან თუ ჩიბიროვთან, თუ მათ ამსონებთან, არამედ რუსეთთან, რუსეთის პრეზიდენტთან და მთავრობასთან, თუ ჩვენ სენატორ ჯონ კაილის და დიმიტრი საიმსის აზრს გავიზიარებთ. მაგრამ პოსტბოლშევიკური რუსეთიც რომ მეფის რუსეთისა და ბოლშევიკური რუსეთის დიდმპყრობელურ-შოვინისტური პოლიტიკის გატარებს ლამობს საქართველოს მიმართ?!..

8..

კიდევ მეტი: აფხაზეთში, იქ მცხოვრები, დაახლოებით ორმოცი-ათასი აფხაზითუ, როგორც ისტორიკოსები ამბობენ, "აბხუები" უკვე გარუსებულია, და თვით ვლადისლავ არძინბა საერთოდ არც კი ყოფილა აფხაზი· მეგრელებს კი, უკანასკნელი ცნობებით, რომლებიც აფხაზეთში ცხოვრობენ, თურმე სკოლაში ასწავლიან "მეგრულ ენას"?!.. და ასეთ პირობებში, საერთოდ ღირს მოლაპარაკება ვლადისლავ არძინბასთან თუ ჩიბიროვებთან?.. ეს ექსტრემისტი ოსი თუ აფხაზი მსხოვრებლები საქართველოში ხომ უკვე გარუსებულია, და მათთან მოლაპარაკებას რა აზრი აქვს?.. არ ჯობია, ვიმეორებთ ისევ-და-ისევ, პირდაპირ მოსკოვთან მოლაპარაკება, რომ გავიგოთ რა სურს მოსკოვს საქართველოდან?.. ისევ ჩვენი დამონება, როგორც ეს იყო მეფის რუსეთისა და ბოლშევიკური რუსეთის დროს, თუ კეთილმეზობლური დამოკიდებულება, რომელიც სასარგებლო იქნებოდა თვით რუსეთისათვისაც?..

9.

როგორც ვხედავთ, საქართველოს დღევანდელი პრეზიდენტი და მთავრობის თავჯდომარე მეტად რთული პრობლემების წინაშე დგას, რომლის მოგვარება უთუოდ გაადვილდებოდა, რომ ჩვენ, ქართველობა, სულ ცოტა, თითო-ოროლა შეგნებული თუ შეუგნებელი კრემლის წისქვილზე წყლის დამსხმელნი, - ხელს არ გვიშლიდნენ რუსეთთან ეროვნული შეგნებით მოლაპარაკებებში, როგორც ამას ადგილი ჰქონდა აკაკი ელიავას თუ ბორის კაკუბავას შეუგნებელი(თუ შეგნებული?) გამოსვლების დროს გასულ წელში, რაც გრძელდება დღემდე.

10.

ამგვარად, რუსეთთან ურთიერთობა, ჩვენი ამერიკელი მეგობრების რჩევითაც, ღერძია საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური დამოუკიდებლობის გზაზე. ამიტომ, როგორც საქართველოს პრეზიდენტი ამბობს, -"...საქართველოს არა აქვს ერთადერთი მიმართულება, ერთადერთი გზა. ჩვენ მრავალვარიანტიანი საგარეო და საშინაო პოლიტიკა გვაქვს, განსაკუთრებით საგარეო, და ჩვენ არ შეიძლება უარი ვთქვათ რუსეთთან ურთიერთობასა და მეგობრობაზე, მაგრამ ეს უნდა იყოს ურთიერთნდობაზე აგებული ნამდვილი მეგობრობა. ვფიქრობ, ამას თანდათანობით მივაღწევთ."

11.

ამას უნდა მივაწიოთ, ვამბობთ ჩვენ, რადგან, როგორც აკადემიკოსი ლორიკ მარშანია წერს თავის წერილში ვლადისლავ არძინბასადმი - "...აფხაზი ხალხი მიხვდა: მისი ნამდვილი მტრები გახდნენ ისინი, ვინც პროვოკაციულად გამოიწვია ომი, ჩაითრია იგი ავანტიურაში, უბედურება დაატეხა თავს აფხაზეთის მთელ მოსახლეობას,განსაკუთრებით ქართველებს."

ეროვნული ბიბლიოთეკა

12.

ვითომ შევძლებთ ჩვენ სოხუმის დაპყრობის მეექვსე წელში აფხაზეთისა და შიდა ქართლის პრობლემების მოგვარებას? - ეს დამოკიდებულია რუსეთზე, რუსეთის დღევანდელ პოლიტიკურ მოღვაწეებზე, რაც დიდ დიპლომატიურ ძალისხმევას მოითხოვს საქართველოს მხრიდან, რომ რუსეთი დავარწმუნოთ: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა და სტაბილურობათვით რუსეთის ინტერესებშიც შედის, თუ რუსეთს სურს ნამდვილი მეგობარი ჰყავდეს კავკასიაში საქართველოს დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელწიფოს სახით.

ჩვენ ამას შევძლებთ!.. ჩვენ ეს უნდა შევძლოთ!..

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 1999 წლის პირველი მაისი

"განდევნა ომის ბოროტმოქმედებაა"

"ეთნიკური განწმენდა ხალხთა ბინძური მკვლელობაა"

1.

ადამიანთა განდევნა - ომის ბოროტმოქმედებაა, ხალხთა მკვლელობაა, - ნათქვამია გერმანიის უმაღლეს სასამართლოს განაჩენში, რომლითაც სამუდამო პატიმრობა მიესაჯა <u>სერბიელ ნიკოლა იორგიჩს</u>, რომლის ისტორია ასეთია:

2.

ნიკოლა იორგიჩმა კაიგო მის გაყრილ მეუღლიდან, რომელიც გერმანიაში ცხოვრობს, რომ გერმანიის სასამართლო იკვლევს მის საქმეს, და "საქმის გასარკვევად", ჩავიდა გერმანიაში, ქალაქ დიუსელდორფში, სადაც იგი აეროდრომზე დააპატიმრეს ბრალდებით: ნიკოლა იორგიჩი 50-ი სერბიელთა რაზმის მეთაური ყოფილა ბოსნია-ჰერცოგოვინაში და მონაწილეობა მიუღია 30 ადამიანის მკვლელობაში, რომელთაგან 22-ი მოუკლავთ დობოის რეგიონში. მოწმეების თანახმად, რომლებიც ახლა გერმანიაში ცხოვრობენ, იორგიჩს 50 მუსლიმანი, მისი რაზმის წევრებთან ერთად, სასტიკად გაულახავთ, რომელთაგან 7-ი მოუკლავთ და შემდეგ დაუწვავთ. მოწმეების თქმით, ნიკოლა იორგიჩს ერთი ადამიანი თავისი ხელით მოუკლავს სასტიკი ცემით.

3.

გერმანიის უზენაესი სასამართლოს მესამე სენატმა დაადასტურა დიუსელდორფის სამართლოს აღნიშნული განაჩენი გერმანიის სისხლის სამართლის კოდექსის 220-ა-მუხლის თანახმად, რომელიც ამ კოდექსში შეტანილ იქნა 1954 წელს. ამდენად, 220-ა-მუხლს, რომლითაც "ხალხთა მკვლელობა" სამუდამო პატიმრობით ისჯება, - ქალაქ კარლსრუეში, სადაცაა გერმანის უზენაესი სასამართლოს სადგომი,-ჰქონდა პრემიერა.

4.

გერმანიის უზენაესმა სასამართლომ დაადასტურა, რომ "ხალხთა მკვლელობა", "ხალხთა გაძევება", "ეთნიკური წმენდები", რომელსაც ადგილი ჰქონდა უცხოეთში, ე.ი. ბოსნია-ჰერცოგოვიანი, - ისჯება გერმანიაში თუ "შეხება"აქვს გერმანიის მართლმსაჯულებასთან.

5.

ამდენად, გერმანიის უზენაეს სასამართლომ ამ განაჩენითდაადასტურა აგრეთვე, რომ შეიძლება 220-ა-მუხლით გერმანიაში გასამართლებულ იქნას, ვთქვათ, კოსოვოში ჩადენილი ბოროტმოქმედება თუ ბოროტმომქმედი გერმანიის ტერიტორიაზე შემოვა. ამის უფლებამოსილება გააჩნია გერმანიის მართლმსაჯულებას "იუგოსლავიის ტრიბუნალით", რომლის თანახმად ცალკეულ სახელმწიფოებსაც შეუძლია "ომის ბოროტმომქმედთა" გასამართლება, თუმცა "იუგოსლავიის ტრიბუნალის" სადგომია ქალაქი დენ ჰააგი.

6.

საკითხავია მხოლოდ: როდის დადგება დრო ოსი და აფხაზი ომის ბოროტმომქმედთა, ქართველი ხალხის გენოციდის ჩამდენთა გასამართლების თბილისში თუ ჰააგაში?.. საქართველო ხომ უკვე ევროპის საბჭოს წევრია?...

კარლო ინასარიძე
მიუნხენი, 1999 წლის 4 მაისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

აფხაზეთი — ტკივილი ჩვენი

მუჰაჯირობის დროსაც კი არ ჩავუთრევივართ ასეთ ჭირთა მორევს

ეს წერილი ლორიკ მარშანიამ ვლადისლავ არძინბას მისწერა

ვლადისლავ გრიგოლის ძევ, მომართავთ აფხაზეთის ტრაგედიის დაწყებიდან ხუთი წლის მერე.

მოდით, მოკლედ მიმოვიხილოთ, რა შედეგი მოგვიტანა დაპირისპირებამ?

სიტუაცია ყველასთვის გარკვეულია. ლტოლვილთა და ძალმომრეობით ადგილნაცვალ პირთა უზარმაზარი არმია, კიდევ უფრო ართულებს ქვეყნის ისედაც მძიმე ეკონომიკურ და სოციალურ სიტუაციას, ქმნის ნეგატიურ ემოციურ ფონს, ასიათასობით ადამიანმა დაკარგა სახლკარი, ქონება, მათ არ აქვთ სამუშაო და სტაბილური შემოსავალი, ხშირად გაითელა მათი ძირითადი უფლებები. მრავალგზის მოტყუებული და იმედგაცრუებული დევნილები მარგინალურ ჯგუფად გადაიქცევა.

თქვენ კი, გარეშე ძალების გამოსობით მიღწეული სამხედრო წარმატების მიუხედავად, ვერ მოიპოვეთ რამდენადმე მნიშვნელოვანი პოლიტიკური დივიდენდები, ხოლო აფხაზეთის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობა დღეს უარესია, ვიდრე დანარჩენ საქართველოში. თვითნებურად გამოცხადებული დამოუკიდებლობა და არჩევნების შედეგები, რომელშიც მონაწილეობა არ მიუღია აფხაზეთის მოსახლეობის უმრავლესობას, არავინ არ ცნო, და ასეთი პერსპექტივა არც ისახება, რადგან ეს ეწინააღმდეგება საერთაშორისო პრაქტიკას. ეკონომიკა მთლიანად დანგრეულია და ამ ფონზე იზრდება სოციალური დაძაბულობა და აფხაზეთის ტოტალური კრიმინალიზაციის საფრთხე. ამას თუ დავუმატებთ მთავარს, აფხაზეთის ათასობით უდანაშაულო მოსახლის გაწყვეტას და იმას, რომ აფხაზი ეროვნების გენოფონდი ფიზიკური გაქრობის ზღვარზე აღმოჩნდა, ერთადერთი დასკვნის გამოტანა შეიძლება: მთელი ხალხის ბედი ბეწვზე ჰკიდია. წარმატების ეიფორია გაცხრა და დარწმუნებული ვარ, რომ აფხაზი ხალხი მიხვდა, მისი ნამდვილი მტრები გახდნენ ისინი, ვინც პროვოკაციულად გამოიწვია ომი, ჩაითრია იგი ავანტიურაში, უბედურება დაატეხა თავს აფხაზეთის მთელ მოსახლეობას, განსაკუთრებით, ქართველებს. მუჰაჯირობის დროსაც კი არ ჩავუთრევივართ ასეთ ჭირთა მორევს, არ დავმდგარვართ ფიზიკური გაქრობის მიჯნაზე, როგორც მოხდა ახლა, მესამე ათასწლეულის კარიბჭესთან, ორივე მხარის პოლიტიკოსთა საბედისწერო შეცდომების მეოხებით, მესამე ძალის ვერაგული მონაწილეობით.

სეპარატიზმის გზაზე შედგომა შთააგონეს ჩრდილოკავკასიელთა აგრესიულმა ნაწილმა, ე.წ. გაერთიანებული კავკასიის ხალხთა კონფედერაციის სახით. ბევრი მათგანი უშუალოდ მონაწილეობდა გაგრისა და სოხუმის ტრაგედიებში.

რუსეთის დესტრუქციული ძალები და თავდაცვის სამინისტროს აგრესიული გენერალიტეტის ნაწილი ისწრაფვოდნენ, განეხორციელებინათ თავიანთი იმპერიული ზრახვები საქართველოში, ისინი, რომლებიც ერთგულად იცავდნენ პრინციპს „გაყავი და იბატონე", დიდი ხანია „თავის კაცად" მიგიჩნევდნენ და აქტიურად გეხმარებოდნენ, რათა სწრაფად შეგექმნათ კომერციული სტრუქტურები, შემოსავალი კი იარაღის შესყიდვისა და ბოევიკთა დაქირავებისათვის გამოგეყენებინათ. როგორც ს. მ. ჩერვონაია წერს, და სავსებით საფუძვლიანადაც, აფხაზეთში მიმდინარეობდა „საჭირო" ადამიანების თავმოყრის პროცესი რუსეთიდან. „სპეციალისტთა" დესანტის შემოგზავნის გზით, რომლებიც სხვადასხვა უწყების მუშაკთა ნიღაბს ამოფარებული სახელმწიფო უშიშროების მაღალი ჩინის ოფიცრები იყვნენ. მათი 70 პროცენტი კი ვ. ჟირინოვსკის ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტიის წევრები შეადგენდნენ.

აფხაზეთში პოლიტიკურ ასპარეზზე თქვენს გამოჩენას, რუსეთის შესაბამისი სტრუქტურების გარდა, თავად ქართველებმაც შეუწყვეს ხელი. მხედველობაში მყავს აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს ზოგიერთი დეპუტატი, „მრგვალი მაგიდის" — ექსპრეზიდენტის პარტიის — წევრები. მათ აქტიური როლი შეასრულეს აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის პოსტზე თქვენს ერთხმად და უალტერნატივოდ არჩევაში (ორჯერ), როცა საქართველოს ექსპრეზიდენტს თქვენი თავი საუკეთესო კანდიდატურად წარმოუდგინეს.

დროა, ვაღიაროთ: ძმათამკვლელი ომი მოგვიტანა შედეგად არა მარტო ქვეყნის გარეთ ინსცენირებულმა სეპარატიზმმა, რომელსაც იდეოლოგიურად, მატერიალურად და მორალურად ასაზრდოებდნენ რუსეთის რეაქციული ძალები, შისი აგრესიული გენერალიტეტი, არამედ ქართველ ვაიპატრიოტთა ნეგატიურმა მოქმედებამ, რომლებიც „მამულის მხსნელთა" როლში მოგვევლინნენ.

თუ გვსურს, ვიაროთ ურთიერთგაგების გზით, უწინარესად, უნდა მივაღწიოთ ამნისტიას ყველასათვის, ვინც მონაწილეობდა შეიარაღებულ კონფლიქტში, ისინი შეცდომაში შეიყვანეს, ავი განზრახვით მოატყუეს და ავანტიურაში ჩაითრიეს დაპირისპირების ინიციატორებმა. განუხრელად უნდა შევასრულოთ ნორმები, რომლებიც იცავენ ადამიანის უფლებებს, უკანონოდ მიიჩნევენ თვითგასამართლების, პირადი შურისგების, ძალადობის ნებისმიერ ცდას და ა. შ.

დროა, გავთავისუფლდეთ კონფრონტაციული ფსიქოლოგიის, კონფლიქტური აზროვნების სტერეოტიპების ტყვეობისაგან. თავი ვანებოთ „მტრის ხატის" შექმნას. ორივე მხარე მოვალეა, დაივიწყოს ტკივილი და წყენა, სძლიოს მტრობას, სიძულვილსაც კი, ძალა მოიკრიბოს და ეს საქვეყნოდ გამოაცხადოს, დროა ხელი გავუწოდოთ ერთმანეთს და აღვადგინოთ ურთიერთგაგება, თანხმობა და მშვიდობა.

მხარეთა წლობით დაუმთავრებელ მოლაპარაკებას არანაირი პრაქტიკული შედეგი არ მოჰყოლია, პირიქით, მიუხედავად მორიგი — [illegible] ტრაგედია, რაც უფრო ჭიანურდება მოლაპარაკება, მით უფრო მძიმე ტვირთი აწვებათ და მეტი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ ორივე მხარის პოლიტიკოსებს და [illegible]

ჩვენზე — აფხაზეთის მკვიდრ მცხოვრებლებზე [illegible]

გრძნობს, ვინ გაუგებს ერთმანეთს და ვინ გამონახავს გაჭიანურებული ტრაგედიის მშვიდობიანი გადაწყვეტის ეფექტიან გზებს?!

ზეთის მომავალი კი — ეს არ

მინდა, ეს წერილი დავამთავრო ჩემი 1992 წლის 7 სექტემბრის მიმართვით, რომელშიც ნათქვამი იყო:

„მოგმართავთ პირადად თქვენ, ვლადისლავ გრიგოლის ძევ, რეალიზმის პოზიციიდან, ჩემი ხალხის გადარჩენისათვის მოგიწოდებთ აწონ-დაწონოთ ყველაფერი — ავიცა და კარგიც — როგორც ამას შერებიან განსაცდელის ჟამს ნამდვილი სახელმწიფო მოღვაწეები. თქვენ გეკისრებათ პასუხისმგებლობა აფხაზი ხალხის ბედისათვის, და ეს პასუხისმგებლობა განსაკუთრებით მძიმეა ისტორიის ამ კრიზისულ მომენტში.

თქვენ, როგორც ისტორიკოსმა, კარგად უნდა იცოდეთ, რომ კაცობრიობის ისტორიის მატიანე მოწმობს: ბრძენი მმართველების დროს ქვეყნები და ხალხები აყვავებულა, ცუდი მმართველების ხელში — დაღუპულა. ერის ბედის გადაწყვეტაში ყველას თავისი ადგილი უკავია, და ჩვენ მოვალენი ვართ, კეთილი კვალი დავტოვოთ.

დღეს არას გვარგებს, საზიანოც კია დამნაშავეთა ძებნა: მით უმეტეს, უმართებულოა „მტრის ხატის" შექმნა საკუთარი ხალხის წარმომადგენლებისაგან. ჩვენ საერთო უბედურება დაგვატყდა თავს და ჩვენი წმიდათა წმიდა მოვალეობაა, ყველაფერი ვიღონოთ ვითარების სტაბილიზაციისათვის. ღმერთმა დაიფაროს, რომ აფხაზმა ხალხმა უბიხთა სავალალო ბედი გაიზიაროს".

დამეთანხმეთ, ვლადისლავ გრიგოლის ძევ, რომ ამ მომართვის არსი არანაკლებ აქტუალურია დღეს, ვიდრე ხუთი წლის წინათ იყო.

დაფიქრდით!

გამოსავალი უნდა გამოინახოს!

ერი უნდა ვიხსნათ!

დღეს, ამ ისტორიულ მომენტში, ეს დამოკიდებულია პირადად თქვენს ვაჟკაცობასა და კეთილზე!

არც ერთ ჩვენგანს არ აქვს უფლება, საფრთხეში ჩააგდოს აფხაზი ხალხის მომავალი, მისი სახელმწიფოებრიობა!

იმედით,

ლორიკ მარშანია,

აკადემიკოსი.

ნრ-19.12.1999 წელი

აფხაზი ხალხი მიხვდა: მისი ნამდვილი მტრები გახდნენ ისინი, ვინც პროვოკაციულად გამოიწვია ომი, ჩაითრია იგი ავანტიურაში, უბედურება დაატეხა თავს აფხაზეთის მთელ მოსახლეობას, განსაკუთრებით, ქართველებს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იური ლუჟკოვი, კოსოვო და...აფხაზეთი?..

1.

"იური ლუჟკოვი, კოსოვო და...აფხაზეთი" - ასეთი "გადახლართული" ხასიათისაა ჩვენი ამ შენიშვნის სათაური, რადგან იური ლუჟკოვი მოსკოვის მერია, კოსოვო იუგოსლავიის შემადგენელი ნაწილია, ხოლო...აფხაზეთი ხომ საქართველოს ძველთაძველი შემადგენელი ნაწილი იყო, არის და იქნება, თუმცა აღნიშნულითაც ნათელი არ ხდება მათი ერთმანეთთან დაკავშირება. მაგრამ თუ იური ლუჟკოვის ინტერვიუს შინაარს გავეცნობით, რომელიც მან მისცა გერმანიის დიდ ჟურნალს -"შპიგელს" - კოსოვოს შესახებ("შპიგელი", 16 ნომერი, 1999 წელი, გვ.212), მაშინ ნათელი გახდება ამგვარი დაკავშირების რაობა:

2.

იური ლუჟკოვმა თავის ინტერვიუში მეტხო არა იმდენად "ნატოში" გაერთიანებული სახელმწიფოების საჰაერო დავდასხმას იუგოსლავის სამხედრო ობიექტებზე, რომ მილოსევიჩმა შეწყვიტოს ალბანელთა დევნა კოსოვოში, რამდენადაც თვით ალბანელი დევნილების ბედს, რომლის დროს, სხვათა შორის, განაცხადა:

3.

-"დაბომბვას მოყვა ალბანელების განდევნის გაძლიერება..."

-"მოლაპარაკების ერთობლივი პოზიცია უნდა იყოს: ლტოლვილების უკან დაბრუნება კოსოვოში და ზეწოლა მილოსევიჩზე ამ მიზნის განხორციელებისათვის."

- "დაბომბვა უნდა შეწყდეს და სტატუს ქვო უნდა აღსდგეს: ყველა ლტოლვილი უნდა დაბრუნდენ თავიანთ სახლკარში, სადაც მანამდე ცხოვრობდენ".

- "ნათელია, რომ კოსოვო არის იუგოსლავიის ნაწილი. ეს უნდა იცოდს მსოფლიომ. ეს შეესაბამება გაეროს ყველა დოკუმენტს".

- "რუსეთი არის დღეს სახელმწიფო, რომელიც დემოკრატიას აღიარებს".

-"მე ვხელმძღვანელობ დღეს პოლიტიკურ ორგანიზაციას, რომელსაც 'ოტეჩესტვო' ეწოდება და ამ პარტიის პოლიტიკური საბჭო არის სწორედ ამ აზრის". და სხვა.

4.

ვითომ კავშირი აქვს ყველაფერ ამას აფხაზეთთან? - ვინ გამორეკა საქართველოს ამ ძველთაძველე მიწიდან ქართველობა დაწყებული 1993 წლიდან?.. ვინ გამორეკა შიდა ქართლიდან, საქართველოს გულიდან, ქართველობა და ცხინვალი ოსი ექსტრემისტების საჯიჯგნი გახადა?.. ვინ ეწინააღმდეგება ქართველთა თავთავიანთ სახლკარში დაბრუნებას დაწყებული 1993 წლიდან დღემდე?.. ვინ წააქეზა და საჰაერო, საზღვაო და სახმელეთო სამხედრო ძალით დაეხმარა თითო-ოროლა აფხაზ და ოს ექსტრემისტებს საქართველოს წინააღმდეგ ბრძოლაში და ქართველთა გენოციდსა და განდევნაში ქართული მიწაწყლიდან?..

5.

ყველაფერი ეს, რა თქმა უნდა, კარგად იცის იური ლუჟკოვმა, მაგრამ მას, როგორც ჩანს, უფრო აწუხებს ალბანელთა ბედი, ვიდრე ქართველთა, საქართველოს ბედი, ქართველთა გენოციდი, ქართველთა განდევნა საქართველოს ერთიკუთხიდან მეორე კუთხეში, რომლის განმხორციელებელია რუსეთის დღევანდელი, ე.ი. პოსტბოლშევიკური ხელმძღვანელობა, თვით მოსკოვის მერის - იური ლუჟკოვის - ჩათვლით.

6.

მაგრამ - ვინ იცის?.. - შეიძლება იუგოსლავიის მაგალითმა აიძულა პოსტბოლშევიკური რუსეთის პოლიტიკური ხელმძღვანელები, თვით იური ლუჟკოვის ჩათვლით, შეცვალონ დიდმპყრობელურ-შოვინისტური პოლიტიკა და ხელი აიღონ სხვა ერების ისევ დამონებაზე?.. თუ ეს ასეა, მაშინ რუსეთ-საქართველოს ერთობლივი პოზიცია არ უნდა იყოს ლტოლვილების უკან დაბრუნება აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, მით უმეტეს, რომ საქართველო დღეს დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფოა, რომელიც თვით რუსეთმაც ცნო დე ფაქტო და დე იურე, როცა 1991 წლის 27 დეკემბერს დაშალა სსრკ-ა და 1922 წლის 30 დეკემბრის სსრკ-ს შექმნის ხელშეკრულება გაუქმებულად გამოაცხადა?..

7.

ხომ არ უნდა ვილოცოთ ჩვენ, რომ რუსეთის მომავალი პრეზიდენტი გახდეს იური ლუჟკოვი, რომ ჩვენი სამას-ათასზე მეტი ლტოლვილი თუ ადგილგადანაცვლებული ქართველი ისევ დაბრუნდენ თავთავიან სახლკარში აფხაზეთსა და შიდა ქართლში?..

კარლო ინასარიძე

პარიზი, 1999 წლის 1 მაისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

...აეროში ...ანხილვის ...ვირაძალს

26 იანვარს აფხაზეთის ავტო-...ომიური რესპუბლიკის დელე-...აცია შეხვდა გაერთიანებული ...რების ორგანიზაციის უშიშრო-...ბის საბჭოს წევრი ქვეყნების ...არმომადგენლებს. შეხვედრაში ...ონაწილეობდნენ: სლოვენიის მუდმივი წარმომადგენელი გაეროში, საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი დანიელ თურქი, არგენტინის წარმომადგენლის მოადგილე გაეროში, სრულუფლებიანი მინისტრი ანა მარია რამილესი, დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენლის მთავარი მრჩეველი პოლიტიკისა და უშიშროების საკითხებში სტივენ ნოიაკი. დელეგაციის ხელმძღვანელმა ლონდერ ცაავამ ვრცელი ინფორმაცია გააკეთა აფხაზეთის მოვლენების შესახებ, ხაზი გაუსვა იმ წინააღმდეგობას, რომელიც არსებობს კონფლიქტის მოგვარების გზაზე. აგრეთვე ყურადღება მიაპყრო არძინბას ხელისუფლების დესტრუქციულ პოლიტიკას, და დააყენა საკითხი, რომელშიც მოითხოვეს უშიშროების საბჭოს მხარდაჭერას ძირითადად ეთნიკური წმენდის აღიარებისა და მე-7 თავის ამოქმედებასთან დაკავშირებით. სხვადასხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში მნიშვნელოვნად მიიჩნიეს მოსმენილი ინფორმაცია, ხაზი გაუსვეს იმას, რომ ბევრი რამ მათთვის ახალია და აუცილებლად გამოიყენებენ ამ მასალებს უშიშროების საბჭოს მორიგ სხდომაზე.

გაერო ეცნობა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს განცხადებას

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლობის მეშვეობით გაეროში გავრცელდა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს განცხადება, როგორც უშიშროების საბჭოს ოფიციალური დოკუმენტი, ეს თბილისში დროებით მოქმედი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეს თამაზ ნადარეიშვილს აცნობა საქართველოს მუდმივმა წარმომადგენელმა გაეროში, ელჩმა პეტრე ჩხეიძემ. უმაღლესი საბჭოს განცხადებაში გამოთქმულია მკაცრი პროტესტი რუსეთის შემადგენლობაში შემავალი ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკებისა და რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური თანამშრომლობის ასოციაციის სხდომის მუშაობაში თვითმარქვია აფხაზეთის რესპუბლიკის დელეგაციის ოფიციალური მიწვევისა და მასზე აფხაზეთის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობისა და მდინარე ფსოუზე საბაჟო და სასაზღვრო რეჟიმის შერბილების საკითხთა განხილვის გამო, რაც უმაღლესი საბჭოს განცხადებაში შეფასებულია, როგორც აშკარა მცდელობა რუსეთის იურისდიქციის ფაქტობრივი და იურიდიული გავრცელებისა სუვერენული საქართველოს ამ ტერიტორიაზე.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრესსამსახური-საქინფორმი.

არძინბას ჰააგის სასამართლოში უჩივლეს 9.2.99-ს

„აფხაზეთის წინააღმდეგობის კომიტეტმა“ აფხაზეთში გენოციდისა და ეთნიკური წმენდის ორგანიზატორების, კერძოდ, ვლადისლავ არძინბას წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა ჰააგის საერთაშორისო სასამართლოში.

საზოგადოებრივ ორგანიზაცია „აფხაზეთის წინააღმდეგობის კომიტეტში“, რომელიც 1994 წელს დაარსდა, გაერთიანებულნი არიან აფხაზეთის როგორც დევნილი, ისე ადგილობრივი მოსახლეობა.

როგორც ორგანიზაციის ხელმძღვანელობამ გეა-ს კორესპონდენტს განუცხადა, კომიტეტს აქვს დევნილების გამოკითხვის ოქმები, ფოტო, ვიდეო, აუდიომასალა, რომლითაც უნდა იხელმძღვანელოს ჰააგის საერთაშორისო სასამართლომ.

„ჩვენ იმედი გვქონდა, რომ მშვიდობიანი მოლაპარაკებები მოიტანდა შედეგებს და თავიდან იქნებოდა აცილებული სისხლისღვრა. 1993 წლის შემდგომმა პერიოდმა ცხადყო, რომ არძინბა დაუძინებელი მტერია საქართველოსი. ამდენად, ჩვენ მივმართავთ უმაღლეს ინსტანციას. ეს არის არა მარტო აფხაზეთის წინააღმდეგობის კომიტეტის, არამედ საერთოდ დევნილი მოსახლეობის მოთხოვნა“ — ნათქვამია მიმართვაში.

მესამე ძალის ჩაურევლადაც შეიძლება მოლაპარაკება

„აფხაზებს და ქართველებს მშვენივრად შეუძლიათ მოლაპარაკება მესამე ძალის ჩაურევლად“ — განაცხადა აფხაზეთში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა მოძიებისა და მათი ოჯახების წევრთა უფლებების დაცვის სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარემ ავთანდილ იოსელიანმა.

იგი თვლის, რომ რუსეთის სამშვიდობო ძალების დატოვება ამ ტერიტორიაზე მიზანშეწონილი არ არის იმ რეჟიმში, რომელშიც ისინი ამჟამად იმყოფებიან.

სოხუმი რუსეთს საზღვრის გახსნას სთხოვს 17.2.1999

— აფხაზეთის ხელისუფლებას განზრახული აქვს თხოვნით მიმართოს რუსეთს გააუქმოს 1994 წლის 19 დეკემბრის დადგენილება რუსეთ-საქართველოს საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთის ჩაკეტვის შესახებ, უთხრა პრაიმ-ნიუსს სოხუმის მთავრობის მეთაურმა სერგეი ბაგაფშმა.

გარდა ამისა, როგორც პრაიმ-ნიუსს სერგეი ბაგაფშმა უთხრა, აფხაზეთის ხელმძღვანელობა აპირებს თხოვნით მიმართოს დსთ ქვეყნების მეთაურთა საბჭოს თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის მიმართ „ფინანსური, ეკონომიკური და სატრანსპორტო შეზღუდვების გაუქმების საკითხის გადასწყვეტად“.

რუსეთის სა- სათათბირო 22.12.98 აფხაზეთში შექმნილ ვითარებას განიხილავს

რუსეთში საქართველოს საელჩოს წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ გუშინ მოსკოვში მიმდინარე რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების ხელშემწყობი კომისიის გაფართოებული სხდომის მუშაობაში, — აცნობა პრაიმ-ნიუსს საქართველოს ელჩმა რუსეთის ფედერაციაში მალხაზ კაკაბაძემ.

სხდომის წინა დღეს საქართველოს საელჩოში გაიმართა შეხვედრა სათათბიროს კომისიის ხელმძღვანელთან ლეონიდ კანაევთან.

რუსი პარლამენტარი გაეცნო საქართველოს ხელისუფლების პოზიციას აფხაზეთის მშვიდობიანი მოგვარების ყველა ასპექტთან დაკავშირებით.

სტატუსის განსაზღვრის საკითხი ს-ა-23.12.98 დასაჩქარებელია

მიუღებელი უწოდა ქართული მხარის მიერ შეთავაზებულ წინადადებას სამხრეთ ოსეთის სტატუსთან დაკავშირებით ცხინვალის მთავრობის პირველმა ვიცე-პრემიერმა ლეონიდ თიბილოვმა.

„სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკა დე-ფაქტოდ არსებობს და ამაზე უარის თქმას ჩვენ არ ვაპირებთ“, — უთხრა მან პრაიმ-ნიუსს.

ამავე დროს, თიბილოვის მტკიცებით, სტატუსის საბოლოო ვარიანტი შეიძლება შეთანხმებულ იქნას მოლაპარაკებების პროცესის მსვლელობისას.

„ამასთან, შესაძლებელია, თბილისის მიერ შემოთავაზებული პროექტის ზოგიერთი პუნქტის გამოყენებაც“, — მიიჩნევს იგი.

ამასთან, თიბილოვს მიაჩნია, რომ ქართულმა მხარემ, აგრეთვე, უნდა გააქტიუროს მუშაობა სტატუსის განსაზღვრის საკითხებზე, რადგან მოლაპარაკებები ამ პრობლემასთან დაკავშირებით ორი წელია, პაუზაშია გაჭიანურებული.

არძინბა პირობას აყენებს...

ამას წინათ სეპარატისტთა ლიდერმა გააკეთა განცხადება პირველი მარტიდან აფხაზეთში დევნილთა ნებაყოფლობით დაბრუნების შესახებ.

11 იანვარს კი, სოხუმის ტელევიზიისათვის მიცემულ ინტერვიუში არძინბამ კიდევ ერთხელ განმარტა, რომ „დაბრუნებულმა დევნილებმა უნდა იცოდნენ, რომ ისინი ბრუნდებიან აფხაზეთის დამოუკიდებელ სახელმწიფოში, რომლის კანონების პატივისცემა და აღსრულება მათთვის სავალდებულოა“.

ნადარეიშვილი წინააღმდეგია...

ვლადისლავ არძინბას შეთავაზებულ პირობებზე ქართველი დევნილების დაბრუნება აფხაზეთში დაუშვებელია, — უთხრა პრაიმ-ნიუსს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ თამაზ ნადარეიშვილმა.

მისი თქმით, ამ პირობებით, იმავე გალის რაიონში უკეთეს შემთხვევაში რამდენიმე ადამიანი დაბრუნდება. აფხაზეთში დევნილების მასიურად დაბრუნების პროცესი კი შეიძლება მხოლოდ მას შემდეგ დაიწყოს, როდესაც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა აღდგება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პ ე ტ რ ე ჭ ი რ ა ი ა

აფხაზი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე აფხაზებისა და ქართველების შესახებ:

'აფხაზეთის პოლიტიკური ისტორია მჭიდროდ დაკავშირებულია ქართველი ხალხის ისტორიასთან. აფხაზეთში, ამ სიტყვის ფართო მნიშვნელობით, აღორძინდა ახალი ქართული სახელმწიფო. დღეს მთელი აფხაზეთის ტერიტორია მოფენილია ქართული ეკლესიებითა და ქართული წარწერებით. აფხაზური ტექსტისათვის ჩვენ ვხმარობთ ქართულ ანბანს, ქართულ ტრანსკრიპციას, რაც სავსებით ეგუება და ეთანაბრება აფხაზურს'.

პ.ჭირაია

დავიცვათ კანონის უზენაესობა

ჩვენ, ამჯერადაც, არაფერი არ გვესაჭიროება ისე, როგორც კანონის უზენაესობის აღიარება და დაცვა. კანონის უზენაესობა არის დემოკრატიული სახელმწიფოს საფუძველი, რომლის უგულებელყოფა უდრის დემოკრატიის უგულებელყოფას. პოზიცია-ოპოზიცია ერთნაირად იცავს კანონის უზენაესობას, თუმცა საჭირბოროტო საკითხების მოგვარების გზის განსაზღვრისას დაუნდობლად ებრძვიან ერთმანეთს კონსტრუქციული და არა დესტრუქციული კრიტიკის გზით.

ამდენად, სახელმწიფო ხელისუფლების არჩევა თუ გადაყენება უნდა მოხდეს კანონის უზენაესობის დაცვის პირობებში. ამიტომ იარაღის ძალით კანონის უზენაესობის დარღვევა დემოკრატიული სახელმწიფოს საფუძვლების დარღვევას უდრის.

<u>არავინ არ დგას კანონზე მაღლა</u>. დემოკრატიული, სამართლებრივი სახელმწიფოს ყოველი მოქალაქე ემორჩილება და იცავს კანონს, რადგან იგი ემორჩილება თავის საკუთარ თავს, ვინაიდან ის არის, როგორც ამომრჩეველი თუ არჩეული, კანონის შემქმნელი; და როდესაც კანონები, თვით ძირითადი კანონის, კონსტიტუციის ჩათვლით, შექმნილია სახელმწიფოს ხალხის უმრავლესობის მიერ და მათ ეხმით, რომ ამ კანონებს თვითონვე უნდა დაემორჩილონ, მაშინ მოქმედებაშია როგორც სამართალი, ისევე დემოკრატია; და კანონის ამგვარი უზენაესობა ზღვარს უდებს კანონის ბოროტად გამოყენებას ცალკეული პირის თუ რომელიმე ჯგუფის მიერ.

<u>ვიმეორებთ</u>: არავინ არ დგას კანონზე მაღლა. დემოკრატიული სახელმწიფოს მოქალაქენი ემორჩილებიან კანონს, რადგან მათ იციან, რომ ისინი ემორჩილებიან, როგორც კანონის შემქმნელნი, საკუთარ თავს.

კ.ი., მიუნხენი, 1993 წლის 17 მარტი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ილია და აფხაზეთი

ამონაწერები ილია ჭავჭავაძის სიტყვიდან, რომელიც მან წარმოთქვა სოხუმში 1903 წლის 24 მაისს:

— „თქვენ რომ გიყურებთ, გულს იმედი და სასოება ჩამესახა, ვფიქრობ, რომ ჩვენი ქვეყანა წინ მიდის, მტერს ასე ადვილად არ დავეჩაგვრინებით. რომაელთა ერთი თქმა მაგონდება — „სინათლე აღმოსავლეთიდან გვევლინებაო". თქვენ რომ გიცქერით, ეს თქმა მე უნდა შევცვალო: სინათლე დასავლეთიდან მოდის საქართველოსათვის მაინც-მეთქი".

— „დღევანდელ ცხოვრებაში სუფრის თავში ის ერი ზის, ვინც ირჯება, ვინც ცდილობს ქონება შეიძინოს, ეკონომიურად წელში გამაგრდეს. ვინც ამას არ ფიქრობს და სხვას შეჰყურებს...,

— „თქვენი მოძმენი, აღმოსავლეთ საქართველოს ქართველები იმითა ვართ შესაბრალისი, რომ მეტად ტაატით მივდივართ ეკონომიკურ მოღონიერებისაკენ. იქ ყველანი ჩვენ გვჩაგრავენ, თავზე გვასხდებიან. აქ, თქვენ რომ გიყურებთ, გული მინათლდება.

მთელი ქალაქი (იგულისხმება სოხუმი — მ. კ.) თქვეს ხელშია, აქაურობის ბატონ-პატრონნი თქვენა ხართ. გეტყობათ, დღესა და ღამეს ასწორებთ, ცდილობთ უკვე შეძენილს კიდევ მიეუმატოთ, თქვენი ქონება ერთი-ორად აქციოთ. ფხიზლობთ, ყური და თვალი მახვილად გიჭირავთ, საიდან როგორ უკეთესად და სარფიანად მოაგვაროთ თქვენი საქმე. ამისათვის გამჩენს თქვენთვის მნო მოუცია და ამ მნოთი მნოიანად სარგებლობთ კიდევაც. მერწმუნეთ, თუ ქონებრივად ღონიერები იქნებით, ყოველივე ამქვეყნიური სიკეთე თავისით მოგადგებათ კარზე. თუ ეკონომიურად წელში გავიმართებით, ჩვენი სამშობლო მამა-პაპათაგან ნაანდერძევი, შეგვრჩება, ვერავინ წაგვართმევს,... რომ მოგახსენეთ, საქართველოს სინათლე დასავლეთიდან მოდის-მეთქი, იმიტომაც მოგახსენეთ, რომ საქართველოს ქართველობამ აღმოსავლეთ საქართველოს მოძმეებს მაგალითი უჩვენეს სიფხიზლისა, ცხოვრებაში ბრძოლის უნარის გამოჩენისა... უნდა ასწავლოთ, რომ იმათაც იმავე გზით იარონ, იმათაც თქვენ მოგბაძონ, რომ ერთობლივის ძალით მამა-პაპათაგან ნაანდერძევი ეს ტურფა და მდიდარი ქვეყანა შევინარჩუნოთ, მოსულ ათასგვარ მტერსა და დუშმანს გავუმკლავდეთ და ხმალამოღებული დავუდგეთ".

— „სხვის ხელისშემყურე კაცს, ნასუფრალი თუ ხვდა, ღმერთს მადლი შესწიროს... ყველასაგან დაბრიყვებული, ყველასაგან გათელილი, ყველასაგან ყბადაღებული და ყველაფერში ჩამორჩენილი ისაა, ვისაც თავისი მარჯვენის იმედი არა აქვს, ვინც თავის ძალღონით არ ჰლამობს ცხოვრების ღელოს გადანას".

მაშინ საკუთარი ანბანიც არ ჰქონდათ, სკოლას როგორ გახსნიდნენ?!

ვლადისლავ არძინბას ინტერვიუს გამო

1999 წლის 22 თებერვალს საქართველოს ტელევიზიით მოვისმინეთ აფხაზეთის რესპუბლიკის თვითმარქვია პრეზიდენტის ვლ. არძინბას ინტერვიუ, რომელსაც ქართველი ჟურნალისტი გ. კუციავა უძღვებოდა. ამ ინტერვიუმ ერთხელ კიდევ დაგვარწმუნა იმაში, რომ ვლ. არძინბა ნირს არ იცვლის და გამარჯვებულის პოზაში ქართველებს, რომელთაც ეთნიკური წმენდა და გენოციდი მოუწყო, კიდევ აქეთ ადანაშაულებს, ძალის გამოყენების შემთხვევაში ისე გვემუქრება, თითქოს რუსეთის პრეზიდენტი იყოს. მისი განკარგულებითა და მითითებით ათასობით დახოცილი ადამიანისათვის არამც თუ პასუხისმგებლობას არ გრძნობს, როგორც სახელმწიფო დამნაშავე, შუბლზე ნამუსის ძარღვიც კი არ უტოკავს, უფრო მეტიც, აქეთ გვაძლევს რჩევა-დარიგებებს, გალში ლტოლვილთა დაბრუნებასაც ერთპიროვნულად წყვეტს, საქართველოს მთავრობა და ხელისუფლება კი პარალიზებულ ხეიბრად წარმოუდგენია: ცხადია, ამ რენეგატის ქედმაღლობა რუსეთის იმპერიული და რეაქციული ძალების იმედებზეა დამყარებული.

ტყუილებს მიჩვეული ვლ. არძინბა გვეუბნება, პირველი აფხაზური სკოლა გალის რაიონში გაიხსნაო. ამით ამის თქმა სურს, გალის რაიონი (სამურზაყანო) ერთ-ერთი უპირველესი აფხაზური რეგიონიაო. სინამდვილეში გალის რაიონის სოფელ ოქუმში 1851 წელს გახსნილი პირველი სკოლა იყო არა აფხაზური, არამედ რუსული. აფხაზებს ამ დროს ანბანიც კი არ ჰქონდათ საკუთარი, მაშ სკოლა როგორღა იქნებოდა აფხაზური? ფაშისტებს ჰქონდათ ასეთი გამოთქმა: „ტყუილი რაც უფრო თავხედურია, მით უფრო დამაჯერებელია". აქაც ასეთ ვითარებასთან გვაქვს საქმე.

აფხაზეთში ოპოზიციური პრესა არ არსებობს, რაც მეტყველებს იქ გაბატონებულ დიქტატურაზე. დიქტატურის შიშით გატრუნული მოსახლეობა სიცრუის, ანტიქართული ბანგითაა გაბრუებული და მოკლებულია რეალურ ინფორმაციას.

ვლ. არძინბამ, როგორც ისტორიკოსმა, შესანიშნავად იცის, რომ სამურზაყანოელები თავიანთ თავს XIX საუკუნეშიც აფხაზებს უწოდებდნენ, მაშინ, როცა იმ დროს იქ ერთი აფსუაც არ ცხოვრობდა. ესეც იმის დასტურია, რომ ისტორიული აფხაზები ყოველთვის ქართველები (ძირითადად მეგრელები) იყვნენ, ხოლო აფსუები (აბაზა) ამ ტერიტორიებზე ჩნდებიან XVI-XVII საუკუნეებიდან თურქეთის ხელისუფლების ხელშეწყობით, შარვაშიძეების თანხმობით დადიანების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით და ა. შ. ვლ. არძინბამ ისიც ძალიან კარგად იცის, რომ თვითონაც აფსუაა, ოღონდ აბაზინელი, ანუ ადიღელი და გენეტიკურად არაფერი აკავშირებს ისტორიულ აფხაზებთან (მარღანიებთან, მარშანიებთან, შარვაშიძეებთან, ანჩაბაძეებთან, ლომიებთან და ა. შ.).

ვლ. არძინბა ქართულ მხარეს ომის დაწყებაში ადანაშაულებს და არაფერს ამბობს ომის წინ „აიდგილარას" ასეთი შინაარსის ფართოდ გახმაურებულ განცხადებაზე: „Мы заставили вас (грузин) стрелять в нас (абхазов)."

ასე ჩაითრიეს ქართული მხარე ომში მესამე ძალის მეშვეობით.

ვლ. არძინბა აცხადებს, აფხაზეთში არ შეუშვებთ იმათ, ვინც იარაღით ხელში იბრძოდათ (მხედველობაში ჰყავს ქართული მხარე).

ჯერ ერთი, საქართველოს ძირძველ მიწა-წყალზე ვიღაც ადიღელის მესამეები რატომ უნდა იყოს ქართველი და მეორეც, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა აღიარებულია ცივილიზებული მსოფლიოს, მათ შორის, რუსეთისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ. მაშასადამე, აფხაზეთში დაბრუნების უპირველესი უფლებით უნდა სარგებლობდნენ ისინი, ვინც იარაღით ხელში იცავდა საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და არა ის, ვინც ხელყოფდა მას. სწორი ლოგიკა, კანონი და მორალი ამას გვკარნახობს და საბოლოოდ სიმართლის ზარიც დარეკავს.

ვლ. არძინბას პირისპირ მჯდარი ქართველი ტელეჟურნალისტი გ. კუციავა გასაოცარ სიფრთხილესა და თავდაჭერილობას იჩენდა, რაც ისეთ შთაბეჭდილებას ქმნიდა, რომ მას საქმე ფსიქოლოგიურად არასრულყოფილ პიროვნებასთან ჰქონდა. არადა, შეეძლო ისეთი შეკითხვები დაესვა, რომ საკუთარი ხალხის სისხლში ხელებდასვრილი მასპინძელი ბავშვივით გაეწითლებინა, მაგრამ ეტყობა, შიშობდა ხელიდან არ გასხლტომოდა მოუხელთებელი „ფიურერი".

თუ ქართული მხარის წარმომადგენელი ანალოგიური ინტერვიუთი წარდგენილი არ იქნება აფხაზეთის მოსახლეობის წინაშე, მაშინ ეს მოვლენა კიდევ ერთი სამარცხვინო ფაქტია ქართული დიპლომატიის ისტორიაში.

თუ მსგავსი ინტერვიუების სერიალი გაგრძელდა თანასწორუფლებიანობის პრინციპის მკაცრი დაცვით, იგი უსათუოდ პოზიტიური შედეგების მომტანი იქნება. მით უფრო, თუ მასში ორივე მხარის ინტელიგენციის წარმომადგენლებიც ჩაერთვებიან.

აფხაზეთის რეგიონული მეცნიერებათა აკადემია; აფხაზეთის სამეცნიერო და შემოქმედებითი ინტელიგენციის დარბაზი.

მებრძოლი საქართველო

ქართული ეროვნული სახლის ორგანო
LA GÉORGIE COMBATTANTE

საქართველო - ერთობა მრავალფეროვნებაში

დაარსდა: იანვარი 1952, პარიზი — Fondation: janvier 1952, Paris

Chateau de Leuville
10 rue Jules Ferry
91310 Leuville sur Orge
France

თ ხ ო ვ ნ ა

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს
ბატონ ზურაბ ჟვანიას

ქ. თბილისი, რუსთაველის გამზირი
საქართველოს პარლამენტის სასახლეში

პატივცემულო ბატონო ზურაბ,

ჩვენ, ჟურნალ "მებრძოლი საქართველოს" სარედაქციო კოლეგიის წევრები, საქართველოს დამოუკიდებლობისა და სუვერენობის აღდგენის 81-ე წლისთავთან დაკავშირებით, მოგმართავთ თქვენ, ბატონო ზურაბ, და თქვენი მეშვეობით, საქართველოს პარლამენტის დეპუტატებს, შემდეგი თხოვნით:

1."ახალგაზრდობის სასახლე", რომლის მთავარ დარბაზში,1918 წლის 26 მაისს, გამოცხადებულ იქნა "საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი",და რომელიც 1918-1921 წლებში იყო საქართველოს პრეზიდენტისა და მთავრობის თავმჯდომარის რეზიდენცია, ისევ გახდეს საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენცია, საცხოვრებელი ბინის ჩათვლით;

2.თბილისის "თავისუფლების მოედნის" ცენტრში აგებულ იქნას "თავისუფლების კარი" ან "თავისუფლების სვეტი", სადაც დაკრძალულ იქნას "უცნობი მებრძოლი" ან "უცნობი ჯარისკაცი", როგორც მემორიალი სამშობლო-საქართველოს თავისუფლებისათვის დაღუპულ მებრძოლთა მარადიული ხსენებისა;

3.შექმნილ იქნას საქართველოს "რესპუბლიკური გვარდიის" ან "ეროვნული გვარდიის" სპეციალური დანაყოფი, რომელიც უზრუნველყოფდა პრეზიდენტის რეზიდენციისა და "თავისუფლების მემორიალის" შესაბამის დაცვას.

დ ა ს ა ბ უ თ ე ბ ა:

ჩვენ, როგორც იცით, გაგვაჩნია, სულ ცოტა, სამიათასწლოვანი სახელმწიფოებრივი ტრადიცია და, აგრეთვე, დიდი დემოკრატიული ტრადიცია, რომლის კულმინაციური წერტილია 1918 წლის 26 მაისი, როცა საფუძველი ჩაეყარა არა მარტო საქართველოს რესპუბლიკურ ხანას, არამედ ამასთანავე დემოკრატიას, უფრო მეტი, სოციალურ დემოკრატიას, რომლის პატარა "ოქროს ხანად" გვესახება 1918-1921 წლები, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ხანა. მართალია, ბოლშევიკებმა,1921 წლის 25 თებერვალს, არა მარტო დაიპყრეს და ტერიტორიულად დააქუცმაცეს დამოუკიდებელი საქართველო, არამედ შეეცადნენ აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფოებრივი ტრადიციის მოსპობას, როცა საქართველოს პრეზიდენტისა და მთავრობის თავმჯდომარის რეზიდენცია "პიონერთა სასახლედ" გადააქციეს, რომ გაექარწყლებინათ ჩვენი დიდი ეროვნული სახელმწიფოებრივი ტრადიცია და ამით ჩვენი სახელმწიფოებრივი თვითმყოფადობა.

ანალოგიური ბედი ეწია საქართველოს გულის - თბილისის - გულსაც "თავისუფლების მოედანს", რომელსაც საქართველოს დამპყრობლის სახელიც კი მიანიჭეს, რაც, - მადლობა ღმერთს! - 1991 წლის 9 აპრილს გაუქმებულ იქნა, როცა ისევ აღდგენილ იქნა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სუვერენობა 1918 წლის 26 მაისის "საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის" საფუძველზე. ახლა, ჩვენის აზრით, საჭიროა შემდეგში ნაბიჯის გადადგმა:"თავისუფლების მოედანი",იდეურად და არქიტექტურულად, დამშვენდეს "თავისუფლების კარით" თუ "თავისუფლების სვეტით", სადაც დაკრძალული უნდა იქნას "უცნობი მებრძოლი" ან "უცნობი ჯარისკაცი", რომ "თავისუფლების მოედანი იქცეს სამშობლო-საქართველოს თავისუფლებისათვის დაღუპულ მებრძოლთა მარადიულ მემორიალად.

საქართველოს "რესპუბლიკური გვარდიის" თუ "ეროვნული გვარდიის" სპეციალური დანაყოფის შექმნა აღნიშნული და სხვა საქართველოს სახელმწიფოებრივი ნაგებობათა შესაბამის დასაცავად, ლოგიკურად გამომდინარეობს აღნიშნულიდან, რაც - თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს საქართველოს სახელმწიფოებრივი ორგანიზმის განვითარებასა და განმტკიცებას, მიუხედავად საქართველოს დღევანდელი პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური სირთულეებისა.

ჩვენ გვწამს, გვჯერა, რომ აღნიშნულ საკითხებს,ეროვნული შეგნებით, განიხილავს საქართველოს სახელმწიფოს უზენაესი საკანონმდებლო ორგანო - საქართველოს პარლამენტი - და დადებითად გადაწყვეტს ამ საკითხებს, რაც, გასაგებია, იქნება ერთი დიდი ნაბიჯი წინ, საქართველოს სახელმწიფოს დემოკრატიული წესყობილების გასრულყოფილებისა და განმტკიცების გზაზე.

ღრმა პატივისცემითა და ქართული სალამით,

ჟურნალ "მებრძოლი საქართველოს" სარედაქციო
კოლეგიის სახელით,

[signature] (კარლო ინასარიძე)

პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

"ტ რ ი ა დ ა" = "ს ა მ ე უ ლ ი"

საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენცია

1.

ჩვენი დიდი მწერალი და მოაზროვნე - გრიგოლ რობაქიძე - ამბობდა, რომ ჩვენ, ქართველობა სახელმწიფოსმართავთ ისე, როგორც ქართულ ლამაზიან სუფრას თამადაო. თამადას თანამესუფრენი ირჩევენ, და იგი,ამ მინიჭებული უფლებამოსილებით, განაგებს მთელ სუფრას; მისი სავარძელი კი დგას "სუფრის თავთან", ე.ი."მესანიშნავ ადგილას". მთელი წვეულებისა.

2.

ჩვენ, აღნიშნულის შესაბამისად, ავირჩიეთ საქართველოს პრეზიდენტი, მაგრამ მას დღემდე არ მივეცით "მესანიშნავი ადგილი", "სუფრის-თავი", რასაც ვუწოდებთ "პრეზიდენტის რეზიდენციას", რ რაც, გასაგებია, გააჩნია ყოველი დიდი თუ პატარა სახელმწიფოს პრეზიდენტს "მესანიშნავ ადგილას", "მესანიშნავი წესრიგით".

3.

მიგვიღო რა საქართველოს პრეზიდენტმა,1998 წლის 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავზე, მართალია, ჩვენი პრეზიდენტი ცუდ ნაგებობაში არ იმყოფება, მაგრამ პრეზიდენტის რეზიდენციის მოთხოვნებს ის ვერ აკმაყოფილებს, რადგან იგი თბილისის გულში - რუსთაველის გამზირზე - არ არის განლაგებული; და, თავისი არქიტექტურითაც, ვერ აკმაყოფილებს პრეზიდენტის რეზიდენციის მოთხოვნებს, თუმცა რუსთაველის გამზირზე,მესანიშნავი თუ არა, მესაფერი საქართველოს პარლამენტის რეზიდენცია გაგვაჩნია.

4.

და აქ მივედით "ტრიადისთან", ე.ი."სამ-ერთმანეთან-შეწყმულ-საგანთან", "სამეულთან", რაც გ.ვ.ფ. ჰეგელმა(1770-1831) ისტორიული განვითარების ფორმის სამ საფეხურად - თეზისი, ანტითეზისი, სინთეზი -მიიჩნია, რადგან "ტრიას" ბერძნულად ხომ "სამეულს" ნიშნავს; და "სამეული" ერწყმება აგრეთვე სახელმწის "სამეულს": მადაუფლება, ხალხი, ტერიტორია; და დემოკრა იის "სამეულსაც": მმართველობა(მთავრობა), კანონმდებლობა(პარლამენტი) და მართლმსაჯულება(სასამართლო), რაც, დაწყებული 1991 წლის 9 აპრილიდან, უკვე გაგვაჩნია.

5.

მაგრამ დემოკრატიის ამ "შინაარს" ვითომ არ ესაჭიროება შესაბამისი ფორმა, რაც ჩვენ, როგორც ჩანს, მივივიწყეთ იმის შედეგად, რომ საქართველოში,თითქმის უკანასკნელი ორასი წლის განმავლობაში,უცხო ძალა ბატონობდა?.. და რა უნდა იყოს დემოკრატიული სახელმწიფო წესყობილების შესაბამისი ფორმა თუ არა არქიტექტორული "ტრიადა" მმართველობის, კანონმდებლობისა და მართლმსაჯულების ორგანოების შესაფერის ნაგებობებში განლაგება?.. საქართველოს პარლამენტი, ასე თუ ისე, შესაფერისადაა განლაგებული რუსთაველის გამზირზე, რაც არქიტექტორულადაც, ე.ი.ფორმალურადაც ესიტყვება მის შინაარს. მართლმსაჯულების ორგანო, მართალია, თბილისის გულში - რუსთაველის გამზირზე, თავისუფლების მოედანსა და რუსთაველის მოედანს შორის, არ არის განლაგებულია, მაგრამ თვით ნაგებობა, ასე თუ ისე, ესიტყვება მის შინაარსს. მაგრამ საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენცია?..

6.

საქართველოს პარლამენტში წამოჭრილა საკითხი საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენციის შესახებ, მაგრამ პარლამენტის დეპუტატების უმრავლესობას უარყვია წინადადება საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენცია ისევ-მოთავსებულიყო დამოუკიდებელი საქართველოს მთავრობისა და პრეზიდენტის რეზიდენციის მესანიშნავ ნაგებობაში,ე.წ-ლ"მთავრობის სასახლეში" რუსთაველის გამზირზე, რომელიც, ბოლშევიკების დროს,"პიონერთა სასახლე",.ახლა კი, როგორც გვითხეს, ახალგაზრდობის სასახლე ყოფილა.

7.

რა თქმა უნდა, საქართველოს დემოკრატიული გზით არჩეული საკანონმდებლო ორგანოს უმრავლესობის გადაწყვეტილება ჩვენ, რბილად რომ ვთქვათ, "არაშორს-მჭვრეტელურად" მიგვაჩნია, რადგან, როგორც ჩანს, მათ ვერ განჭვრიტეს ის მაქიაველური მახინაცია, რომლის მეშვეობით დამოუკიდებელი საქარ-

42646

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თველოს პირველი პრეზიდენტისა და მთავრობის თავჯდომარის რეზიდენცია რატომ აქციეს "პიონერთა სასახლეთ" ბოლშევიკებმა!..

8.

დაიპყრეს რა დამოუკიდებელი საქართველო 1921 წლის 25 თებერვალს, ბოლშევიკებმა ეს თარიღი გამოაცხადეს საქართველოს განთავისუფლების დღედ; და რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის ყოველი ნიშანწყალი მოესპოთ, მთავრობის სასახლე გახადეს "პიონერთა სასახლეთ" თითქოს მეტად აინტერესებდათ ბოლშევიკებს საქართველოს ახალგაზრდობა. ამ მიზანს ემსახურებოდა აგრეთვე, სხვა მრავალთა შორის, ბოლშევიკების მიერ ამიერკავკასიის ფედერაციის შექმნა საქართველო-სომხეთ-აზერბაიჯანის ბაზაზე, რომ მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოების საელჩოები გაეუქმებინა საქართველოს გულში - თბილისში.

9.

და ახლა? - აწ უკვე დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოს დემოკრატიული გზით არჩეული პარლამენტის დეპუტატების უმრავლესობა უარს ამბობს საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენცია ისევ გახდეს საქართველოს პირველი პრეზიდენტისა და მთავრობის თავჯდომარის ნოე ჟორდანიას რეზიდენცია რუსთაველის გამზირზე!..

10.

სადაა "ჯანსაღი აზრი, აზროვნება?.." ვითომ ამგვარი "არა-შორს-მჭვრეტელური" გადაწყვეტილების მიღება შეიძლება გამართლებული იყოს საქართველოს დღევანდელი რთული პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური მდგომარეობით?.. ნუთუ ჩვენ ვერ უნდა აღვიქვათ, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს დემოკრატიული სახელმწიფოს აღნიშნული"ტრიადის"შინაარს-ფორმა-ეთოსს?..

ნუთუ ჩვენ ვერ უნდა აღვიქვათ, რომ "ტრიადის"="სამეულის" არქიტექტორული გაარულყოფილებაც ხელს შეუწყობს საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური ცხოვრების გაარულყოფილებასაც?..

11.

გაიხსნა რა "ნოე ჟორდანიასადმი მიძღვნილი სემინარი" თბილისში, სწორედ პრეზიდენტ-მთავრობის სასახლის იმ დარბაზში, სადაც 1918 წლის 26 მაისს, მაშინ საქართველოს ეროვნული საბჭოს თავჯდომარემ - ნოე ჟორდანიამ - გამოაცხადა საქართველოს დამოუკიდებლობა და წაიკითხა"საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი", რომელსაც მეც ვესწრებოდი, და ისიც, საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავზე, ძნელია აღვწერო ის გრძნობა, როცა ვიყავი ამ "26 მაისის დარბაზში"!..

და ეს ისტორიული ნაგებობა უფრო არ ესიტყვება საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენციის მოთხოვნებს, ვიდრე "ახალგაზრდობის სასახლისას?.." როგორ? - ახალგაზრდობისათვის ჩვენ შესაფერისი ნაგებობა არ მოგვეპოვება თბილისში?..

12.

ნუთუ ჩვენ, ორასი წლის უცხო ბატონობის შედეგად, იმდენად დავკარგეთ ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი რწმენა, რომ არც კი გვესმის რა დიდი მნიშვნელობა აქვს "ტრიადის" შინაარს, ფორმას,ეთოსს ჩვენი საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური განვითარების გზაზე?..

13.

ამიტომ ჩვენ უცხოეთიდან გვსურს შევძახოთ საქართველოს უმაღლესი კანონმდებლობის ორგანოს - პარლამენტის - დეპუტატებს, გადასინჯონ მათი გადაწყვეტილება და საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენციათ ისევ აღიარონ საქართველოს პირველი რესპუბლიკის პირველი პრეზიდენტისა და მთავრობის თავჯდომარის რეზიდენცია, სადაც არა მარტო უნდა მოღვაწეობდეს, არამედ ცხოვრობდეს კიდეც საქართველოს პრეზიდენტი თავისი ოჯახით.

14.

"ტრიადის" ამგვარი მოწესრიგება: რომ შესაბამისი სამხედრო საყარაულო დანაყოფის შექმნასაც მოითხოვს, ეს თავისთავად ნათელია, რაც - თავის მხრივ - ხელს შეუწყობს ჩვენი სახელმწიფოებრივი მეობის "თვალსაჩინო" მოწესრიგებასაც.

კარლო ინასარიძე

პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

"დ ა ი პ ყ ა რ ი თ ე ს მ ი წ ა?.."

სამცხრე-ჯავახეთი და რუსეთი

"Владей этой землей без опаски... российская армия тебя защитит..."

1.

"დაიპყარით ეს მიწა შიშის გარეშე...რუსეთის არმია დაგიცავს შენ..." - ასეთი,15-ი მეტრის სიგრძისა და 3 მეტრის სიგანის პლაკატი შემართული, ახალქალაქის გზაჯვარედინზე, სადაც განლაგებულია აქ დაბანაკებული რუსეთის სამხედრო ნაწილი, რომლის ხელმძღვანელობა პირდაპირ მოუწოდებს საქართველოს ამ რეგიონის სომხებს, კიდევ მეტი, აქეზებს და ზურგს უმაგრებს ჯავახეთში მოსახლე სომხებს, "დაიპყრონ" საქართველოს მიწა-წყალი შიშის გარეშე; რუსეთის არმია დაიცავთ მათ.

2.

ამის საბაბს, რა თქმა უნდა, აძლევს საქართველოს ამ რეგიონის მოსახლეობის ეროვნული შემადგენლობა, რასაც საფუძველი ჩაუყარა მეფის რუსეთმა, როცა მე-19 საუკუნეში ჯავახეთის მიწაზე ჩამოასახლა ერზერუმელი სომხები, რომლებიც არა მარტო ეპატრონებიან ჩვენი ჯავახეთის მიწას, არამედ ცდილობენ აგრეთვე ამ რეგიონში ქართულ ისტორიულ ნაგებობათა განადგურებასაც კი, რადგან ჯავახეთის მოსახლეობის მხოლოდ 10-ი პროცენტია ქართველობა.

3.

აღნიშნული ლოზუნგის ავტორი კი არის რუსეთის არმიის გენერალ-ფელდმარშალი - ივანე პასკევიჩი -, რომლის სურათი "ამშვენებს" აღნიშნულ პლაკატს. იგი 1927 წლიდან კავკასიის მხარის მმართველი იყო და 1826-28 წლების ომის დროს სპარსეთთან, ხოლო 1828-29 წლების ომის დროს თურქეთთან, - ჩამოასახლა ჯავახეთში სომხობა. ივანე პასკევიჩის "საქმენი-საგმირონია" აგრეთვე პოლონეთში 1831 წლის აჯანყების სისხლში ჩახშობა და 1849 წელში - უნგრეთის რევოლუციის სისხლში ჩახჩობაც; და ახლა, 1999 წელს, ან უკვე დამოუკიდებელ და სუვერენულ საქართველოში მოუწოდებს ჯავახეთში მცხოვრებ სომხობას "დაიპყარით ეს მიწა შიშის გარეშე...რუსეთის არმია დაგიცავს შენ..."

4.

ვის აინტერესებს და რათ აინტერესებს დღეს, 1999 წელს, მე-19 საუკუნის ამგვარი პირწავარდნილი იმპერიალისტური და დრომოჭმული ისტორიული ფაქტის წინაპლანზე წამოყენება, და ისიც საქართველოში? — ამის ავტორებია, რა თქმა უნდა, ისევ-და-ისევ ყოფელი ჯურის დიდმპყრობელი-შოვინისტები, რომლებიც არავითარი ხერხების გამოყენებიდან არ იხევენ უკან, რომ როგორმე გადაკიდონ ერთმანეთს კავკასიის ერები და ეროვნებები, ამით დაშალონ და დაანგრიონ კავკასიის ერებისა და ეროვნებების ერთობა, რომ ამგვარ ამღვრეულ წყალში, ადვილად შესძლონ რუსული დიდმპყრობელურ-შოვინისტური პოლიტიკის გატარება ცხოვრებაში, რომლის დროს, ესეც ნათელია, თვით ჩვენ კავკასიელებიც ვუწყობთ ხელს პოსტბოლშევიკურ იმპერიალიზმის ზრახვების განხორციელებას, როგორც, მაგალითად, ჩვენ აფხაზეთში თუ შიდა ქართლში, სადაც ისევ დაბანაკებულია რუსეთის არმიის ნაწილები, აფხაზეთში კი. თვით გაეროს "სამშვიდობო ძალების" ეგიდითაც კი.

5.

ამგვარი რუსი პირწავარდნილი პოსტბოლშევიკური დიდმპყრობელ-შოვინისტი, ვინმე ქ.პანინი, 1992 წლის 9 ოქტომბრის გაზეთ "იზვესტიას" ფურცლებზე, მაგალითად, წერდა: "შევარდნაძემ ხომ დაანგრია საბჭოთა კავშირი, ახლა მისი საქართველო დაინრეს".

6.

ამ ბატონ დიდმპრობელ-შოვინისტს, როგორც ჩანს, ისიც არ ესმის, რომ საქართველო "მისი", ე.ი. ედუარდ-შევარდნაძის კი არა, ქართველი ერის სამშობლოა, რომლის დღევანდელი პრეზიდენტია ედუარდ შევარდნაძე. მაგრამ უფრო საკითხავია, რატომ სურს პანინსა და პანინებს საერთოდ საქართველოს დანგრევა?.. ვითომ საქართველო საკმარისად არ დაანგრია იმპერიულმა რუსეთმა ამ უკანასკნელი თითქმის ორასი წლის განმავლობაში, განსაკუთრებით 1921 წლის 25 თებერვლიდან, როცა ბოლშევიკური რუსეთი გაბატონდა საქართველოში, რომლის შედეგად დამოუკიდებელი საქართველოს სულ 91.100 კვადრატულ კილომეტრ ტერიტორიიდან საქართველოს 69.700 კვადრატული კილომეტრი ტერიტორია დაუტოვა,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დანარჩენი <u>21.400</u> კვადრატული კილომეტრი ჩვენი მიწა-წყალი ჩვენს მეზობლებს დაუნაწილდა და სოჭი და მისი რეგიონი თვით რუსეთმა მიითვისა, თითქოს, რუსეთს ტერიტორია აკლდეს?.. და, ახლა "პანინები" საქართველოს კიდევ უფრო მეტ დაქუცმაცებას ცდილობენ, როცა მოუწოდებენ სომხებს, ოსებს თუ აფხაზებს, დაიპყარით საქართველოს მიწა-წყალი შიშის გარეშე, რადგან რუსეთის არმია დაიცავთ მათ?..

7.

ამ წმინდა წყლის რუსეთის იმპერიული პოლიტიკის მხარდამჭერნი არიან საქართველოში არა მარტო გზააბნეული აფხაზი თუ ქართველი ექსტრემისტ-მონები, არამედ საქართველოში მუდმივად მცხოვრები ექსტრემისტი ოსები თუ სომხები, რომლებიც - ღიად თუ მალულად - ისევ რუსეთის გაბატონებას ლამობენ საქართველოში, რომ ორჯონიკიძე-მახარაძის წაბაძვით "თბილი ადგილები" მიიღონ, და ვერ გაუაზრებიათ, რომ მათი პოლიტიკა, უფრო სწორად, <u>ვაი-პოლიტიკა</u> განწირულია, რადგან ჩვენ 21 საუკუნეში, ე.ი. გლობალურ საუკუნეში, "ინფორმაციის საუკუნეში" და არა ისე უკან, ე.ი. შუა საუკუნეებში თუ იმპერიალისტურ საუკუნეში შევდივართ?..

8.

გასაკვირია, შემზარავია, დასაგმობია აგრეთვე ის გენოციდიც კი, რომელსაც აფხაზი თუ ოსი ექსტრემისტები ჩადიოდნენ და ჩადიან დაწყებული 1991 წლის 9 აპრილიდან, როცა საქართველომ ისევ აღადგინა თავისი სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სუვერენობა 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე. გასაკვირი, შემზარავი, დასაგმობია აგრეთვე ისიც, რომ - იუგოსლავიაში სერბების მიერ წარმოებული გენოციდისაგან განსხვავებით იუგოსლავიაში მცხოვრები ალბანელების წინააღმდეგ - საქართველოში "უმრავლესობა", ე.ი. ქართველი ერი კი არ აწარმოებდა და აწარმოებს "უმცირესობის", ე.ი. აფხაზი თუ ოსი ექსტრემისტების დევნას თუ ხოცვა-ჟლეტას, არამედ ერთი მუჭა აფხაზი თუ ოსი ექსტრემისტები, რომელთა უკან დგას რუსეთის საჰაერო, საზღვაო და ფეხოსანი ჯარები თვით დაქირავებული "ბოევიკების" ჩათვლით, რომელთაც უახლესი "ღერყიმორდული" აქცია ჩაატარეს ჩვენს გალის რეგიონში, დაწყებული 1998 წლის 20 მაისიდან.

9.

ნუთუ ეს ვაჟბატონები ვერ ხედავენ რა მდგომარეობაში ჩააყენა საქართველო რუსეთმა ამ უკანასკნელი ორასი წლის განმავლობაში სწორედ "პასკევიჩების" პოლიტიკის შედეგად?.. ვითომ საქართველოს ტერიტორიის, მიწა-წყლის ბატონპატრონი უნდა იყოს არა ქართველი ხალხი, ქართველი ერი, არამედ საქართველოში მუდმივად მცხოვრები ესა-თუ-ის ეროვნების შვილები, რომლებსაც აქეზებს დიდმპყრობელი შოვინისტები სწორედ ქართველი ერის წინააღმდეგ, როგორც ეს მოხდა აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, რომ ყველა ჩვენ დაგვიპყრობდნენ ისევ მოგვაქციოს რუსეთის იმპერიის განუკითხავი ბატონობის ქვეშ?..

10.

და ნუთუ აწ დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველო იმდენად უძლურია, რომ პლაკატი -"დაიპყარით ეს მიწა შიშის გარეშე...რუსეთის არმია დაგიცავს შენ..." - მოთხსნასა და გაადგურდეს იქვე, ახალქალაქის გზაჯვარედინთან; და თუ მოსახლეობას მაინც სურს იმავე ადგილას პლაკატის გაკვრა, უკეთესი, ჰუმანური, მეგობრული არ იქნება წარწერა:"ავითვისოთ, მოუაროთ საქართველოს მიწაწყალს ყოველგვარი შიშის გარეშე. საქართველოს არმია დაგვიცავს ჩვენ?!.."და პირველნი ამგვარ აქციაში თვით ჯავახეთში მცხოვრები სომხები არ უნდა იყვნენ?..

11.

ნეტავ როდის ამაღლდება ამ დონემდე ყველა ჯურის დიდმპყრობელ-შოვინისტები თვით აფხაზი თუ ოსი ექსტრემისტების ჩათვლით?..

კარლო ინასარიძე

<u>ლევილი,1999 წლის 21 აპრილი</u>

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვითომ ჩვენ პოლიტიკურად გულუბრყვილონი დავრჩით?..

I.

"პოლიტიკაში ისევ ისე გულუბრყვილონი დავრჩით" - თქვა ჩვენმა ბუმბერაზმა მეცნიერმა და საზოგადო მოღვაწემ, თბილისის უნივერსიტეტის დამაარსებელმა - ივანე ჯავახიშვილმა - 1919 წლის 28 და 29 აპრილს, თბილისის უნივერსიტეტში წაკითხულ მოხსენებაში, რაც გახდა ამ კომენტარის საბაბი: ვითომ ჩვენ მართლა გულუბრყვილონი დავრჩით პოლიტიკაში "ინფორმაციის საუკუნის" გარიჟრაჟზედაც?..

II.

"კი" და "არა" თუ საზომად "რუსოფილობას" და "ანტირუსოფილობას" მივიჩნევთ. "რუსოფილები" დღესაც მზად არიან ისევ თავისი ხელით დაიდგან კისერზე დიდმპყობერულ-შოვინისტური უღელი, ხოლო "ანტირუსოფილები" მეორე უკიდურესობაში იმყოფებიან, როცა "ომის გამოცხადებასაც" კი ლამობენ რუსეთის წინააღმდეგ. აი, ეს ორი უკიდურესობა არის ჩვენი დღევანდელი პოლიტიკური პრობლემა, რაც ბატონობს არა მარტო რუსეთისადმი დამოუკიდებულებაში, არამედ საქართველოს მთელს პოლიტიკურ ცხოვრებაში, რომლის დროს პოლიტიკური მოწინააღმდეგე "ვაიპოლიტიკოსის" იარლიყით საღდება ხოლმე, რაც, გასაგებია, პოლიტიკური კულტურის საზღვრებს შორდება.

III.

მაგრამ, ისიც უნდა ვთქვათ ხაზგასმით, - ამგვარი რადიკალიზმი საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში წარმოშვა 1989 წლის 9 აპრილის თბილისის ტრაგედიამ, პოსტბოლშევიკური რუსეთის ანტიქართულმა პოლიტიკამ შიდა ქართლში, ოსი ექსტრემისტების ნიღბით თუ ქართველთა გენოციდმა იმავე შიდა ქართლსა და აფხაზეთში ოს-აფხაზ ექსტრემისტთა ნიღბით, რა თქმა უნდა, პოსტბოლშევიკური რუსეთის მხარდაჭერითა და შეიარაღებული ძალების უშუალო დახმარებით, რაც გრძელდება დღემდე.

IV.

მაგრამ, საბედნიეროდ, ჩვენს პოლიტიკურ ცხოვრებაში უკვე ძლიერდება "მესამე ძალა", რომელიც ცდილობს წონასწორობა დაამყაროს საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას შორის, რომ საქართველო, როგორც დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფო, - ისევ გახდეს სტაბილური ქვეყანა კავკასიაში და როგორც ასეთი, თავისი შესაფერისი ადგილი დაიკავოს ევროპის, დასავლეთ ევროპისა და მსოფლიოს, ე.ი. დემოკრატიული ქვეყნების სფეროში, რადგან საქართველო ანტიკურ ხანაშიც კი სწორედ, ამ ცივილიზებული სფეროს ღირსეული წევრი იყო და დარჩა, სანამ რუსეთი არ გამოჩნდა კავკასიაში და იარაღის ძალით გაბატონდა კავკასიაში 1801 პირველი წლიდან, როცა მოახდინა ქართლ-კახეთის და შემდეგ მთელი საქართველოს ანექსია, და შეეცადა ქართველი ერის მოსპობა-განადგურებასაც კი, რომლის უკანასკნელ ცდად უნდა ჩაითვალოს ქართველთა გენოციდი შიდა ქართლსა და აფხაზეთში ოსი და აფხაზის ექსტრემისტების ნიღბის ქვეშ.

V.

ასეთ პირობებში. ადვილი საქმე არ არის ქართველი ხალხის თავგანწირული ბრძოლა იმისათვის, რომ ჩვენი სახელმწიფო ღია იყოს ყოველმხრივ, განსაკუთრებით კი დემოკრატიული ქვეყნებისაკენ მიმართებაში, რასაც დღესაც, პოსტბოლშევიკურ ხანაშიც, წინ უდგება რუსეთი, რომელიც ისევ ლამობს გაბატონდეს საქართველოზე მეფის რუსეთისა და ბოლშევიკური რუსეთის მსგავსად.

VI.

ჩვენი უბედურება იმაშია, რომ,- მიუხედავათ საქართველოში რუსეთის ბატონობის თითქმის ორასწლოვანი ტრაგიკული ბატონობისა, - ჩვენში მაინც მოიპოვებიან, რბილად რომ ვთქვათ, "გულუბრყვილონი", რომლებიც მზად არიან გარუსდნენ, თუ უკვე გარუსებულნი არ არიან, და ისევ თავისი ხელით დაიდგან კისერზე დიდმპყრობელურ-შოვინისტური უღელი, და ამით ზურგი შეაქციონ დემოკრატიულ მსოფლიოს, როგორც ეს იყო 1921-1991 წლებში, ბოლშევიკური ბატონობის დროს.

VII.

აი, უპირველეს ყოვლისა, ამგვარ ქართველთა "ჭკუაზე მოსაყვანად" ვაქვეყნებთ აქვე ჩვენი მართლაცდა ბუმბერაზი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის - ივანე ჯავახიშვილის მოხსენებას, რომელიც მან წაიკითხა 1919 წლის 28 და 29 აპრილს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

VIII.

მაგრამ ვალაპარაკოთ თვით ჩვენი ივანე ჯავახიშვილი.

კ.ი., პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პოლიტიკაში ისევ ისე გულუბრყვილონი დავრჩით

ივანე ჯავახიშვილის მიერ 1919 წელს წაკითხული მოხსენება

"ჩვენ წინაპრებს ეგონათ, რომ ძლიერი ქრისტიანი ერი უანგაროდ დახმარებას გაუწევდა მცირე ქრისტიან ერსა და ძლიერი ერის პოლიტიკაში ვერაგობას ადგილი არ ექნებოდა. მაგრამ სინამდვილემ სულ სხვა დაგვანახა. თუ საქართველო თვითონ დამოუკიდებლად აწარმოებდა პოლიტიკას, მაშინ იყო მისი რენესანსიც. როდესაც კი საქართველო უახლოვდებოდა რუსეთს, მაშინ მისი საქმეები აირეოდა, რადგანაც რუსეთის პოლიტიკაში სრულებითაც არ შედიოდა საქართველოსათვის დახმარების გაწევა. რუსეთს თავისი მიზნები ჰქონდა და საქართველოსათვის ზრუნვა მხოლოდ სიტყვის მასალა იყო.

იმპერიალისტური პოლიტიკა რუსეთში დაიწყო პეტრე პირველი დიდის დროს. ჯერ სუეცის არხი არ იყო მაშინ გაყვანილი და ევროპიელები ინდოეთში მიდიოდნენ სავაჭროდ აფრიკის გარშემო. რასაკვირველია, ეს ძალიან შორი გზა იყო, ამისათვის პეტრე პირველმა განიზრახა დაეპყრო სპარსეთი და სპარსეთიდან ინდოეთში გადასულიყო. ეს გზა უფრო მოკლე იყო და ინდოეთის ვაჭრობაც ადვილი ჩასაგდები იყო ხელში. პეტრე დიდის აზრით, უნდა დაარსებულიყო კასპიის ზღვის ნაპირას რამდენიმე ქალაქი, სადაც მოეწყობოდა ინდოეთიდან გამოტანილი საქონლის საწყობი. სპარსეთზე გალაშქრებისათვის პეტრე დიდს დასჭირდა საქართველო. 1721 წელს მოულოდნელად თბილისში ჩამოვიდა პეტრე დიდის დესპანი. იგი წარუდგა ვახტანგ მეექვსეს, დაპირდა რუსეთის მფარველობას, საქართველოს გაერთიანებას, დახმარებას ჯარით, ფულით, იარაღით, და მოუწოდა მას რუსეთთან ერთად სპარსეთისათვის ომი გამოეცხადებინა. ეს გეგმა საერთოდ სპარსეთზე დალეწვის ისეთი . მიმზიდველი იყო, რომ ვახტანგ მეექვსე გადაიხარა მისკენ. მან მოიწვია დარბაზი /პარლამენტი/. დარბაზის უმრავლესობა წინააღუდგა მეფის განზრახვას. დარბაზი შესდგებოდა აღმოსავლეთ პოლიტიკაში დახელოვნებული პირებისაგან, და მან გაითვალისწინა ის უბედურება, რომელიც ამით საქართველოს დაატყდებოდა. მეფე არ დაემორჩილა დარბაზის გადაწყვეტილებას და პეტრე დიდთან ერთად სპარსეთს ომი გამოუცხადა. ვახტანგმა აიღო განჯა. გადავიდა ყარაბაღს, სადაც პირობისამებრ უკვე პეტრე დიდის ლაშქარი უნდა ყოფილიყო, მაგრამ პეტრე დარუბანდიდან უკან გამობრუნებულიყო, ვახტანგ მეექვსისათვის კი შემოეთვალა: "შენ ნუ შეშინდები, განაგრძე სპარსეთთან ომიო", ვახტანგი თავისი ჯარით დაბრუნდა უკან და საქართველომ იწვნია სპარსთა შემოსევა, რომელთაც მოსრეს და მოაოხრეს სრულიად აღმოსავლეთ საქართველო. თვით ვახტანგმა მიატოვა თავისი სამეფო და თავისი მახლობლებით გადასახლდა რუსეთს. ასე ძვირად დაუჯდა საქართველოს პირველად რუსეთთან დაახლოება, მაგრამ ქართველმა მაშინდელმა პოლიტიკოსებმა მაინც ამით ჭკუა ვერ ისწავლეს და ისევ ისე გულუბრყვილონი დარჩნენ პოლიტიკაში.

დიდი ვაი-ვაგლახის შემდეგ საქართველო კვლავ წამოდგა, წელში გაიმართა. თეიმურაზ მეფემ მოამზადა ნიადაგი ირაკლი მეორის სახელოვანი მეფობისათვის. ირაკლი გენიოსი იყო, როგორც აღმოსავლეთ პოლიტიკაში, ისე სარდლობაში. საქართველო გაძლიერდა, დამყარდა მშვიდობიანობა, ერეკლეს ჰმორჩილებდა განჯა და ერევანი. მთელ ამიერკავკასიაში და მის გარედაც კი ირაკლის დიდი გავლენა ჰქონდა, და საქართველოს ყველა პატივსა სცემდა. ერეკლეს სწადდა გაერთიანებული საქართველო, აღმოსავლეთი საქართველო, რომელშიაც შედიოდა სხვათა შორის ლორი, ბამბაკი, ყაზახი — უკვე გაერთიანებული იყო. ერევნის ხანს და განჯის ხანს ერეკლესათვის არამც თუ ულალატნიათ, არც როდის, არამედ მუდამ ერეკლესთან ერთად იბრძოდნენ სპარსელების წინააღმდეგ. დასავლეთ საქართველო გაერთიანებული იყო მეფე სოლომონის მიერ. მხოლოდ სამხრეთ საქართველო ეჭირათ ოსმალებს და ერეკლეს საზრუნავი იყო, როგორმე ეს მხარე ისევ დედა საქართველოსთვის შემოერთებინა. ამ დროს რუსეთში მეფობდა ეკატერინე მეორე, რომლის დროსაც კვლავ შედგენილ იქნა პეტრე დიდის მიხედვით გეგმა სპარსეთის და ოსმალეთის დაპყრობისა და ინდოეთთან ვაჭრობის გაჩაღებისა. კვლავ დასჭირდათ საქართველო. ეკატერინეს შიკრიკი დაჰპირდა ირაკლის რუსეთის მფარველობას, დახმარებას, ჯარს, იარაღს. მხოლოდ ირაკლის ომი უნდა გამოეცხადებინა რუსეთთან ერთად ოსმალეთისათვის. მართლაც თბილისში ჩამოვიდა ორი ბატალიონი რუსის ჯარისა ცნობილი ტოტლებენის წინამძღოლობით, და ირაკლიმ ომი გამოუცხადა ოსმალეთს. საქართველოში არ იცოდნენ არც ზარბაზნების ჩამოსხმა, არც მათი მოხმარება. ტოტლებენის ჯარში მყოფმა ქართველმა ოფიცრებმა რატიშვილმა და თარხნიშვილმა დაუწყეს ქართველებს ზარბაზნების ჩამოსხმისა და მოხმარების სწავლება. სწორედ ბრძოლის დაწყების წინ მიატოვა ტოტლებენმა ირაკლი. თუმცა, ირაკლი ეხვეწა მას, მაგრამ ტოტლებენი წავიდა და მტერს ირაკლი პირში მისცა. ირაკლის გენიოსობამ საქართველო იხსნა გასაცდელისაგან. ტოტლებენმა რატიშვილი და სხვა ქართველი ოფიცრები ციხეში ჩასვა და ციმბირში გადაასახლა იმისათვის, რომ მათ ქართველებს ზარბაზნების ხმარება ასწავლეს. ყველა სახტად დარჩა მოკავშირე რუსეთის ასეთი ქცევით. როგორც საიდუმლო არქივებიდან ირკვევა, რუსეთს სრულიადაც აზრად არა ჰქონდა საქართველო გაეძლიერებინა, არამედ უნდოდა იგი სრულიად დაუძლურებულიყო, რომ შემდეგ ადვილი მოსასპობი ყოფილიყო, მაგრამ ამ ვერაგობამ ვერ აუხილა ქართულ პოლიტიკას თვალები. იგი მაინც გულუბრყვილო დარჩა და ეგონა, რომ ძლიერი უანგაროდ დაეხმარებოდა მაჰმადიანებით გარემოცულ ქრისტიან ერს. 1783 წლის ხელშეკრულება დაწერილია, როგორც ირკვევა, არა ირაკლის თხოვნით, არამედ პოტიომკინის კარნახით. ამ ტრაქტატის დედნიდან ჩანს, რომ იგი დაწერილია როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ საქართველოსათვის, მაგრამ შემდეგ იმერეთის მეფე სოლომონის სახელი წაშლილია და ტრაქტატი დაიწერა მხოლოდ აღმოსავლეთ საქართველოსთან. განზრახული ყოფილა, რომ ხელშეკრულებას ხელი უნდა მოეწერა იმერეთის მეფე სოლომონსაც, მაგრამ რუსეთსა და

ოსმალეთს საქართველო უკვე გაეყოთ და დასავლეთი საქართველო ოსმალეთისათვის გადაეცა რუსეთს. საერთაშორისო უფლების მცოდნე მეცნიერები ამტკიცებენ, რომ ეს ტრაქტატი არის მხოლოდ მოკავშირეების ტრაქტატი და იგი სრულებით არა ჰგულისხმობს საქართველოს დამოუკიდებლობის მოსპობას. ეს ტრაქტატი ძალიან ძვირად დაუჯდა საქართველოს. იმ დროს, როცა ეს ტრაქტატი თბილისში ირჩეოდა, მაშინ აქ იყო აღა-მაჰმად ხანის მიერ გამოგზავნილი დესპანი. აღა-მაჰმად ხანი სთხოვდა ირაკლის, რომ მას თავი დაენებებინა რუსეთთან დაახლოებისათვის და ჰპირდებოდა აზერბაიჯანს თავრიზამდე.

ირაკლიმ მაინც უარი არა თქვა, და ეს საქართველოს ძვირად დაუჯდა. აღა-მაჰმად ხანმა მოაოხრა თბილისი და თვით ირაკლი თბილისიდან იდევნა. ირაკლი თავის დროზე სთხოვდა რუსეთს ხელშეკრულება შეესრულებინა და მაშველი ჯარი გამოეგზავნა, მაგრამ ამაოდ. თბილისის მოოხრების შემდეგ აღა-მაჰმად ხანმა ირაკლის კვლავ დესპანი გაუგზავნა, ჰპირდებოდა დანგრეული ქალაქების აღდგენას, წაყვანილი ტყვეების განთავისუფლებას, ოღონდ ირაკლის რუსეთისათვის პირი მოერიდებინა. ირაკლიმ ამაზე არავითარი პასუხი არ გასცა. ის მაინც შველას ელოდა რუსეთიდან, მაგრამ ამაოდ. ირაკლი ისე გარდაიცვალა, რომ მან ვერ იხილა კვლავ აღდგენილი საქართველო. ირაკლის სიკვდილის შემდეგ პეტერბურგში მალე გამოქვეყნდა საქართველოს რუსეთთან შეერთების მანიფესტი, მაგრამ ამ მანიფესტის გამოქვეყნებას თბილისში ვერა ბედავდნენ. მეფე გიორგი მეცამეტესთან პავლე პირველი აწარმოებდა მიწერ-მოწერას დამატებითი პუნქტების შესახებ. ბოლოს, ორი წლის შემდეგ, როდა საქართველოს მანიფესტი უკვე გამოქვეყნებული იყო პეტერბურგში, პავლე პირველის დელეგატებმა წამოიღეს ეს მანიფესტი თბილისში, ამ მანიფესტზედ ხელი უნდა მოეწერა გიორგი მეცამეტეს და შემდეგ უნდა გამოქვეყნებულიყო, მაგრამ დელეგატები გზაში იყვნენ, როცა გიორგი მეფე გარდაიცვალა. მაშინ საქართველოს ახალ მთავარსარდალმა კნორინგმა შეკრიბა სიონის ტაძარში ყველა დიდებული, უფლისწულნი, დედოფალი, შემოარტყა ჯარი, წაუკითხა მათ მანიფესტი და მოითხოვა, რომ ყველას ხელი მოეწერა მანიფესტზე. ვინც ხელს არ მოაწერდა, მას დაატყვევებდნენ. ბევრი არ შეუშინდა ამას და ხელი არ მოაწერა მანიფესტს. ამგვარად მოხდა "ნებაყოფლობითი" შეერთება საქართველოსი რუსეთთან. ქართული პოლიტიკის გულუბრყვილობამ, უსუსურობამ მიიყვანა საქართველო ოკუპაციამდე.

ას ჩვიდმეტმა წელმა გაიარა, და საერთაშორისო განწყობილობის წყალობით საქართველოს მონობა კვლავ მოეხსნა. ქართველები პოლიტიკაში ისევ ისეთი გულუბრყვილონი დავრჩით, და ძველმა გამოცდილებამ ჩვენ არაფერი გვასწავლა."

ეს მოხსენება ივ. ჯავახიშვილმა წაიკითხა 1919 წლის 28 და 29 აპრილს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. მოხსენების შემოკლებული ტექსტი დაიბეჭდა გაზეთ "საქართველოში" /4, 7 მაისი, N95, N97, 1919წ./...

გ ზ ა ა ბ ნ ე უ ლ ე ბ ი?..

1.

"გზააბნეულებია" ისეთი ადამიანები, რომელთაც გონება ღალატობს და გრძნობებს მიუვნება, მიუხედავათ იმისა, რომ იგის "გრძნობით არჩეული გზა" დამღუპველი, ხელ ვიცა, არავითარი ღაღებითი შეღეგი მოსვემია!.. ამიტომ ამბობს ძველი რომაული სიბრძნე, რომ ადამიანს, როცა ღმერთი განწირავს, მას დაუკარგავს აზროვნების, "ჯანსაღი" აზროვნების უნაიანობახო!..

2.

და ეს რომაული, მაგრამ ხალხური სიბრძნე მომაგონდა, როცა წავიკითხე გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკის" 1999 წლის 3 აპრილის ნომერში გამოქვეყნებული შემდეგი ცნობა სათაურით:

3.

"შეიარაღებული ზვიადისტები კვლავ ცყეს უბრუნდებიან", რომელშიც ვკითხულობთ: "სენაკის პუნრაზმ 'საფურნიდან' 12 კაცის სახელის შეძლეგ' ცყეში გახიზნულთა რიგები შეივსო და 80-მდე მებრძოლი შეიკრიბა, - აცნობა პრაიმნიუსს ჯიხაიკარის მოულენების შემდეგ შემორიგებულთა ჯგუფის მეთაურმა ელგუჯა გოგუამ.

'საფურნის' წევრებმა 19 მარტს დატოვეს სამხედრო ნაწილი და ექსპრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას იმ შეიარაღებულ მომხრეებს შეუერთდნენ, რომლებიც არ ენდობიან ხელისუფლების მიერ გამოცხადებულ შეძორიგების პროცესს. მათ შორის ბევრია გამსახურდიას მომხრე გვარდიის ჯარისკაცი, რომლებიც 1993 წლიდან იმალებიან.

'ვიცი, რომ ლეგნას ვერ ავცლები, მაგრამ გადავწყვიტე ელიავას გვერდში ჩუმ 30-კაციანი რაზმით დამდგარიყავი და კანონიერების აღსადგენად მებრძოლდა', - უთხრა პრაიმ-ნიუსს გალის პარტიზანული რაზმის მეთაურმა ზაური გაბისონიამ, რომელიც ამზოხებულებს 31 მარტს შეუერთდა".

4.

ამ ერთ პატარა ცნობიდანაც კი ნათლად მოსჩანს თუ ჩვენ, ქართველობას როგორ დაგვიკარგეს აზროვნების უნარიანობა დიდმპყრობელ-შოვინისტებმა, რომლებიც ისე ოსტატურად თამაშობენ ჩვენს გრძნობებზე, სულ ცოტა, ქართველთა თითო-ოროლა არა მარტო "ზვიადისტზე", რომ ისინიც კი, რომელთაც შეგნებულად სწამთ და იბრძვიან იმისათვის, რომ "ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს", ფაქტიურად ხელს უწყობენ, ამ შემთხვევაში, რუსულ "დაყავი და იბატონეს" იმპერიულ პოლიტიკას საქართველოში, როცა, აწ უკვე დამოუკიდებელ და სუვერენულ საქართველოში, ქართველთა ერთმანეთის დაპირისპირებას, იარაღითაც კი, უწყობენ ხელს.

5.

რა თქმა უნდა, ამგვარი "შეუგნებელი" დიდმპყრობელ-შოვინისტების მსახურნი მსხვერპლი არიან ჩვენი "შეგნებული" დიდმპყრობელ-შოვინისტების "უჩინარ" მსახურთა, რომლებიც პირად ბედნიერებას რუსეთის მონობაში ხედავენ; საქართველო, ქართველი ხალხი კი მხოლოდ იმდენად აინტერესებთ, რამდენადაც ეს მათთვის სასარგებლოა, რომ გახდენ პოსტბოლშევიკურ ხანაში , ორჯონიკიძე-მახარაძეების მემკვიდრეები.

6.

რომელი მხრიდანაც არ უნდა განვიხილოთ აღნიშნული ფაქტი, ყველას ამგვარი დასკვნისაკენ მივყევართ, რომლის დროს ამგვარი ვაი-პოლიტიკოსთა და მათ მიმდევართა "რუსოფილობა" თუ "ანტირუსოფილობა" უმნიშვნელო ხდება, რადგან ორივე მიმართულების მიმდევარნი, სურთ მათ თუ არა, მაინც დიდმპყრობელ-შოვინისტების, ე.ი. რუსეთის წისქვილზე ასხამენ წყალს, რის დასაბუთებას აქვე გვსურს შევეცადოთ:

7.

პირველი: ნეტავ თუ ფიქრობენ ეს "ტყეში გასულები" იმაზე, რომ "გამსახურდიას "უბედური ბედის" შემდეგ, საქართველოში ორჯერ ჩატარდა არჩევნები, რომელიც, საერთაშორისო მეთვალყურეების მტკიცებით,- დემოკრატიული არჩევნები იყო, და "ტყეში გასულებისათვის" უკეთესი არ იქნებოდა ამ არჩევნებში მიეღოთ მონაწილეობა და ამ ერთადერთი სწორი გზით ეცადათ "კანონიერების" აღდგენა, თუ მათ აღნიშნული არჩევნების შედეგები - საერთაშორისო მეთვალყურეებისაგან განსხვავებით - უკანონოდ მიაჩნიათ?.. და დღესაც, "ტყეში გასულებს" არ შეუძლიათ მიემხრონ საქართველოში მოღვაწე რომელიმე პარტიას, ლეგალური გზით შეეცადონ "მათი კანონიერების" აღდგენას?.. ვითომ კანონიერება მხოლოდ იარაღით შეიძლება დამყარდეს დემოკრატიული სახელმწიფოში, როგორიცაა დღეს საქართველოს რესპუბლიკა?.. საქართველოს 1995 წლის 24 აგვისტოს მიღებული და დამტკიცებული კონსტიტუციის დარღვევით, ე.ი. იარაღის ძალით გაუქმებით, როგორ უნდა იქნას აღდგენილი "ტყეში გასულთა კანონიერება?.."

8.

მეორე: მოდი.. მიუდგეთ ამ საკითხს სხვა მხრივაც: მართალია, ხალხიდან არჩეული პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას საქართველოდან გაძევება, რა თქმა უნდა, იყო კანონიერების დარღვევა, რაც კიტოვანმა პირდაპირ აღიარა და 1991-1992 წლების ამბოხებას "პუტჩი" უწოდა. მაგრამ მას შემდეგ ჩატარებულ ორ არჩევნებმა, ვითომ კანონიერება ისევ ვერ აღადგინა?.. თუ "კანონიერების" აღდგენას უწოდებენ "ტყეში გასულები" ისეთ არჩევნებს, რომლის დროს თვით ისინი იქნებიან არჩეულები?..

9.

მესამე: რა თქმა უნდა, პარტიზანული მოძრაობა, "ტყეში გასვლა" თავისთავად დასაძრახი არ არის, თუ ეს მოხდებოდა მეფის რუსეთის, ბოლშევიკების თუ სხვა დიდმპყრობელ-შოვინისტების ბატონობის წინააღმდეგ საქართველოში. "ტყეში გასულებს" მიმართულება ხომ არ შეეშალათ, რადგან გრძნობით და არა გონით მოქმედებენ?.. დღეს საქართველოს ვითომ სხვა მტერი გააჩნია, და ისიც გალისა და ამით აფხაზეთის რეგიონში, - თუ არა დიდმპყრობელი შოვინისტები, ე.ი. რუსეთი, რომელიც აფხაზეთსა და შიდა ქართლში მოქმედებენ აფხაზი და ოსი ექსტრემისტების ნიღბით?.. და ეს ჩვენი "ტყეში გასულები" უნდა ებრძოდენ მომხდურ მტრებს თუ საქართველოს დემოკრატიულად არჩეულ ხელმძღვანელობას?.. ვითომ ამის გარჩევა ძნელია ისეთი პირებისათვის, რომლებიც თითქოს "კანონიერების" აღდგენას ცდილობენ საქართველოში?..

10.

მეოთხე: და თუ ამ "ტყეში გასულებმა" იციან, რომ მათ ლეგალური გზით არ შეუძლიათ საქართველოს ხელმძღვანელობაში მოსვლა, და თუ მათ მართლაც მოელით

სასამართლოს წინაშე წარსდგომა, რაშიც ჩვენ მხოლოდ სისხლის სამართლის და-ნაშაულს ვგულისხმობთ, - ნუთუ ეს გზა არ ჯობია მაინც, ვიდრე "ტყეში გასვლა" და, ალბათ, რიგითი საქართველოს მოქალაქეების ზურგზე ცხოვრება?.. ნუთუ ამ "ტყეში გასულებს" არ ესმით რა გასაჭირშია დღეს საქართველო - პოლიტიკურად, ეკონომიკურად, კულტურულად, სოციალურად - და კიდევ ეს "ტყეში გასულები" უნდა არჩინოს?.. არჩინოს, რისთვის? ისევ რომ არეულობა ატყდეს საქართველოში?.. ეს ხომ, როგორც ავღნიშნეთ, სწორედ ის არის, რაც დიდმპყრობელ-შოვინისტებს სურთ საქართველოში?..

11.

<u>მეხუთე:</u> მე, მაგალითად,-ვაღიარებდი და ვაღიარებ დღესაც,- ვამბობ, რომ <u>ზვიად გ</u>ამსახურდიას პატივს ვცემ, რადგან იგი საქართველოს მოსახლეობამ, 1991 წლის 26 მაისს, აირჩია საქართველოს პრეზიდენტად; თუმცა შევნიშნავ ამავე დროს იმასაც, რომ მან ვერ შესძლო საქართველოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას შორის <u>წონასწორობის</u> დამყარება, რაც, არა მარტო ჩემის აზრით, ამ ჩვენი პრეზიდენტის პოლიტიკური "ნიჭის" სასარგებლოდ არ მეტყველებს. მაგრამ, აქვე ავღნიშნავ ისევ,: ხალხის მიერ არჩეული პრეზიდენტის გადაყენება მხოლოდ ხალხის საქმეა და არა "პუჩისტებისა", როგორც ეს მოხდა 1991-1992 წლის მი-ჯნაზე. და ახლა "ტყეში გასულები" ვითომ "პუჩისტების" გზაზე დადგომას ამ-ჟღავენ უპირატესობას?..

12.

<u>მეექვსე:</u> რატომ არის, რომ "ზვიადისტების სამშობლო" არა იმდენად საქართვე-<u>ლო,</u> რამდენადაც სამეგრელოა?.. ამ მხრივაც "ტყეში გასულები" წყალს არ ასხა-მენ დიდმპყრობელ-შოვინისტების წისქვილზე, რომლის მამამთავარია ვლადიმერ ჟირინოვსკები, რომლებიც უკვე ღიად გაჰყვირიან, რომ საქართველო უნდა დაქუცმაცდეს, უნდა დაიყოს 6-7 ერთეულად, რომ ადვილად ჩაყლაპოს რუსეთის პოსტბოლშევიკურმა იმპერიამ?.. და ამ პირობებში, ყოველ "ტყეში გასულს" არ ესმის, რომ იგი დიდმპყრობელ-შოვინისტების სამსახურში დგას - სურს ეს მას თუ არა?..

<u>მეშვიდე:</u>

13.

"ტყეში გასულების" ასეთ სამარცხვინო ცხოვრებას, არ ჯობია,- თუ მათ საქარ-თველოს "შემორიგების პროცესის" არ სჯერათ,- ან დამოუკიდებელი და სუვერე-ნული საქართველოს მართლმსაჯულების ორგანოს - სასამართლოს - წინაშე წარ-სდგეს?..

14.

გვჯერა, "ტყეში გასულები" იმდენად გზააბნეულები არ არიან, რამდენადაც "გრძნობას" აყოლებულნი; მარტო გრძნობა კი, სიყვარულიც კი, დამღუპველია; და ვითომ ეს "ძმური ქადაგებაც" დარჩება "ხმად მღაღადებლისა უდაბნოსა შინა?.."

კარლო ინასარიძე
<u>პარიზი, 1999 წლის 12 მაისი</u>

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის
<u>ტერიტორია 1918-1921 წლებში: 91 100 კვ.კმ.</u>

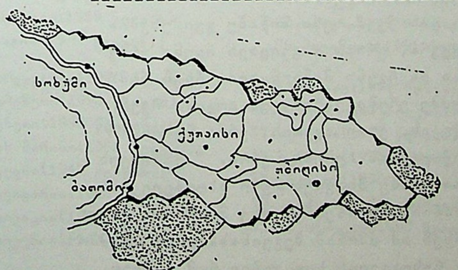

საბჭოთა საქართველოს
<u>ტერიტორია 1921-1991 წლებში: 69 700 კვ.კმ.</u>

დამოუკიდებელი საქართველოს
<u>ტერიტორია 1991 წლიდან: 69 700 კვ.კმ.</u>

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პოლიტიკური კულტურა

I.

პოლიტიკური პარტიებისა და დაჯგუფებების იდეური ჭიდილი-შეჯახება ერის, საზოგადოების პოლიტიკური ცხოვრების სისუსტე კი არა სიძლიერეა. სწორედ აზრთა ამგვარ შეჯახება-ჭიდილში ადამიანი, ერი უახლოვდება ჭეშმარიტებას და არა(ა პრიორი) "ასპროცენტიანი" ერთსულოვნებისას, რაც - თავის მხრივ - აზროვნების გაყინვას უდრის.

საჭიროა მხოლოდ "პოლიტიკური კულტურის" დაცვა, რომ ამა თუ იმ იდეის დაგმობისას თვით მისი მქადაგებელიც არ იქნას დაგმობილი, რაც, გასაგებია, ადვილი საქმე არ არის. მაგრამ სწორედ ამაში არ მჟღავნდება ერის, საზოგა-დოებისა და ცალკეული პიროვნების "პოლიტიკური კულტურა?.."

II.

"პოლიტიკური კულტურის" ერთერთ ქართულ ნიშანსვეტად გვესახება ვლასა მგე-ლაძის სიტყვა, რომელიც მან წარმოსთქვა თბილისში, მთაწმინდაზე, 1907 წლის 8 სექტემბერს, ილია ჭავჭავაძის დაკრძალვისას. მან, სხვათა შორის, თქვა:

III.

"ჩვენ სასტიკ ბრძოლას ვაცხადებთ მათ წინააღმდეგ, ვინც პატივისცემით არ ეპყრობა მოწინააღმდეგეთა პიროვნებას - რა მიმართულების და სარწმუნოებისაც არ უნდა იყოს იგი... ჩვენ ყველა იდეურ მოწინააღმდეგეთ პატივს ვცემთ; ამის შეგნებაშია საქმე, რომ კულტურული ბრძოლა შესაძლებელი გახდეს".

ვლასა მგელაძემ დასძინა:"გაიწმინდეთ თქვენი თავი ყველა პარტიამ, გახდით ღირსი მეთაურობისა და შემდეგ გამოდით ხალხის წინამორბელად და მეთაურათ."

IV.

სხვა სიტყვებით: იდეის, შეხედულების, პოზიციის დაგმობა - კი.
მაგრამ მისი მქადაგებელი პირის, პიროვნების, ადამიანის დაგმობა - არა.
იდეა-შეხედულება-პოზიციის დაგმობა კი არა დემაგოგიური, არამედ კონსტრუქ-ციული კრიტიკის გზით.

V.

აკი მოთა გვასწავლის:"ბოროტსა სძლია კეთილმან, არსება მისი გრძელია?.."

კარლო ინასარიძე
ლევილი, 1999 წლის 1 მაისი

საქართველო - ერთობა მრავალფეროვნებაში

ჩვენი აფხაზეთი

"ჩვენ ერთი ცის ქვეშ, ერთ მიწაზე გვიშენებია
ჩვენი კულტურა, ერთად დაგვიცავს ჩვენი ეროვ-
ნული მეობა და ჩვენი მიწა-წყალი. ჩვენ რომ
ვთქვათ მოძმე ერები ვართო, ეს ცოტაა. ჩვენ
ერთი ფსიქიკის, ერთი ადათის, ერთი წესის,
ერთი ფსიქოლოგიის ერები ვართ. ქართველს
არა მგონია ვინმე ჰყავდეს უფრო ახლობელი ძმა,
ვიდრე აფხაზია, აფხაზებსაც ასე მიაჩნდათ ქართ-
ველი და ჩვენ ამ ძმობამ შეგვინახა. ვინც ამ ძმო-
ბას შლის, რუსთაველის სიტყვებით რომ ვთქვათ,
'იგი თავისა მტერია'".

დიმიტრი გულია
აფხაზი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე

პ უ ბ ლ ი ც ი ს ტ ი კ ა

პ უ ბ ლ ი ც ი ს ტ ი კ ა

საქართველო ევროპის საბჭოს წევრია

1.

ამას რას მოვესწარით? - შევძახეთ ჩვენ, ქართველობამ, რომლებიც უცხოეთში ვცხოვრობთ, დედამიწასა და ზეცას, პირველად 1991 წლის 9 აპრილს, როცა ისევ აღსდგა დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოს სახელმწიფო - 1918 წლის 26 მაისის "საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის" საფუძველზე.

2.

ამას რას მოვესწარით? - შევძახეთ მეორეჯერ დედამიწასა და ზეცას, როცა საქართველო, როგორც დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფო, გახდა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სრულუფლებიანი წევრი.

3.

ამას რას მოვესწარით?-მესამე ჩვენი შეძახილი, როცა საქართველო გახდა "ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის" წევრი; და ამის შემდეგ კიდევ არაერთხელ შევძახეთ -"ამას რას მოვესწარით" -, როცა საქართველო თანდათანობით გახდა აწ უკვე მრავალი საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრი, რომლის ერთერთი კულმინაციური წერტილია, როცა საქართველო გახდა ევროპის საბჭოს 41-ე სრულუფლებიანი წევრი, 1999 წლის 27 იანვარს, რომლის საზეიმო ცერემონია ჩატარდა სტრასბურგში 27 აპრილს, 1999 წელს.

4.

და დაგვირგვინება ჩვენი შეძახილისა -"ამას რას მოვესწარით? - იქნება თუ ჩვენ გავხდებით "ევროპის კავშირის" თუ "ნატოს" სრულუფლებიანი წევრი, რის იმედი ჩვენ არასოდეს არ უნდა დავკარგოთ. მაგრამ დღეს დავკმაყოფილდეთ არსებულის, რეალობის გარკვევით:

5.

"ევროპის საბჭო" და "ევროპის კავშირი" არსებითად განსხვავდება ერთმანეთისაგან:

"ევროპის საბჭო" დაარსდა 1949 წლის 5 მაისს, რომლის სადგომია ქალაქ სტრასბურგ "ევროპის სასახლე". მისი წევრებია, ამჟამად, როგორც აღვნიშნეთ, ევროპის 41 სახელმწიფო; ესენია:

1.ალბანეთი(წევრი 1995 წლიდან);
2.ანდორა(1994 წლიდან);
3.ბელგია(1949 წლიდან);
4.ბულგარეთი(1992 წლიდან);
5.დანია(1949 წლიდან);
6.გერმანია(1951 წლიდან);
7.ესტონეთი(1993 წლიდან);
8.ფინეთი(19989 წლიდან);
9.საფრანგეთი(1949 წლიდან);
10.საბერძნეთი(1949 წლიდან);
11.დიდი ბრიტანეთი(1949 წლიდან);
12.ისლანდია(1959 წლიდან);
13.იტალია(1949 წლიდან);
14.ხორვატია(1996 წლიდან);
15.ირლანდია(1949 წლიდან);
16.ლატვია(1995 წლიდან);
17.ლიხტენშტაინი(1978 წლიდან);
18.ლიტვა(1993 წლიდან);
19.ლუქსენბურგი(1949 წლიდან);
20.მალტა(1965 წლიდან);
21.მაკედონია(1995 წლიდან);
22.მოლდავეთი(1995 წლიდან);
23.ჰოლანდია(1949 წლიდან);
24.ნორვეგია(1949 წლიდან);
25.ავსტრია(1956 წლიდან);
26.პოლონეთი(1991 წლიდან);
27.პორტუგალია(1976 წლიდან);
28.რუმინეთი(1993 წლიდან);
29.რუსეთი(1996 წლიდან);
30.სან მარინო(1988 წლიდან);
31.შვეცია(1949 წლიდან);
32.შვეიცარია(1963 წლიდან);
33.სლოვაკია(1993 წლიდან);
34.სლოვენია(1993 წლიდან);
35.ესპანეთი(1977 წლიდან);
36.ჩეხიის რესპუბლიკა(1993 წლიდან);
37.თურქეთი(1949 წლიდან);
38.უკრაინა(1995 წლიდან);
39.უნგრეთი(1990 წლიდან);
40.კვიპროსი(1961 წლიდან);
41.საქართველო(1999 წლიდან).

6.

"ევროპის საბჭოში" სტუმრის სტატუსი აქვს: სომხეთს, ბოსნია-ჰერცოგოვინას და ბელორუსიას(1997 წლის 14 იანვრიდან გაუქმებულია).

"ევროპის საბჭოში " მეთვალყურის სტატუსი აქვს: იაპონიას, კანადას და ამერიკის შეერთებულ შტატებს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

7.

ევროპის საბჭოს ორგანოებია: მინისტრების კომიტეტი 41 საგარეოსაქმეთა მინისტრები და მუდმივი წარმომადგენლები(ელჩები) ევროპის საბჭოს წევრ-სახელმწიფოებისა, რომლებიც წელიწადში ერთხელ იკრიბებიან სტრასბურგში, დახურული კარების მიღმა, და ადგენენ ევროპის საბჭოს მოქმედების მიმართულებას.
პარლამენტალური კრება, რომელიც შესდგება ახლა 288 პარლამენტარებისაგან, 41 წევრ-სახელმწიფოების პარლამენტებისაგან წარდგენილ 2-დან 18-ც დეპუტატამდე; აგრეთვე "განსაკუთრებულ სტუმრებისაგან" შუა- და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებიდან. ეს "პარლამენტალური კრება" იკრიბება სამჯერ წელიწადში და აქვს რჩევა-დარიგებითი ფუნქცია, რაც ევროპის საბჭოს მოღვაწეობას მთავარ იმპულს აძლევს. საქართველოს "პარლამენტალურ კრებაში" ეყოლება ორი დეპუტატი.
ევროპის საბჭოს სამდივნო: სამდივნოს ხელმძღვანელობს გენერალური მდივანი, ამჟამად, ელენე ფიშერი(გერმანია), რომელიც ხელმძღვანელობს ევროპის საბჭოს ხულ 1200-ს მოხელეს.

8.

ევროპის საბჭოს ოფიციალური ენებია ინგლისური და ფრანგული; "სამუშაო ენებია" აგრეთვე გერმანული და იტალიური პარლამენტალური კრებების სფეროში.

9.

ევროპის საბჭოს წევრ-ქვეყნების სახელმწიფოთაშორისო მართლმსაჯულების ორგანოები იყო:"ევროპის ადამიანის უფლებათა კომისია"და ადამიანის უფლებების ევროპის სასამართლო, რომლის განაჩენს აქვს საერთაშორისო ძალა. ორივე, 1998 წლის პირველ ნოემბრიდან, გაერთიანებულ იქნა "საერთო სასამართლოთ", რაც აადვილებს საჩივარი შეტანის პროცედურას და ამოკლებს საჩივარის განხლვას, დაახლოებით, სამ წლამდე.

10.

ევროპის საბჭოს სფეროში უკვე შექმნილია 165 კონვენცია და ხელშეკრულება ადამიანის უფლებების, გარემოს დაცვის, უცხოელი მუშების თუ ეხობრივი და ეთნიკური უმცირესობების შესახებ. ევროპის საბჭოს წევრ-სახელმწიფოთა მოსახლეობის საერთო რაოდენობაა 755 მილიონი სული.

11.

"ევროპის კავშირი" კი არსებითად განსხვავდება "ევროპის საბჭოსაგან": ევროპის კავშირი დაარსდა 1992 წლის 7 თებერვალს ქალაქ მასტრიხტში(ჰოლანდია) 12 სახელმწიფოს მიერ, რაც 15 სახელმწიფომდე გაიზარდა, როცა 1995 წლის 1 იანვარს ევროპის კავშირში მიღებულ იქნა ფინეთი, ავსტრია და შვეცია.

ევროპის კავშირის მიზანია "...ჰარმონიული და გაწონასწორებული განვითარება ეკონომიკური ცხოვრებისა...საერთო ბაზრის და ეკონომიკური და სავალუტო კავშირის გზით", რასაც მოყვება 2001 წლის 31 დეკემბრიდან საერთო ვალიუტის - ევრო-ს შემოღება ევროპის კავშირის ყველა ქვეყანაში.

12.

ამდენად, საქართველოს გზა გახდეს ევროპის კავშირის სრულუფლებიანი წევრი, ეს მეტად რთული საკითხია. მაგრამ დღეს გვიხარობს, რომ ერთი დიდი ნაბიჯი გადადგმულია ევროპისაკენ, ვართ რა ევროპის საბჭოს 41-ე სრულუფლებიანი წევრი, რის შესახებ ევროპის საბჭოს გენერალურმა მდივანმა - დანიელ ტარშისმა -, სხვათაშორის, განაცხადა: საქართველოს მიღებით ევროპის საბჭოში "...მივლივართ ჩვენ იმ ნაცვრის განხორციელებისაკენ, რომელსაც საფუძველი ჩაუყარეს ევროპის საბჭოს შემქმნელებმა - მთელი ევროპა გახდეს ერთიანი ოჯახი დემოკრატიული სახელმწიფოებისა".

13.

ამიტომ, გასაკვირი არ არის, რომ - როგორც 1999 წლის 28 აპრილის გაზეთი "ზიუდდოიჩე-ცაიტუნგი" წერს - საქართველოს პრეზიდენტმა - ედუარდ შევარდნაძემ აღგზნებულმა თქვა, საზეიმო ცერემონიაზე, სტრასბურგში, რომ საქართველო ბოლოსდაბოლოს ევროპის დემოკრატიული სახელმწიფოების ოჯახს შეუერთდა.

14.

ვისურვოთ და ვიმოღვაწეოთ იმისათვის, რომ საქართველომ, ქართველმა ხალხმა ვისურვოთ და ვიმოღვაწეოთ...

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 1999 წლის 21 მაისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველო ევროპის საბჭოს წევრია

27 იანვარს, სტრასბურგის დროით 12 საათზე (თბილისის დროით 15 საათზე) ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ ერთსულოვნად დაუჭირა მხარი საქართველოს გაწევრიანებას ევროპის საბჭოში.

ევროპის საბჭომ საქართველო მიილო, როგორც მთლიანი და განუყოფელი ქვეყანა, საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ აღიარებულ საზღვრებში.

ჩვენი ქვეყნისათვის ამ ისტორიულ სხდომას ესწრებოდა საქართველოს წარმომადგენლობითი საპარლამენტო დელეგაცია პარლამენტის თავმჯდომარის ბატონ ზურაბ ჟვანიას მეთაურობით.

უახლოეს მომავალში სტრასბურგში გაიმართება ასევე ისტორიული ცერემონიალი — საზეიმოდ აღიმართება საქართველოს დროშა.

1999 წლის 27 იანვარი
ქ. სტრასბურგი

სულეიმან დემირელი:

„საქართველოს გაწევრიანება ევროპის საბჭოში დიდი მოვლენაა არა მარტო საქართველოს, არამედ მთელი ჩვენი რეგიონისათვის".

ინტეგრაცია

ევროკომისიის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელის, ელჩის დენის ქორბოის განცხადება პრესისათვის

ჭეშმარიტად მოსალოცი მოვლენაა საქართველოს ევროპის საბჭოში გაწევრიანება, თანაც, ასეთი ერთსულოვნებით. ეს მნიშვნელოვანი მოვლენა საშუალებას აძლევს საქართველოს მყარად დაიმკვიდროს ადგილი ევროპულ ოჯახში და დაიწყოს სვლა იმ გზით, რომელიც მომავალი წლების განმავლობაში განსაზღვრავს საქართველოს ურთიერთობას დანარჩენ ევროპასთან.

სამწუხაროა, რომ საქართველოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებმა ვერ შეძლეს საზოგადოებისთვის აეხსნათ მიმდინარე მოვლენათა არსი, განსაკუთრებით კი ისეთი ფუნდამენტური განსხვავება, რომელიც ევროპის საბჭოსა და ევროკავშირს შორის არსებობს.

პასუხისმგებლობის გრძნობით აღჭურვილი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები ცდილობენ განმარტონ და გაამჟღონ ისეთი რთული მოვლენები, როგორიცაა საქართველოს განსხვავებული ურთიერთობა ევროპის საბჭოსა და ევროკავშირთან. მათ შესწევთ უნარი სწორი ინფორმაციის საფუძველზე შეაფასონ მიმდინარე მნიშვნელოვანი მოვლენები. ძალიან ვწუხვარ, რომ საქართველოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებმა დღემდე ვერ დააფასეს ის პასუხისმგებლობა, რომელიც მათ თავისუფალ საზოგადოებაში აკისრიათ.

11 – 2. 2. 1999 წ.

Als 41. Mitglied und erste der Kaukasus-Republiken

Georgien im Europarat

Schewardnadse: Für mein Land erfüllt sich ein Traum

Straßburg (AFP) – Georgien ist am Dienstag als 41. Mitglied in den Europarat aufgenommen worden. Der georgische Präsident Eduard Schewardnadse sagte sichtlich bewegt vor der Parlamentarischen Versammlung in Straßburg, sein Land sei nun endlich ein Bewohner des europäischen Hauses geworden. Für sein Volk, das lange Zeit um die Wahrung seiner Kultur, Sprache und Identität habe kämpfen müssen, gehe damit ein „jahrhundertelanger Traum" in Erfüllung. Er versprach, Georgien werde sich mit „ständigem Nachdruck" für den Schutz von Demokratie und Menschenrechten einsetzen. Georgien wurde als erste der drei Kaukasus-Republiken in den Europarat aufgenommen. Mit der Beitrittsurkunde unterzeichnete der georgische Außenminister Irakli Menagharischwili auch die Europäische Menschenrechtskonvention.

Unter den Klängen der georgischen Nationalhymne wurde vor dem Eingang des Europaratsgebäudes die dunkelrot-schwarz-weiße Fahne Georgiens gehißt. In der Parlamentarischen Versammlung des Europarats werden die 5,4 Millionen Georgier durch fünf Abgeordnete vertreten sein. Die Versammlung hatte im Januar der Aufnahme zugestimmt, sie aber mit einem Forderungskatalog verknüpft. So soll Georgien innerhalb von zwei Jahren einen Rechtsrahmen für ein Statut seiner Autonomie-Gebiete Abchasien, Adscharien und Ossetien schaffen. Positiv bewertet wurde, daß das Parlament in Tiflis bereits im November 1997 die Todesstrafe abgeschafft hat.

Der Generalsekretär des Europarates, Daniel Tarschys, sagte, die Aufnahme Georgiens „bringt uns der Vision der Gründungsväter einen Schritt näher – ganz Europa zu einer Familie demokratischer Staaten zu vereinigen." Der 1949 gegründete Europarat feiert in der kommenden Woche in London und Budapest seinen 50. Geburtstag. Um die Mitgliedschaft bewerben sich auch Bosnien-Herzegowina, Armenien und Aserbeidschan. Kroatien wurde vor Georgien das 40. Mitglied des Europarats.

Süddeutsche Zeitung | Mittwoch, 28. April 1999

Europarat

Im Parlamentsgebäude in London erinnerte am Mittwoch der Europarat mit einem Festakt an sein 50jähriges Bestehen. Die seit dem Beitritt von Georgien im April jetzt 41 Staaten umfassende Organisation war am 5. Mai 1949 in der britischen Hauptstadt gegründet worden. Im Hinblick auf den Kosovo-Konflikt sagte der Sprecher des Europarats: „Sagen wir mal so – wir feiern den Geburtstag nicht, wir begehen ihn." Denn gerade die Katastrophe auf dem Balkan zeigt die begrenzten Möglichkeiten der im Straßburger *Palais de l'Europe* residierenden Einrichtung auf. Zwar zählen zu den Zielen des Europarates in erster Linie der Schutz von Demokratie und Menschenrechten und damit die Einhaltung der 1950 verabschiedeten Europäischen Menschenrechtskonvention, aber die Appelle verhallen oft ungehört. Der Beitrittsantrag Belgrads wurde im März 1998 abgelehnt. Wegen der flagranten Menschenrechtsverletzungen in Griechenland zur Zeit der Diktatur war die Mitgliedschaft dieses Landes von 1967 bis 1974 suspendiert, ebenso wie die Weißrußlands seit Anfang 1997. Die viermal im Jahr zusammentretende Parlamentarische Versammlung (Abgeordnete, die von den nationalen Parlamenten entsandt werden) und das Anti-Folter-Komitee schreiben regelmäßig Berichte über die Menschenrechtssituation in den Mitgliedsstaaten und damit für derzeit rund 800 Millionen Menschen.

52 – Donnerstag, 6. Mai 1999

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

მწვავე კონსტრუქციული კრიტიკა?..

საქართველოსავით პატარა ქვეყნის - შვეიცარიის დიდი გაზეთი "ნოიე ციურხერ ცაიტუნგი", რომელიც გამოდის ქალაქ ციურიხში და არის ერთერთი დიდი და ავტორიტეტული პრესის ორგანო მთელს მსოფლიოში, - ვრცელ შენიშვნას უძღვნის საქართველოს გაწევრიანებას ევროპის საბჭოში, რომელსაც მთლიანად აქვე ვაქვეყნებთ. ვითომ ეს შენიშვნა გამსჭვალულია "მოყვარეს პირში უთხარი..." ხულისკვეთებით? - გვსურს ვირწმუნოთ. მაგრამ მკითხველმა განსაჯოს.

Formelle Aufnahme Georgiens in den Europarat

Kompromisse auf Kosten der Menschenrechte

Trotz einem beträchtlichen Defizit im Bereich der Menschenrechte ist Georgien Mitglied des Europarates geworden. Die Liste der von Strassburg aufgestellten Bedingungen ist lang. Menschenrechtsvertreter bezweifeln, dass genügend politischer Wille vorhanden ist, diesen Verpflichtungen nachzukommen.

paz. Tbilissi, im April

Mit der Unterzeichnung der Beitrittsurkunde durch Präsident Schewardnadse in Strassburg ist Georgien am Dienstag formell als 41. Mitglied des Europarats aufgenommen worden. Die Parlamentarische Versammlung des Europarats hatte im Januar einstimmig die Aufnahme des Kaukasusstaats mit der Begründung beschlossen, dass das Land beträchtliche Fortschritte in Richtung einer pluralistischen Gesellschaft, basierend auf dem Respekt der Menschenrechte und einem Rechtsstaat, gemacht habe. Mit der Aufnahme ist Georgien seinem Ziel, in europäische Strukturen integriert zu werden, einen wichtigen Schritt nähergerückt.

Folter in Untersuchungshaft

Ob die derzeitige Situation der Menschenrechte in Georgien den Massstäben des Europarates wirklich genügt, ist umstritten. Vor allem die Polizei begeht regelmässig schwere Vergehen gegen die Menschenrechte; die Folterung von Untersuchungshäftlingen ist an der Tagesordnung. Eine Serie von mysteriösen Stürzen mit Todesfolge von Verhafteten aus dem Untersuchungstrakt des Innenministeriums ist nur ein besonders gravierender Fall, der gegenwärtig von einer internationalen Menschenrechtsorganisation publik gemacht wird. Nur selten werden solche Vergehen geahndet, nicht zuletzt wegen der allgegenwärtigen Korruption. Die Korruption ist neben der fachlichen Inkompetenz vieler Richter auch dafür verantwortlich, dass von fairen Prozessen keine Rede sein kann. Skeptiker argumentieren, dass der Europarat die Messlatte mit der Aufnahme der Ukraine und Russlands so tief angesetzt habe, dass Georgien dieser gerecht werden könne.

Beobachter hier gehen davon aus, dass der Rapporteur des Europarates bei seinen Besuchen in Georgien die Möglichkeit hatte, sich ein umfassendes Bild über die Lage zu machen. Lokale Menschenrechtsaktivisten zeigen sich allerdings enttäuscht davon, dass sein Bericht eine äusserst diplomatische Sprache spricht und die Situation dadurch beschönigt wird. Eine gut informierte Quelle, die über die Entstehung des Rapports im Bilde ist, weist ferner auf eine geopolitische Komponente der Aufnahme Georgiens hin. Man habe Tbilissi um jeden Preis in den Rat eingliedern wollen, um dem zunehmenden Einfluss der Vereinigten Staaten, der mit Investitionen und Entwicklungshilfe im grossen Stil zutage tritt, Gegensteuer zu geben. Deshalb habe man einen politischen Kompromiss auf Kosten der Menschenrechte geschlossen. Die Europäische Union, und mit ihr eine gewichtige Anzahl der Europaratsmitglieder, verfolgten eine Politik der Anbindung Georgiens und seiner Nachbarn Armenien und Aserbeidschan an den Westen und die Stärkung von deren Unabhängigkeit von Russland.

Zahlreiche Bedingungen

Umsonst bekommt Georgien den prestigeträchtigen Status als Europaratsmitglied allerdings nicht. Neben der statutarischen Unterschrift unter die Basisdokumente wie Europäische Menschenrechtskonvention oder Antifolterkonvention und der Übernahme der damit verbundenen Kontrollmechanismen verlangt Strassburg die Erfüllung zahlreicher weiterer Bedingungen. Diese sind darauf ausgerichtet, den Reformprozess von einem sowjetischen zu einem demokratischen System weiterzutreiben und die nötigen Rechtsgrundlagen zu schaffen. Betreffend die schlummernden territorialen Konflikte verpflichtet sich Tbilissi unter anderem zu einer friedlichen Lösung des Abchasien-Konflikts, der Ahndung von Kriegsverbrechen innerhalb der eigenen Armee und der Ausarbeitung von Autonomiebefugnissen für die teilautonomen Regionen, die dabei auch konsultiert werden müssen. Mehrere Forderungen betreffen den Polizeiapparat und die Bedingungen in den Gefängnissen. Menschenrechtsaktivisten kritisieren, dass diese sehr vage gehalten sind und nicht einmal konkret fordern, dass fehlbare Polizisten zur Rechenschaft gezogen würden.

Als eine der wichtigsten und konkretesten Bedingungen muss Tbilissi die Möglichkeit schaffen, dass die Nachkommen eines von Stalin 1944 aus Südgeorgien deportierten Volkes – die Mescheten – nach Georgien zurückkehren können. Da das Thema innenpolitisch äusserst heikel ist, wurde bis nach den Parlamentswahlen in diesem Jahr und bis nach den Präsidentenwahlen im nächsten eine zweijährige Frist eingeräumt, um die nötigen

Gesetze auszuarbeiten. Diese müssen das Recht auf georgische Staatsbürgerschaft für die Rückkehrer einschliessen. Die grosse Unbekannte ist, wie viele Personen von einer möglichen Rückkehr Gebrauch machen werden, denn die genaue Zahl der Mescheten ist unbekannt. Die Schätzungen reichen von 200 000 bis 300 000 Personen, die gegenwärtig in verschiedenen Nachfolgestaaten der Sowjetunion leben. Die Repatriierung der Mescheten dürfte auch zu einem Test dafür werden, wie ernst es der Europarat mit der Erfüllung seiner Bedingungen meint, denn der politische Wille ist in Georgien selber kaum ersichtlich.

Unter Präsident Gamsachurdia wurden Anfang der neunziger Jahre mehrere hundert Mescheten, die in den Jahren zuvor nach Georgien zurückgekehrt waren, erneut vertrieben. Noch vor wenigen Monaten sind mehrere Dutzend Mescheten, die in Tbilissi für ihre Rückkehr demonstrierten, von den Behörden des Landes verwiesen worden. Bereits seit 1996 existiert ein Dekret von Präsident Schewardnadse, das eine Rückkehr eines Teils der Betroffenen erlaubt. Bürokratische Hindernisse haben die Umsetzung dieses Dekrets bisher allerdings verunmöglicht. Nun hat sich Tbilissi gegenüber Strassburg verpflichtet, die Rückkehr innerhalb von zwölf Jahren durchzuführen. Kritisiert wird jedoch verschiedentlich, dass der Regierung eine zu lange Frist eingeräumt worden sei, die Verzögerungsmanövern freie Bahn öffne.

Verminderter Reformeifer

Bei aller Kritik an Georgien muss fairerweise auch gesagt werden, dass im Vergleich zu den ersten Jahren der Unabhängigkeit beträchtliche Fortschritte gemacht worden sind. Im Chaos der frühen neunziger Jahre, das von zwei territorialen Konflikten und einem bewaffneten Machtkampf geprägt war, waren selbst die grundlegendsten Menschenrechte nicht garantiert. Nachdem seit 1995 wieder einige Stabilität eingekehrt war, schuf sich die Regierung unter Präsident Schewardnadse mit einer progressiven Verfassung und Gesetzgebung, die die Grundrechte umfassend schützt, in westlichen Kreisen einen guten Namen. Dieser Elan scheint allerdings in den letzten Monaten wieder geschwunden zu sein, und der Zeitpunkt des Beitritts zum Europarat müsste daher hinterfragt werden. In den Kreisen der internationalen Organisationen heisst es hinter vorgehaltener Hand, dass sich Georgien heute vor allem auf gute schauspielerische Talente verlasse und so einen Fortschritt vorgaukle. Die realen Fortschritte liessen jedoch auf sich warten.

Während argumentiert werden kann, dass mit der Aufnahme in den Europarat jene Kräfte, die den Aufbau eines demokratischen Systems in Georgien wirklich herbeiführen wollen, eine Stärkung erhalten, müssten nun Taten folgen, damit es nicht bei einem kurzfristigen Prestigeerfolg der gegenwärtigen Regierung bleibt. Wenn der Europarat aber bereit ist, im Falle einer Nichterfüllung der Bedingungen die nötigen Konsequenzen zu ziehen, könnten Veränderungen herbeigeführt werden, die der georgischen Bevölkerung zugute kämen. Ist dies nicht der Fall, so bleiben die gutgemeinten Prinzipien einmal mehr auf dem Papier stehen.

Neue Zürcher Zeitung Mittwoch, 28. April 1999 · Nr. 97 9

„ყველა ხალხი თავის ისტორიულ განვითარებაში ექვემდებარება რაიმე წესრიგს, რაიმე კანონს. ამ კანონის უმთავრეს მუხლს შეადგენს ის ხანა, როცა ხალხი გრძნობს თავის - თავს ერთ ერათ. ჭირში და ლხინში განუყრელათ, აქვს წარმოდგენა თავის ეროვნულ „მე“-ზე და ამას შეგნებულათ იცავს. მაგ., ფრანგები, არისტოკრატი იყოს თუ დემოკრატი, ლიბერალი თუ რადიკალი, ეროვნობის საქმეში ყოველთვის სრულს ერთობას იჩენენ აზრებისას, მიმართულებისას და გულისთქმისას. თუმცა შინაურ ცხოვრებაში მუდამ და დაუღალავათ ებრძვიან ერთმანეთს, მაგრამ ერთათ დგებიან, ერთ დროშის ქვეშ იკრიბებიან, ერთი მეორისთვის თავსა სდებს, როცა მათ ეროვნულ თვით - არსებობას განსაცდელი მოელის, როცა გარეშე მტერი მიჯნას გადმოსცილებია და ქვეყანას ალყას უპირობს. ამ შემთხვევაში იღვიძებს დროებით მიძინებული ერთ-სულობა და ერთი მეორის დაუცხრომელნი მტერნი საომარ ველზე ხელი-ხელ გაყრილნი გამოდიან. ეს არის ეროვნობის არსებითი თვისება, ნაყოფი საერთო-პოლიტიკო-ეკონომიური ცხოვრებისა, განმტკიცებული თანამედროვე წყობილებით და შეგნებული ადამიანურის ცხოვრებით.“

ნოე ჟორდანია 1893 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ა ნ გ ა რ ი შ ი

"ნოე ჟორდანიას სახელობის ინტერნაციონალური კონფერენცია საქართველოსა და კავკასიის შესახებ", თბილისი, 1998 წლის 26-28 მაისი

1.

საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავის შესრულებასთან დაკავშირებით, 1998 წლის 26-28 მაისს, თბილისში, საქართველოს პირველი რესპუბლიკის პრეზიდენტისა და მთავრობის თავჯდომარის - ნოე ჟორდანიას - რეზიდენციაში, რუსთაველის გამზირზე, რომელსაც დღეს "ახალგაზრდობის სასახლე", ხოლო ბოლშევიკების დროს "პიონერთა სასახლე" ეწოდებოდა, - ჩატარდა ნოე ჟორდანიასადმი მიძღვნილი ინტერნაციონალური კონფერენცია-სემინარი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო მრავალ მეცნიერმა განსაკუთრებით დასავლეთ ევროპიდან და აშშ-დან, რაც, უდავოა, მისასალმებელია.

2.

მე, პირადათ, დავესწარი აღნიშნული კონფერენციის საზეიმო გახსნას საქართველოს პრეზიდენტის ყოფილი რეზიდენციის სწორედ იმ დარბაზში, რომელშიც 1918 წლის 26 მაისს, ნოე ჟორდანიამ, მაშინ საქართველოს ეროვნული საბჭოს თავჯდომარემ, გამოაცხადა საქართველოს დამოუკიდებლობა - წაიკითხა რა ისტორიული დოკუმენტი -"საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი".

3.

ამ ინტერნაციონალურ კონფერენცია-სემინარს განსაკუთრებული იერი მისცა იმ ფაქტმა, რომ ნოე ჟორდანიას შვილმა- ბატონ რეჯებ ჟორდანიამ,რომელიც აშშ-ში, ნიუ-იორკში მოღვაწეობს როგორც პროფესორი, - შესავალი სიტყვით გახსნა ეს კონფერენცია-სემინარი, რომლის შემდეგ, საქართველოს პარლამენტის თავჯდომარემ - ზურაბ ჟვანიამ - მიესალმა ქართველ და უცხოელ მეცნიერებს და უსურვა მათ წარმატებები.

4.

მაგრამ, მე პირადათ მეტად ჩამაფიქრა აკადემიკოს მარიამ ლორთქიფანიძის სიტყვამ საზეიმო გახსნაზე, როცა მან, სხვათა შორის, განაცხადა, რომ ნოე ჟორდანიამ საქართველო "მიატოვა".

5.

სამწუხაროთ, აღნიშნულ კონფერენცია-სემინარს ვერ დავესწარი, და ამიტომ, მის მსვლელობას შევეცდები ავღწერო იმ მწირე მასალების მიხედვით, რომლებიც გამოქვეყნებულია "ბერლინის ქართული საზოგადოების" ჟურნალ "ცნობის ფურცელის" 1998 წლის მე-11-12 . ნომერში. ამ გერმანულენოვან ჟურნალში ოლივერ რაისნერი გვაწვდის ცნობებს ამ კონფერენცია-სემინარის მსვლელობის შესახებ:

6.

.. საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი . ეს კონფერენცია გაუმართავს აშშ-ს "ჰარიმანის ინსტიტუტს",კონფლიქტებისა და თანამშრომლობის მოგვარების საერთაშორისო ცენტრთან და საქართველოს მთავრობასთან ერთად,თბილისში, 1998 წლის 26 მაისიდან 23 მაისამდე. ამიტომ მიეძღვნა ეს კონფერენცია-სემინარი საქართველოს პირველ პრეზიდენტს - ნოე ჟორდანიას.

7.

ამ კონფერენცია-სემინარში მონაწილეობა მიუღია ორმოცდაათზე მეტ მეცნიერს აშშ-დან, საფრანგეთიდან, აზერბაიჯანიდან, გერმანიიდან და საქართველოდან.

8.

რადგან გალის რეგიონში ქართველთა გენოციდი ისევ განახლდა 1998 წლის 20 მაისიდან, საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი ყველა ზეიმი გაუქმებულ იქნა, მაგრამ აღნიშნული კონფერენცია მაინც ჩატარდა.

9.

კონფერენცია-სემინარის ორ სექციაში განხილულ იქნა - პირველი: საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სისტემა, და - მეორე: "კანონის დიქტატურა" თუ "კანონის ბატონობა", რომლის ლოზუნგი პრაქტიკაზე დაყრდნობილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საკითხების განხილვა და რეფორმების პერსპექტივა იდგა ყურადღების ცენტრში.

10.

პირველი რესპუბლიკისა(1918-1921 წლები) და მეორე რესპუბლიკის(1991 წლის 9 აპრილიდან) მდგომარეობის შედარება, ჩატარდა სამ სტერომში:
პირველი:"სახელმწიფოს ჩამოყალიბება და დემოკრატია საქართველოს პირველ და მეორე რესპუბლიკაში";
მეორე:"ეთნიკური ურთიერთობა: ისტორიული და ფსიქოსოციალური დაახლოება".

მესამე: "საქართველო და მსოფლიო: სტრატეგიული და საერთაშორისო ურთიერთობანი".

11.

რონალდ სუნიმ, ჩიკაგოს უნივერსიტეტიდან(აშშ), "საქართველოს წარსული სოციალ-დემოკრატიული მოძღვრება" განიხილა "ორმაგი კოლონიალიზმის" თვალსაზრისით: პოლიტიკური ბატონობა ცარისტული ავტოკრატიისა და ეკონომიკური დომინანტი უცხოეთისა და სომხური კაპიტალისა განიხილა არა ეთნიკურად, არამედ სოციალ-ეკონომიკურად. ამით გახდა სოციალდემოკრატია მასობრივი მოძრაობის ხელმძღვანელი, რომელიც არა დამოუკიდებლობისაკენ, არამედ ბურჟუაზიულ რევოლუციისაკენ მიისწრაფოდა.

12.

მალხაზ მაცაბერიძემ, თბილისის უნივერსიტეტიდან, განიხილა საქართველოს პირველი კონსტიტუცია, რომელიც მიღებულ იქნა 1921 წლის 21 თებერვალს, და მასში, მისი აზრით, არ იყო მოცემული სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის კონცეპცია; სამაგიეროდ იდეალიზებული იყო სოციალური უფლებანი, დემოკრატია, როგორც გზა სოციალიზმისაკენ.

13.

პაატა სურგულაძემ, დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის ინტერპარლამენტალურ კრებიდან, შეეხო "პირველი რესპუბლიკის"(1918-1921 წლების) საგარეო პოლიტიკას.

"ჟორდანიას გულუბრყვილობა რუსეთის ინტერესების მიმართ, დაბოლოს, დამღუპველი გამოდგა მისთვის".

14.

ვახტანგ ხმალაძემ(კონსტიტუციის დამცველი ლიგა), განიხილა "მეორე რესპუბლიკის"(1991 წლის 9 აპრილიდან) კონსტიტუცია, რომელიც - 1921 წლის 21 თებერვლის პირველი რესპუბლიკის ბაზაზე, მიღებულ იქნა 1995 წლის 24 აგვისტოს, რომელშიც ლოკალური და რეგიონალური ავტონომიის საკითხები ღიად არის დატოვებული.

15.

მიხეილ სააკაშვილმა, რომელიც არის პარლამენტის იურიდიული კომისიის თავჯდომარე, - შეაქო იურიდიული რეფორმები საქართველოში, ახალი კონსტიტუცია, სახელმწიფო ძალაუფლების ხანიმუშო დანაწილება, როგორც ყველაზე უფრო დემოკრატიული ეს-ენ-გეში, თუმცა ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოში დემოკრატიული რეფორმების მოწინააღმდეგეები არ არსებობს, როგორც ამას ადგილი აქვს რუსეთში.

16.

გია ჟორჟოლიანმა(სოციალური მეცნიერების ცენტრის დირექტორი) მწუხარებით აღნიშნა, რომ საქართველოში არ არსებობს ორგანიზებული "ინტერესების დაჯგუფებანი". ჯერ კიდევ მეფის რუსეთის ბატონობის დროს, საქართველოში თავისუფალი ასოციაციები არსებობდა მხოლოდ მღვდლებისა და ინტელიგენციის წრეებში და არა მოსახლეობის ფართო ფენებში.

17.

ოლივერ რაისნერმა, გოეტინგენის უნივერსიტეტიდან(გერმანია), განიხილა სამოქალაქო საზოგადოების ხაწყისები საქართველოში".

18.

ალექსანდრე კუხიანიძემ, თბილისის უნივერსიტეტიდან, განაცხადა, რომ თბილისს გარეთ, პროვინციებში არსებობს არა დემოკრატია, არამედ "ფეოდალიზმიო". მიუხედავათ ადგილობრივი მმართველობის არჩევნებისა გამსახურდიას დროს, პრეფექტებს გააჩნიათ რეალური ძალაუფლება. რადგან ისინი პრეზიდენტის მიერ არის დანიშნული, ვალდებულებას გრძნობენ არა მოქალა-

ქვების, არამედ პრეზიდენტის მიმართ. შეიძლება ეს 1998 წლის არჩევნების შედეგად შეიცვალოს.

19.

სიმონ_კილაძემ(საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური ცენტრი) განიხილა პირველი რესპუბლიკის ეკონომიკური პოლიტიკა, რომლის თანახმად არსებობდა სახელმწიფო, კერძო და საზოგადოებრივი საკუთრება. 1918 წელს, საშუალო დღიური ხელფასი უდრიდა 250 მანეთს, რომლითაც შესაძლებელი იყო ერთი კილოგრამი პურის ან 900 გრამი ხორცის ყიდვა.

20.

დავით_ონოფრიშვილმა(ეკონომიკური პოლიტიკისა და რეფორმების კომიტეტის თავჯდომარე) აღნიშნა, რომ 1991-1994 წლები "დაკარგული წლებია" საქართველოს სახალხო მეურნეობისათვის. ნამდვილი ეკონომიკური რეფორმები დაიწყო პირველად 1994 წელს, რომლის გარდატეხის წლიწადია 1995 წელი, როცა შემოღებულ იქნა ლარი, როგორც საკუთარი დამოუკიდებელი ფული და ფასების ლიბერალიზაცია. ამას არ მოყვა სახელმწიფო საკუთრების პრივატიზაცია. ამიტომ სახელმწიფო საკუთრების წილი ქვეყნის ბრუტოსოციალურ პროდუქციაში ისევ უდრის 70 პროცენტს. გადასახადების არაეფექტური აკრეფა და კორუფცია მთავარი სიძნელეებია, რომლის წინააღმდეგ საბრძოლველად საჭირო ხელფასის გაზრდა.

21.

დავით_დარჩიაშვილმა(კავკასიის ინსტიტუტი) გააკეთა მოხსენება თემაზე: "საქართველოს არმია 1918 წელსა და 1998 წელში". მან აღნიშნა, რომ იმ დროს, როცა 1918 წელს საქართველოს არმიაში, გვარდიასა და მილიციაში 50.000 კაცი მსახურობდა, 1998 წელს 44-45.000 ჯარისკაცი მსახურობს არმიაში, შინაგან ძალებში, სასაზღვრო ნაწილებში და უშიშროების ორგანოებში. ორივე შემთხვევაში შეიარაღება იყო მიღებული იმპერიების შეიარაღების ნარჩენები. დღეს არმიაში ბატონობს ნეპოტიზმი(ძმაბიჭობა); სავალდებულო სამხედრო სამსახურს უყურებენ უარყოფითად. არ არსებობს სტაბილური, ნორმალური პირობები არმიის ჩამოყალიბებისათვის. როცა 1918 წელს ქარიზმატული ოფიცრები ბევრი იყო, დღეს ეს აღარ არსებობს.

22.

ელდარ_ბუბულაშვილმა(ისტორიის ინსტიტუტი თბილისში) მის მოხსენებაში მიუთითა საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მნიშვნელობაზე, როგორც ეროვნული მოძრაობის ერთერთ საყრდენზე, რომელიც ისევ აღსდგა 1917 წლის 12 მარტს, როგორც "ავტოკეფალია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიისა".

პროფესორ_ველიმეხკიძე აღნიშნა, რომ ავტოკეფალიამ გამოთიშა ქართველობიდან ყველა არაქართველი, რის შედეგად მას მხარს უჭერდა მხოლოდ ეროვნულ-დემოკრატები.

23.

დარელ_სლაიდმა, სამხრეთ ფლორიდის უნივერსიტეტიდან(აშშ), - აღნიშნა, რომ მსოფლიო, დაწყებული 1918 წლიდან,ინტერნაციონალური ორგანიზაციების შექმნის შედეგად, უფრო შეიცვალა, ვიდრე თვით საქართველო. საქართველოს ხნრაფი სახელმწიფოსა და ნაციის ჩამოყალიბება მოყვა ორი იმპერიის დანგრევას, რომლის დროს მეფის რუსეთის მემკვიდრეობა ნოე ჟორდანიასათვის უფრო პოზიტიური გამოდგა, ვიდრე ახლა საბჭოთა კავშირის მემკვიდრეობა საქართველოსათვის.

24.

დისკუსიების დროს, როლანდ_ხანის აზრით, საქართველოს სახელმწიფოებრივი სიძლიერე უფრო საერთაშორისო მდგომარეობასა და პოლიტიკას ეყრდნობა, ვიდრე ეკონომიკურ მდგომარეობას. დასავლეთის ქვეყნების დაუინტერესებაძ საქართველოს ბედით, 1921 წელს გაადიდგულიანი რუსეთი დაეპყრო საქართველო.

მალხაზ_მიქაბერიძის აზრით, საქართველოში ნორმატიული პრინციპები, მართალია, აღიარებულ იქნა, მაგრამ "დემოკრატია" და "დამოუკიდებლობა" ერთმანეთს არ ემთხვევა, რაც იწვევს დღესაც კონფლიქტებს.

25.

კონფერენცია-სემინარის მესამე დღეს, სამართლის რეფორმის გარდა, გაიმართა ფორუმი:" საქართველო და მსოფლიო: სტრატეგიული და ინტერნაციონალური ურთიერთობა".

ამ ფორუმის დროს გამოითქვა მოსაზრება, რომ რუსული დომინაციის ამიერკავკასია, თანდათანობით ხდება თვითმყოფად ამიერკავკასიად. "1994 წლის საუკუნის ხელშეკრულების" შემდეგ აზერბაიჯანის ნავთობის წარმოების შესახებ, მცირდება რუსეთის გავლენა ამ რეგიონში, რაც გზას უხსნის არა მარტო თანამშრომლობას დასავლეთთან, არამედ ერთმანეთს შორისაც, თუმცა ეს, - როგორც ლეილა ალიევმა აღნიშნა, - ჯერჯერობით ნათლად არ ჩანს.

26.

ყოფილმა აშშ-ს ელჩმა საქართველოში - კენტ ბრაუნმა, რომელიცაა აშშ-ს საინვესტიციო ფირმის -"რჯრ" - წევრი, აღნიშნა, რომ საქართველოს ეკონომიკური განვითარება მეტად დამოკიდებულია უცხოეთის კაპიტალდაბანდებაზე საქართველოში. "მსოფლიო ეკონომიკური ინტეგრაციის ალტერნატივა არ არსებობს". დღემდე არადამაკმაყოფილებელი კაპიტალდაბანდება, მისი აზრით, - გართულებულია არადამაკმაყოფილებელი ინფრასტრუქტურით და არაეფექტური საგადასახადო და საბაჟო სისტემით.

ჟან რადვანიმ(პარიზი) ხაზი გაუსვა გაზვიადებულ მოლოდინს ნავთობის მილისა და "21-ე საუკუნის აბრეშუმის გზისაგან". "ეს კორიდორი კი არ არის მიზანი თავისთავად, არამედ მხოლოდ საშუალება ეკონომიკური განვითარებისათვის. საქართველოს, როგორც სამხრეთ-დასავლეთის კავკასიის ჭიშკარს, რომელსაც გააჩნია საზღვაო გზა დასავლეთისაკენ, - ესაჭიროება სხვადასხვა სახის კონცეპცია როგორც სატრანზიტო ქვეყანას. საქართველო წარმოადგენს არა მარტო აღმოსავლეთიდან დასავლეთისაკენ, არამედ ჩრდილოეთიდან სამხრეთისაკენ მიმავალ ღერძს.

ამასთან დაკავშირებით, ირაკლი მენაღარიშვილმა, რომელიცაა საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის თანამშრომელი, - აღნიშნა, რომ აქამდე საქართველო უფრო ინტუიციით, ვიდრე სტრატეგიული და საკუთარი კონცეპციით მოქმედებს.

27.

ალექსანდრე რონდელმა, რომელიც არის საქართველოს საგარეო პოლიტიკის კვლევისა და ანალიზის ცენტრის დირექტორი, - აღნიშნა, რომ დასავლეთის ქვეყნების მზარდი ინტერესი კავკასიის რესპუბლიკებისადმი, მოახდენს აგრეთვე დაწოლას კავკასიის რესპუბლიკებისადმი, რომ შინაგანი პრობლემები და რეგიონალური კონფლიქტები რეგიონალური კოოპერაციის გზით მოაგვარონ.

დასუსტებულ რუსეთს უკვე აღარ შეუძლია პერიფერიების პირდაპირი კონტროლის ხარჯების გაღება. მშვიდობიანი იგი პოლიტიკური დომინირების გზაზე, როგორც ჰეგემონიის ახალ ფორმაზე. მაგრამ რუსეთის როლი მაინც გაზვიადებულია და ქართველობისაგან გამოყენებულია როგორც ბოდიშის მოხდა, რომ "გასაღები მოსკოვშია".

28.

აფხაზეთი არის პრეცედენტული; ე.ი. სანიმუშო მაგალითი მთელ მსოფლიოში იმისა, თუ მოსახლეობის 17 პროცენტმა როგორ განდევნა იქ მცხოვრები მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი სამშობლოდან", აქვა ხუეფან ჯონსმა

29.

გ.ჩიტაიამ, საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის თავჯდომარემ, თქვა, რომ ნეო-იმპერიალისტებისა და გავლენიანი ეკონომიკური წრეების კოალიციამ რუსეთში, გალის რეგიონში ისევ დაიწყო ეთნიკური წმენდები, რომლის დროს მებრძოლები შემოყვანილ იქნა სწორედ რუსეთიდან. გ. ჩიტაიამ გააკრიტიკა დასავლეთის ქვეყნების უმოქმედება საქართველოს დასახმარებლად.

30.

თომას გოლცი, გაზეთ "ნიუ-იორკ-ტაიმსის" ჟურნალისტი, გაილაშქრა გ.ჩიტაიას წინააღმდეგ, და აღნიშნა, რომ გალის რეგიონში "ბოევიკები" არიან აფხაზები და არა რუსებიო.

31.

მარი იურევიჩმა(პარიზი) აღნიშნა ნაკლოვანებანი, როცა ადგილი აქვს შედარებებს საქართველოს, ევროპასა და თანამედროვეობის კონცეფციას შორის.

32.

მარტინ ჰოფმანმა(ბერლინი) ილაპარაკა 1783 წლის ე.წ-ლი "გეორგიევსკის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტრაქტატის" შესახებ, რომლის ძალით ქართლ-კახეთი თითქოს შეუერთდა რუსეთს, რასაც მან უწოდა მითი, რომლის შესახებ დავა ქართველებსა და რუსებს შორის გრძელდება.

33.

პაულ_შენცემ(რანდ), დაბოლოს, ეჭვი გამოთქვა, რომ - საქართველოს ნაციონალური მოძრაობა მზადაა საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის,უკონცეფციობის გამო.

34.

გალის რეგიონში დაძაბულმა მდგომარეობამ,მკაცრი დისკუსია გამოიწვია დასავლეთელ და ქართველ მეცნიერებს შორის, მაგრამ მაინც გულლია აცმოსფეროში ჩატარდა.

საკითხის გაშუქება კი უფრო მშვიდობიანი ატმოსფეროს ღირსი უნდა გახლდეს, - დასძენს "ბერლინის ქართული საზოგადოების" ჟურნალი "ცნობის ფურცელი"(ნომერი 11-12, ე.ი.ნოემბერი-დეკემბერი, 1998 წელი).

ჩ ვ ე ნ ი   შ ე ნ ი შ ვ ნ ე ბ ი

მიუხედავათ აღნიშნული "მჭლე" ინფორმაციისა "ნოე ჟორდანიას სახელობის ინტერნაციონალური კონფერენციისა საქართველოსა და კავკასიის შესახებ", რომელიც ჩატარდა თბილისში საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავთან დაკავშირებით, 1998 წლის 26-28 მაისს, - ჩვენ მაინც გვსურს რამდენიმე შენიშვნა გამოვთქვათ, ამ, უთუოდ, დიდი მნიშვნელობის კონფერენცია-სემინარის შესახებ:

შენიშვნა_პირველი: პირველყოვლისა უნდა ავღნიშნოთ, რომ მისასალმებელია უცხოელი მეცნიერების მოწვევა ან უკვე დამოუკიდებელ და სუვერენულ საქართველოში კონფერენცია-სემინარებზე, რაც, უდავოა, კიდევ უფრო გააღრმავებს საქართველოს მეცნიერების ურთიერთობას მეზობელი და შორეული ქვეყნების მეცნიერებლთან და სამეცნიერო უწყებებთან. მაგრამ - და ეს არის ჩვენი პირველი შენიშვნა - რატომ არ იქნა მოწვეულია "ნოე ჟორდანიას კონფერენცია-სემინარზე" სომხეთის, რუსეთისა და თურქეთის მეცნიერებიც, რომ ჩვენი უახლოესი მეზობლებით შემოვიფარგლოთ?..

შენიშვნა_მეორე: აღნიშნული კონფერენცია-სემინარი მიუძღვნა "ნოე ჟორდანიას",საქართველოს პირველი რესპუბლიკის პრეზიდენტსა და მთავრობის თავჯდომარეს, "მესამე დასის", ე.ი. საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თეორეტიკოსს და პრაქტიკოსს; და რატომ არ იქნა განხილული ამ სემინარ-კონფერენციაზე ნოე ჟორდანიას მოძღვრება, რომლის ცენტრში ის იდგა, დაწყებული 1893 წლის 7 თებერვლიდან, როცა მიღებულ იქნა მესამედასელთა სამოქმედო პროგრამა, - "ნივთიერი კეთილდღეობა, როგორც დედაბოძი ადამიანის ცხოვრებისა; თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული ადამიანისა"?..

შენიშვნა_მესამე: ვითომ დასაბუთებული პასუხი გაეცა,ვთქვათ, აკადემიკოს მარიამ ლორთქიფანიძეს, რომელმაც ამ კონფერენცია-სემინარის საზეიმო გახსნისას განაცხადა, რომ ნოე ჟორდანია საქართველო "მიატოვა?.."

აქ ლაპარაკია დამოუკიდებელი საქართველოს მთავრობის წასვლაზე. უცხოეთში,ბათომის ნავსადგურიდან, 1921 წლის 17 მარტს, იმის შემდეგ, როცა ბოლშევიკებმა, ე.ი.რუსეთმა დაიპყრო იარაღის ძალით დამოუკიდებელი საქართველო. როგორც ჩანს, აკადემიკოს მარიამ ლორთქიფანიძეს არ ჰქონდა ხელთ ის ისტორიული დოკუმენტები, რომლებიც მეტყველებენ, რომ ნოე ჟორდანიამ საქართველო კი არ "მიატოვა", არამედ ბათომში ჩატარდა საქართველოს დამფუძნებელი კრების სხდომა, რომელმაც შეამცირა ეროვნული მთავრობის შემადგენლობა, რის შედეგად, ნოე_ჟორდანიას, როგორც პრეზიდენტსა და მთავრობის თავჯდომარეს, ევგენი გეგეჭკორს, როგორც საგარეო საქმეთა მინისტრს, ნოე_რამიშვილს, კონსტანტინე_კანდელაკს და აკაკი_ჩხენკელს - დაევალა უცხოეთში წასვლა, რომ - საერთაშორისო მხარდაჭერით - განეგრძოთ რუსეთის ბოლშევიკური ოკუპანტების წინააღმდეგ ბრძოლა, რასაც მოყვა ეროვნული მთავრობის პარიზში (საფრანგეთი) გახიზნება, საიდანაც ეროვნული მთავრობა აწარმოებდა ბრძოლას საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენისათვის, რაც, საბედნიეროდ, განხორციელდა 1991 წლის 9 აპრილს, როცა აღდგენილ იქნა საქართველოს

სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სუვერენობა 1918 წლის 26 მაისის "საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის" საფუძველზე.

შენიშვნა_მეოთხე: ვითომ დასაბუთებული პასუხი გაეცა როლანდ_ხაინის მტკიცებას, რომ თითქოს "მესამედასელები" მიისწრაფვოდენ არა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისაკენ, არამედ ბურჟუაზიული რევოლუციისაკენ? - ეს ხომ "მედლის მხოლოდ ერთი მხარეა?.." განა "მესამედასელებმა" მეფის რუსეთის იმპერიის დამხობა სამართლიანად არ მიიჩნია რუსი ხალხის მოვალეობად, რაც, ლოგიკურია, გამოიწვევდა ერისა და პიროვნების თავისუფლებისაკენ გზის გაკაფვას, რაც საქართველოში 1918 წლის 26 მაისს განხორციელდა?.. განა რუსი ხალხის გარეშე ვინმეს შეეძლო მეფის რუსეთის დამხობა?.. და თუ ეს ასეა - და ეს ასეა,უდავოდ, - მაშინ პრიორიტეტი მეფის რუსეთის დამხობას არ უნდა ჰქონოდა, რასაც მოყვებოდა ერისა და პიროვნების თავისუფლება, რაც "მესამედასელებმა" განახორციელეს საქართველოში 1918 წლის 26 მაისს?..

შენიშვნა_მეხუთე: ვითომ სამართლიანია მალხაზ მიქაბერიძის მტკიცება, რომ 1921 წლის 21 თებერვალს მიღებული დამოუკიდებელი საქართველოს კონსტიტუციაში არ იყო მოცემული სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის კონცეფცია, და რომ "მესამედასელები" მიისწრაფვოდენ არა დამოუკიდებლობისაკენ, არამედ ბურჟუაზიული რევოლუციისაკენ? - აქ, რბილად რომ ვთქვათ, "გაუგებრობასთან" ხომ არ გვაქვს საქმე? განა საქართველოს პირველი კონსტიტუცია სანიმუშო კონსტიტუციად არ უნდა ჩაითვალოს დღესაც, აწ უკვე "ინფორმაციის საუკუნეში", რადგან მასში ჩამოყალიბებულია არა მარტო სახელმწიფოს დამოუკიდებლობის დემოკრატიული პრინციპები, არამედ - მას ზევით - სოციალური სამართლიანობის პრინციპებიც, რასაც მალხაზ მიქაბერიძე, ალბათ, "გზად სოციალიზმისაკენ" მიიჩნევს, თუმცა, ჩვენი აზრით, ეს იყო გზის მოხაზვა "სოციალური დემოკრატიისაკენ", რაც დემოკრატიის უმაღლეს ფორმად უნდა იქნას მიჩნეული?..

და სწორედ ამით არ შეიძლება ახსნილ იქნას, ვთქვათ, რამსეი მაკდონალდის, ინგლისის მუშათა პარტიის ლიდერისა და ბრიტანეთის პრემიერმინისტრის, პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ, რომელმაც იმოგზაურა საქართველოში 1920 წელს, და, სხვათა შორის, წერდა:"მე გავეცანი მის კონსტიტუციას, მის სოციალურ და ეკონომიკურ აღმშენებლობას, და რაც იქ ვნახე, ვისურვებდი ასე მოწყობილი მენახოს ცხოვრება ჩვენს ქვეყანაშიო?"(გაზეთი "ნეიშენ", 16.10.1920 წ.).

მაშინ გამოქვეყნებული იყო, რა თქმა უნდა, საქართველოს კონსტიტუციის პროექტი, რაც დამფუძნებელმა კრებამ მიიღო 1921 წლის 21 თებერვალს. მაგრამ რატომ ცდილობენ ჩვენი ზოგიერთი ისტორიკოსები როგორმე დაამცირონ, დააჩაჩანაკონ საქართველოს, როგორც ჩვენ ვუწოდებთ, "პატარა ოქროს ხანა" და მისი შესანიშნავი "ოქროს თაობა" ნოე ჟორდანიას მეთაურობით?..

შენიშვნა_მეექვსე: პაატა სურგულაძემ კი ილაპარაკა "ჟორდანიას გულუბრყვილობაზე რუსეთის მიმართ", თუმცა არ ვიცით თუ რას გულისხმობს ამ "გულუბრყვილობაში"!.. შეუძლებელია იმას გულისხმობდეს, რომ ნოე ჟორდანიამ, როგორც საქართველოს პრეზიდენტმა და მთავრობის თავჯდომარემ, შესძლო საზავო ხელშეკრულების დადება რუსეთთან 1920 წლის 7 მაისს, რომლის ძალით დამოუკიდებელმა საქართველოს სახელმწიფომ საერთაშორისო აღიარება მოიპოვა, და საქართველოს ტერიტორია საქართველოს თითქმის ისტორიულ მიწებს მოიცავდა, სულ 91.100-ს კვადრატულ კილომეტრს, რაც რუსეთმა, როცა დაიპყრო დამოუკიდებელი საქართველო 1921 წელს, - ეს ჩვენი ისტორიული ტერიტორიები ჩვენს მეზობლებს დაურიგა და თვითონაც მიითვისა სოჭი და მისი რეგიონი, ეს უძველესი ქართული რეგიონი, თითქოს რუსეთს ტერიტორია აკლდეს?!..

ამაში გამოიხატება ვითომ ნოე ჟორდანიას "გულუბრყვილობა?.."

შენიშვნა_მეშვიდე: ვახტანგ ხმალაძემ განიხილა საქართველოს მეორე რესპუბლიკის კონსტიტუცია, რომელიც მიღებულ იქნა 1995 წლის 24 აგვისტოს; და აღნიშნა, რომ მასში ღიადაა დატოვებული ლოკალური და რეგიონალური ავტონომიის საკითხები.

შენიშვნა_მერვე: დავით დარჩიაშვილმა შეეხო საქართველოს არმიის საკითხს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1918 წელსა და 1998 წელს, და აღნიშნა, რომ ორივე შემთხვევაში საქართველოს არმიის შეიარაღება წარმოადგენდა იმპერიებისაგან დატოვებული შეიარაღების ნარჩენებს; და როცა 1918 წელს ბევრი "ქარიზმატული ოფიცრები" იყვნენ, დღეს ასეთები აღარ გვყავსო. როგორც ვხედავთ, საქართველო აწ უკვე დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფოა, მაგრამ, როგორც ჩანს, სახელმწიფოს დაცვას ოფიცრებიც კი გულგრილად ეპყრობა თუ დავით დარჩიაშვილის აზრი სინამდვილეს შეესაბამება. და თუ ეს ასეა, მაშინ იბადება კითხვა: რამ გამოიწვია საქართველოს არა მარტო სამხედრო მოსამსახურეების ამგვარი გულგრილობა ჩვენი სახელმწიფოს დაცვის საქმეში?

შენიშვნა მეცხრე:
განსაკუთრებით 1921 წლის 25 თებერვლიდან, როცა ბოლშევიკები გაბატონდნენ საქართველოში, დაიწყო ლანძღვა-გინება 26 მაისის, დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოსა, რომელშიც – წარმოიდგინეთ?!... – თვით საქართველოს ე.წ-ლი "მემარჯვენეებიც" კი ჩაებნენ, რადგან 26 მაისის შექმნაში გადამწყვეტი როლი ითამაშეს "მესამედასელებმა", ე.ი. საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ. და ამას მოყვა ის, რომ საქართველოში 70 წლიანი ბოლშევიკების ბატონობის დროს, ბოლშევიკები და საქართველოს "მემარჯვენეები", რომლებიც უკვე ბოლშევიკების მიერ დევნილი პოლიტიკური ემიგრანტები იყვნენ უმთავრესად პარიზში, საფრანგეთში, – "მესამედასელების" ლანძღვა-გინებაში ხშირად ბოლშევიკებსაც კი აჭარბებდნენ, და ვერ ხედავდნენ იმას, რომ ისინი – შეგნებულად თუ შეუგნებლად – ხელს უწყობდნენ არასრულფასოვანების ჩანერგვას ქართველ ერში და ბოლშევიკების ბატონობის გახანგრძლივებას საქართველოში.

შენიშვნა მეათე:
დავით დარჩიაშვილმა, კავკასიის ინსტიტუტიდან, გააკეთა მოხსენება თემაზე: "საქართველოს არმია 1918 წელსა და 1998 წელს", რომელშიც, სხვათა შორის, აღნიშნა, რომ 1918 წელს საქართველოს არმიაში "...ქარიზმატული ოფიცრები ბევრი იყო, დღეს კი ეს აღარ არისო". თუ ეს მართლაც ასეა, მაშინ ამის მიზეზი უნდა ვეძიოთ ბოლშევიკურ-მაქიაველურ პოლიტიკაში საქართველოს მიმართ, რომელიც გამოიხატებოდა და გამოიხატება იმაში, რომ დიდმპყრობელ-შოვინისტებმა შესძლეს აფხაზი და ოსი ექსტრემისტების დაპირისპირება საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის, განსაკუთრებით ქართველებისადმი, რომელშიც "დირიჟორის" როლს თამაშობდა და თამაშობს პოსტბოლშევიკური რუსეთი – განაგრძობს რა მეფისა და ბოლშევიკური რუსეთის იმპერიულ პოლიტიკას საქართველოს წინააღმდეგ. აფხაზეთსა და შიდა ქართლში ოსი და აფხაზის გაბატონება, რაც გრძელდება დღემდე, დიდი დარტყმა იყო და არის საქართველოს ოფიცრებზედაც, რადგან ჩვენ არ გაგვაჩნია სამხედრო ძალა წინ აღვუდგეთ დასუსტებულ, მაგრამ მაინც ძლიერ რუსეთს, რაც – თავის მხრივ – იწვევს ჩვენი არა მარტო ოფიცრების გულგატეხილობას. მაგრამ ამგვარი "გულგატეხილობა" ჩვენ დროებით მოვლენად გვესახება იმის ფონზე, რომ საქართველო, 1991 წლის 9 აპრილიდან, ისევ დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფოა 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე, რის შედეგად დღეს ყოველი ქართველი, საქართველოს ყოველი მოქალაქე იძულებული კი არ არის სამხედრო ვალდებულება მოიხადოს, როგორც "ხარკი" ჩინგისხანის თუ რუსეთის არმიაში, არამედ საქართველოს არმიაში – იცავს რა მის მიწა-წყალს მომხდური ტრებისაგან აფხაზეთში თუ შიდა ქართლში, და ამაში არ უნდა გამომჟღავნდეს "გულგაუტეხლობა", გმირობა არა მარტო საქართველოს დღევანდელი ოფიცრებისა და რიგითი ჯარისკაცებისა?..

დავით დარჩიაშვილის აზრი, რომ თითქოს საქართველოს ორივე რესპუბლიკაში ფეხი მოიკიდა "გულგრილობამ" ეროვნულ უმცირესობების მიმართ საქართველოში, ჩვენის აზრით, ეს არ შეესაბამება სინამდვილეს: საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის კონსტიტუციის 107-ე მუხლით, – "საქართველოს რესპუბლიკის განუყოფელ ნაწილებს – აფხაზეთს(სოხუმის ოლქი), სამუსულმანო საქართველოს (ბათომის მხარე) და ზაქათალას(ზაქათალის ოლქი) ენიჭებათ ადგილობრივ საქმეებში ავტონომიური მმართველობა."

რაც შეეხება შიდა ქართლში მცხოვრებ ოს-ხიზნებს, მათთვის "ავტონომიური ოლქის" სტატუსი შექმნეს ბოლშევიკებმა და მის მთავარ ქალაქად გამოაცხადეს ქალაქ ცხინვალი, თუმცა იმ დროს ცხინვალში ცხოვრობდა სულ ორი ოჯახი ოსი.

და განა უსამართლოდ უნდა ჩაითვალოს თუ 1991 წლის 9 აპრილიდან, როცა ისევ აღსდგა საქართველოს დამოუკიდებლობა და სუვერენობა 1918 წლის 26 მაისის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის ბაზაზე, -გაუქმდა ე.წ-ლი "სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი" და შიდა ქართლში მცხოვრებ ოსებს მიენიჭა "კულტურული ავტონომია?.." ოსეთი ხომ ჩრდილოეთ კავკასიაში არსებობდა და არსებობს და შიდა ქართლი წოდებული უნდა იქნას "სამხრეთ ოსეთად"? სადაა სამართალი?..

<u>შენიშვნა მეთერთმეტე:</u>

ქალბატონ ლეილა ალიევმა აღნიშნა, რომ ამიერკავკასია თანდათანობით ყალიბდება თვითმყოფად ამიერკავკასიად, რასაც ხელი შეუწყო "1994 წლის საუკუნის ხელშეკრულებამ" აზერბაიჯანის ნავთობის წარმოების შესახებ, რასაც მოყვა რუსეთის გავლენის შესუსტება ამ რეგიონში, რაც გზას უხსნის თანამშრომლობას დასავლეთის ქვეყნებთან. მაგრამ, ჩვენის აზრით, დიდი უბედურებაა ამიერკავკასიის სამი ერის - აზერბაიჯანელების, სომხებისა და ქართველებისათვის - ის ფაქტი, რომ რუსეთის დიდმპყრობელ-შოვინისტებმა, კავკასიის ხალხებზე ორას-წლოვანი ბატონობის შედეგად, შეძლო ე.წ-ლი "ეთნიკური კონფლიქტების" შექმნა, რომლებშიც ჩაბმულია საქართველოში ოსი და აფხაზი ექსტრემისტები, რაც იმას მოწმობს, რომ რუსებმა - ოსი და აფხაზი ექსტრემისტების ნიღბით - გენოციდსაც კი მიყვეს ხელი საქართველოში, რომლის დროს სამასი-ათასი ქართველი გამოყარა ჩვენი აფხაზეთიდან და შიდა ქართლიდან, რომლებმაც თავი დააღწიეს დაგეშილ "დერჟიმორდებს", ე.ი. რუსეთის სპეციალურ სამხედრო დანაყოფებს. ეს სამასი-ათასი ქართველი დევნილი კი მძიმე ტვირთად აწევს კისერზე საქართველოს, რადგან რუსეთი - ახლა თითქოსდა "სამშვიდობო მისიით" საქართველოში,, დგას მდინარე ენგურის ნაპირებზე და ქართველობას გზას უღობავს <u>დაბრუნდენ თავთავიანთ სახლკარში აფხაზეთსა და შიდა ქართლში.</u>

<u>შენიშვნა მეთორმეტე:</u>

"ნოე ჟორდანიას ინტერნაციონალურ კონფერენცია-სემინარზე საქართველოსა და კავკასიის შესახებ", ისევ-და-ისევ სადავო საკითხი გახდა "აფხაზეთის პრობლემა", რომლის შესახებ, მაგალითად, თომას გოლცმა, გაზეთ "ნიუ-იორკ-ტაიმსის" ჟურნალისტმა, განაცხადა, რომ გალის რეგიონში "ბოევიკები" არიან აფხაზები და არა რუსები!..

როგორც ჩანს, რუსებმა, გააჩნიათ რა უზარმაზარი აპარატი პროპაგანდისა - მოსკოვის რადიო, პრესა თუ ტელევიზია,- შეძლეს უცხოელების დიდი ნაწილის დარწმუნება იმაში, რომ სულ ოთხმოცი-ათას აფხაზებს, რომელთა მხოლოდ ნახევარი ცხოვრობს დღეს აფხაზეთში, გააჩნიათ არა მარტო უახლესი სამხედრო თვითმფრინავები, რომლებმაც დაბომბეს ჩვენი სოხუმი, არა მარტო სამხედრო გემები თვით ატომური წყალქვეშა ნავების ჩათვლით, რომლებმაც საარტილერიო ცეცხლი გაუხსნეს შავი ზღვიდან აფხაზეთში განლაგებულ საქართველოს სამხედრო ნაწილებს, არამედ ამ ერთ მუჭა აფხაზ-ექსტრემისტებს გააჩნიათ აგრეთვე დედამიწის თანამგზავრებიც კი, რომლის მეშვეობით შეძლეს საქართველოს ცალკეული სამხედრო ნაწილების ადგილსამყოფელის დადგენა და შემდეგ რაკეტებით განადგურება. თვით რუსეთის საზღვაო, საჰაერო თუ სახმელეთო სამხედრო ნაწილები კი, როგორც ამას წერდა ერთი ფრანგული გაზეთი(სახელწოდებას არ ვასახელებ, რადგან მის მაგივრად მე მცხვენია!), - <u>ჰუმანურობას</u> იჩენდა აფხაზეთში, როცა ქართველები გაყავდა აფხაზეთიდან სამეგრელოში თავიანთი სამხედრო გემებით!.. ესე-იგი, ჰუმანურობა ყოფილა ის, რომ რუსეთი სპეციალური ნაწილები - ერთი მხრივ - გენოციდს ჩადიოდენ ქართველების მიმართ, დაწყებული 1991 წლიდან აფხაზეთში, რაც განაახლეს 1998 წლის 20 მაისიდან გალის რეგიონში, ხოლო - მეორე მხრივ - იგივე რუსები "ჰუმანურობას"იჩენდენ და იჩენენ, როცა ჩვენს აფხაზეთს ეთნიკურად წმენდენ ქართველებისაგან, რომ იქ არსებითად რუსები ჩაასახლონ!..

და გასაკვირი, უცნაური სწორედ ის არის, რომ გაზეთ "ნიუ-იორკ-ტაიმსის" კორესპონდენტს - თომას გოლცის -, როგორც ჩანს, აზრადაც არ მოდის თუ როგორ ახერხებს დაახლოებით ორმოცი-ათასი აფხაზი,ბავშვებ-ქალებ-მოხუცების ჩათვლით,- არა მარტო ხუთმილიონიანი საქართველოს "დამარცხებას", როგორც ამას გაჰყვირიან აფხაზი-ექსტრემისტები, არამედ ისეთი სამხედრო საზღვაო, საჰაერო და სახმელეთო ჯარების მხოლოდ აფხაზი "ბოევიკებით" შევსებას?..

შეუძლებელია ასეთი სისულელე სჯეროდეს თომას გოლცის, თუ იგი მოსკოვის შეგნებული ან შეუგნებელი მონა არ არის!..

<u>შენიშვნა მეცამეტე:</u>

მარტი ჰოფმანმა(ბერლინი), - ილაპარაკა რა ე.წ-ლ "გეორგიევსკის ტრაქტატზე",- რომელიც დადებულ იქნა რუსეთსა და ქართლ-კახეთის სამეფოს შორის და რომელსაც

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხელს აწერდა ჩვენი სახელოვანი მეფე ერეკლე მეორე – ერთი მხრივ – და იმპერატრიცა ეკატერინე მეორე – მეორე მხრივ –, სამართლიანად აღინიშნა, რომ ამ ხელშეკრულებით ქართლ-კახეთი რუსეთს არ შეერთებია. რუსეთმა მოახდინა ქართლ-კახეთის და შემდეგ მთელი საქართველოს ანექსია-დაპყრობა 1801 წლის სექტემბერიდან, რაც თითქმის მთელი საუკუნე გაგრძელდა. მიუხედავად ამ "ჭიუტი" ისტორიული ფაქტის თუ ფაქტებისა, დიდმპყრობელმოვინისტები – მეფის რუსეთის, შემდეგ, ბოლშევიკებიკების, ხოლო ახლა, პოსტბოლშევიკურ ხანაში, – გაიძახოდნენ და გაიძახიან, რომ თითქოს საქართველო ნებაყოფლობით შეუერთდა რუსეთს. აი, ამ მითის გაქარწყლება, ვფიქრობთ, შესძლო მარტინ პოფმანშა, რაც მისასალმებელია.

<u>შენიშვნა მეთოთხმეტე:</u>

ჩამაფიქრებელია <u>პაულ პენიეს</u> განცხადება, რომ თითქოს საქართველოს ეროვნული მოძრაობა მზად არ იყოს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისათვის "უკონცეპციობის"გამოო. აქ, ალბათ, ნაგულისხმევია, რომელიმე დიდ სახელმწიფოსთან "შიკედლება", რომ პატარა საქართველომ შესძლო, ასე-თუ-ისე, დამოუკიდებელი არსებობა. თუ ამ გაგებითაა "უკონცეპციობა" ნაგულისხმევი, ეს სხვა არაფერია თუ არა რუსეთის იმპერიული, დაპყრობითი პოლიტიკის შეცვლა რომელიმე სხვა სახელმწიფოს "მფარველობაში" შესვლით. ეს კი სხვა არაფერია თუ არა "ვაი-პოლიტიკა" საერთაშორისო მასშტაბით. საქართველო ისტორიულად იყო, უნდა გახდეს და დარჩეს არა ერთი რომელიმე ზე-სახელმწიფოს მფარველობის ქვეშ, არამედ გზახსნილი უნდა იყოს ყველა ახლობელი და შორეული დიდი და პატარა სახელმწიფოს შიშართ, რომლის გარანტია არის, უნდა იყოს, და იქნება გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციები, როგორც, მაგალითად, ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაცია, რომლის სრულუფლებიანი წევრია საქართველოც. და საქართველოს სახელმწიფოს ამგვარი საერთაშორისო მდგომარეობა დღეს უკვე ფაქტია; საჭიროა მხოლოდ როგორმე ლაგამი ამოვდოს ყოველი ჯურის იმპერიალიზმს, განსაკუთრებით კი რუსეთის პოსტბოლშევიკური იმპერიისაკენ ლტოლვას. ჩვენ გვჯერა, რომ, ბოლოს-და-ბოლოს, რუსეთიც შეიგნებს, რომ კეთილმეზობლური ურთიერთობა საქართველოსადმი – პოლიტიკურად, ეკონომიკურად, კულტურულად, სოციალურად – სასარგებლოა თვით რუსეთისთვისაც.

საქართველო, მთელი ქართველი ხალხი ყოველთვის მიისწრაფოდა არა მარტო რუსეთის, არამედ ყველა მეზობელი და შორეული სახელმწიფოების კეთილგანწყობილებისაკენ, რომ შეგვენარჩუნებინა ჩვენი სახელმწიფოებრივი თვითმყოფადობა. და განა ამ გზაზე არ დგას საქართველოს დღევანდელი მთავრობა მიუხედავად საქართველოში არსებული რთული პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური მდგომარეობისა?..

<u>დასკვნა:</u>

კიდევ ბევრის თქმა შეიძლება "ნოე ჟორდანიას ინტერნაციონალური კონფერენციის" შესახებ, საქართველოსა და კავკასიის დღევანდელ პრობლემებზე, რომელიც ჩატარდა თბილისში 1998 წლის 26-28 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების 80 წლისთავთან დაკავშირებით. მაგრამ, ამ-ჯერად, დავკმაყოფილდეთ აღნიშნული შენიშვნებით, თუმცა გვსურს დავამატოთ კიდევ ერთი მოსაზრება, რომელიც დიდი, შეიძლება, გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა არა მარტო საქართველოს ბოლშევიკური და პოსტბოლშევიკური ხანის შესწავლისათვის, რომელიც არსებითად გამომდინარეობს პირველდასელთა, მეორედასელთა და განსაკუთრებით მესამედასელთა თეორიული და პრაქტიკული რაობისაგან:

პირველყოვლისა, საჭიროა ბოლშევიკური ტერმინოლოგიის გადასინჯვა განსაკუთრებით, როცა ჩვენ გვსურს მე-19-მე-20 საუკუნეების საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური მდგომარეობის შესწავლა-გაანალიზება:

ცნება "ბოლშევიზმი" და "მენშევიზმი", მაგალითად, საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში, რადიკალურად რომ ვთქვათ, არ არსებობდა, რადგან ეს ცნებები თუ ტერმინები ასახავენ რუსეთისა და არა საქართველოს იმდროინდელ პოლიტიკურ მდგომარეობის რაობას. შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოში ბოლშევიზმი და მენშევიზმი საერთოდ არ არსებობდა; არსებობდა მხოლოდ მეფის რუსეთისა და ბოლშევიკური რუსეთის მიერ საქართველოში შემოტანილი არა მარტო აღნიშნული ტერმინები, რომლის მომხრეები იყვნენ ქართველებიც, მაგრამ იმ გაგებით, რასაც გულისხმობდა ეს ტერმინები თვით რუსებისათვის. თუ "ბოლშევიზმი" "უმრავლესობაა" ნაგულისხმევი, მაშინ საქართველოს იმდროინდელ

პოლიტიკურ ცხოვრებაში ყოველთვის იყო "უმრავლესობა" "მესამედასელებისა", ე.ი. საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიისა, რომლის დედაბოძი იყო თვით პარტიისა და სახელმწიფოს მმართველობაში, ე.წ-ლი "ბატონობა ქვემოდან", ე.ი. სუვერენი იყო პარტიაში რიგითი წევრების უმრავლესობა, ხოლო სახელმწი-ფოში - რიგით მოქალაქეების უმრავლესობა. ბოლშევიკები კი ქადაგებდნენ და ცხოვრებაში ატარებდნენ "ბატონობას ზემოდან", როგორც პარტიაში, ისევე სახელ-მწიფოშიც, რის შედეგად რუსეთში დამყარდა ტოტალიტარიზმი, რაც შემოტანილ იქნა საქართველოში, როცა ბოლშევიკებმა დაიპყრეს დამოუკიდებელი და სუვერე-ნული საქართველოს სახელმწიფო, 1921 წლის 25 თებერვალს; და ამით საქართვე-ლოშიც გადატონდა აღნიშნული ცნებები და ბატონობა "ზემოდან", რაც სრულიად უცხო და მიუღებელი, კიდევ მეტი, შეუთავსებელი იყო საქართველოს პოლიტიკურ მდგომარეობასთან, რამაც გამოიწვია სასტიკი მოსახლეობის ჩამყვანი ძალების განსაკუთრებული დევნა-წამება, ტერორი და შორეულ ციმბირში გადასახლებები.

სამწუხაროდ, "ნოე ჟორდანიას ინტერნაციონალურ კონფერენციაზე", 26-28 მაისს, თბილისში, საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავზე, იყო თუ არა მსჯელობა აღნიშნულ საკითხებზე, ამის ცნობები ჩვენ არ გაგვაჩნია; და, თუ არ იყო, ე.ი. არ იქნა განხილული "ქვემოდან ზემოთ" და "ზემოდან ქვემოთ" ბატონობისა და "ბოლშევიზმისა" და "მენშევიზმის" რუსული რაობა -"მესამე-დასელთა" მოქმედების გზის რაობასთან შედარებით, რომლის ლოზუნგი იყო და დარჩა -"ნივთიერი კეთილდღეობა, როგორც დედა-ბოძი ადამიანის ცხოვრებისა. თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული პიროვნებისა" -, მაშინ შეუძლებელი გახდება კავკასიაში, განსაკუთრებით საქართველოში ბოლშევიკური და პოსტ-ბოლშევიკური ხანის მეცნიერული შესწავლა.

დავსძენთ აგრეთვე, რომ სამწუხაროა, მეტად სამწუხაროა, რომ "ნოე ჟორ-დანიას ინტერნაციონალურ კონფერენცია-სემინარზე", როგორც ჩანს, ერთი რეფე-რატიც კი არ ყოფილა მოსმენილი ნოე ჟორდანიას ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ, რადგან ნოე ჟორდანიას ჩვენ ვთვლით საქართველოს, საქართველოს რეს-პუბლიკური ხანის უდიდეს პოლიტიკურ მოღვაწედ, მე-19-მე-20 საუკუნის უდიდეს საზოგადოებრივ მოღვაწე - ილია ჭავჭავაძის - გვერდით.

ილია ჭავჭავაძე("ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს") და ნოე ჟორდანია არიან ის ორი ბუმბერაზი პიროვნება საქართველოს რესპუბლიკური ხანისა, რომლის ჩირაღდანია 1918 წლის 26 მაისი. მაგრამ იმ დროს, როცა ილია ჭავჭა-ვაძე და მისი მოძღვრება სამართლიანად აღიარებულია საქართველოში, რაც მისა-სალმებელია, რადგან მას ჩვენ თანამედროვე საქართველოს უდიდეს საზოგადო მო-ღვაწედ სამართლიანად ვაღიარებთ, მიჩქმალულია ნოე ჟორდანიას პიროვნება და მოძღვრება როგორც თანამედროვე საქართველოს უდიდესი პოლიტიკური მოღვაწისა.

ჩვენ კი უნდა შევიგნოთ, რომ ბოლშევიზმ-მენშევიზმის სამშობლო რუსეთია, რომელმაც 1921 წელს დაიპყრო დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოს დე-მოკრატიული რესპუბლიკა, და ამით მოსპო არა მარტო "პირველდასელთა" მრწამსი -"ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს", არამედ"მესამედასელთა" მრწამსი -"ნივ-თიერი კეთილდღეობა როგორც დედა-ბოძი ადამიანის ცხოვრებისა. თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული პიროვნებისა",-რის გვირგვინია 1918 წლის 26 მაისი. ამდენად, 26 მაისია - თუ საერთაშორისო მასშტაბით აღვიქვამთ მას - 1776 წლის 4 ივლისის ამერიკის შეერთებული შტატების"დამოუკიდებლობის დეკლარაცი-ისა"და 1789 წლის საფრანგეთის დიდი რევოლუციის "ადამიანისა და მოქალაქის უფლებათა დეკლარაციის" ღირსეული მემკვიდრე; და ამით თანამედროვე დემოკრა-ტიის საუძვლები; კიდევ მეტი: 26 მაისი, უთუოთ, ჩრდილში აყენებს მის წინა-მორბედთ, რადგან იგი ითვლება, სულ ცოტა, დასავლეთ ევროპიელი მაშინდელი სოციალური დემოკრატებისათვის, სოციალური დემოკრატიის დამყარების ცდათ, დემოკრატიის ამ უმაღლესი ფორმისა, საერთაშორისო მასშტაბითაც.

ვითომ ყველა ამ საკითხზე იყო სჯა-ბაასი-კამათი "ნოე ჟორდანიას ინტერნაციონალური კონფერენცია-სემინარზე", თბილისში, 1998 წლის 26-28 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის 80 წლისთავთან დაკავშირებით?..

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვინ როგორ შეხვდება 2000-ს წელს?..

1.

მსოფლიოს სახელმწიფოები ერთმანეთს ეჯიბრებიან თუ ვინ როგორ "ორიგინალურად" შეხვდება ორი-ათასი წლის 1 იანვარს, 21 საუკუნის, ახალი, მესამე ათასწლეულის დასაწყისს.

2.

საფრანგეთს სურს პარიზის 16-ტე უბანში, მდინარე სენის "გედების კუნძულზე" ააგოს სამრეკლო მსოფლიოში ყველაზე უფრო დიდი ზარისათვის - სულ 32 ტონა, რომელიც 2000 წლის ახალ წელს დარეკავს და ამცნობს პარიზელებს ახალი საუკუნის დაწყებას.

3.

ინგლისს სურს ქალაქ გრინვიჩში, რომელიც მსოფლიო დროს მერიდიანის ადგილი იყო, ააგოს "ათასწლეულის კათედრალი", რომელიც ეკლესია კი არა, გამოფენების ადგილი გახდება.

ლონდონში კი ინგლისს სურს, პარლამენტის ცნობილი შენობის პირდაპირ, მდინარე ტემზის მეორე მხარეზე, ააგოს 2000 წლის "საიუბილეო ბორბალი", რომელზედაც - ვენის "უშველებელი ბორბლის" მსგავსად - ჩამოკიდებული იქნება 60 გონდოლი.

4.

გერმანიას ბერლინში სურს გამართოს "უდიდესი ფოიერვერკი", როგორის მსგავსი რამ ბერლინს არასოდეს არ უნახავს.

5.

საქართველოსავით პატარა სახელმწიფოს - შვეიცარიას - სურს "რიგი-ს" მთის მწვერვალზე ააგოს სამოცი მეტრის სიგრძის ნაგებობა, რომელიც უნდა გახდეს გამოფენებისა და სანახაობათა ცენტრი; და ვინ ჩამოთვლის ყველაფერს?!..

6.

და საქართველო? - საქართველოს პატრიარქის, უწმინდესი და უნეტარესი ილია მე-11 ინიციატივითა და ლოცვა-კურთხევით ხომ უკვე დაიწყო "სამების" კათედრალური ტაძრის მშენებლობა თბილისში, რაც უდიდესი ეკლესია გახდება მთელ საქართველოში.

7.

ამდენათ, მთელი ქართველი ერი, საქართველოს მთელი მოსახლეობა,- მიუხედავად საქართველოს დღევანდელი რთული პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური მდგომარეობისა, რომლის ავტორებია ყოველი ჯურის დიდმპყრობელშოვინისტები და მათი ქართველი თუ არაქართველი შეგნებული თუ შეუგნებელი მონები, - დიდი ეროვნული შეგნებით ემზადება ქრისტეს დაბადების, ე.ი. ახალი წელთაღრიცხვის 2000-ხი წლის იუბილეს ღირსეული შეხვედრისათვის!.. საქართველოს ქალაქების, დაბების და სოფლების "ერი და ბერი" საიუბილეო თავყრილობებით, აღლუმებით თუ შესაბამისი ნაგებობებით ცდილობენ შეეგებონ ახალ საუკუნეს, ახალ ათასწლეულს - 2000-ხი წლის პირველ იანვარს!..

8.

საქართველოს გული - თბილისი -, მაგალითად, 2000-ხი წლის იუბილეს ეგებება "სამების ტაძრის" მშენებლობით, თბილისში, ელიას მთაზე - ჩვენი ფუნიკულიორის მოპირდაპირე, მტკვარის მარცხენა მხარეს, რომლის ფუნდამენტი უკვე ჩაყრილია. ამ მართლაც საუკუნის მშენებლობის განსაკუთრებულობა კი არის ის, რომ მასში მონაწილეობას ღებულობს საქართველოს მთელი მოსახლეობა, რომლის საილუსტრაციოთ მოვიყვანთ აქ გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკის" 1999 წლის 3 აპრილის ნომერში გამოქვეყნებულ შემოწირულებათა სიას, ასობითა და ათასობით შემომწირველთა სახელით:

9.

10.

საქართველოს სოფლების საიუბილეო შეხვედრების საილუსტრაციოთ კი, მოვიყვანთ სოფელ კუშუბოურის მაგალითს, რომელიც, როგორც საქართველოს ყოველი ქალაქი, დაბა და სოფელი, - ემზადება ორი-ათასი წლის იუბილეს შეხვედრისათვის, რის ღირსშესანიშნავი ღოწვთ-კურთხევა ჩატარდება კუშუბოურზე(ვანის რაიონი, იმერეთი, საქართველო) 1999 წლის 15(28) აგვისტოს, როცა აღნიშნულ იქნება მ ა რ ი ა მ ო ბ ა, რომლის "ცნობარს" აქვე ვაქვეყნებთ.

11.

აქვე ვაქვეყნებთ აგრეთვე 1999 წლის 16 აპრილს გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" გამოქვეყნებულ თავზარდამცემ ცნობას "...ტაძარი დაიწვა", რომელშიც აღწერილია წმინდა სამების საკათედრო ტაძრის კომპლექსის ერთერთი შემადგენელი ნაწილის - წმინდა ილია თებზიწელის ნაბლის ხის ეკლესიის დაწვის ამბავი, რაც მომხდარა 2 მარტს, ღამით, 1999 წელს. "გადარჩა სამირკველი, საშრეკლოც გადარჩა. ეს იმედს გვაძლევს და გვჯერა...რამდენიმე თვეში ისევ უნდა აღვადგინოთ ეკლესია",-ამბობს წმინდა სამების საკათედრო ტაძრის კომპლექსის მშენებლობის ფონდის თავმჯდომარე - ირაკლი ანდრიაძე.

12.

მაშ, მოვემზადოთ, შესაძლებლობის ფარგლებში, ღირსეულად შევხვდეთ ახალი საუკუნის, ახალი ათასწლეულის იუბილეს - 2000-ხი წლის 1 იანვარს!.. გავიყდებოთ ეროვნული შეგნებით, რომ ჩვენი"ერისა და ბერის" სულიერი და ფიზიკური ერთობაა საფუძველი აწ დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოს ბედნიერება-განმტკიცებისა!..

დიდება საქართველოს!..

დიდება ქართველ ერს!..

დიდება საქართველოს "ერისა და ბერის" ერთობას!..

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

ე რ ი   დ ა   რ ე ლ ი გ ი ა

1905 წლის 10 ივნისს ქართველთა და აზერბაიჯანელთა კრებაზე მემედ აბაშიძემ მისთვის დამახასიათებელი პირდაპირობითა და შემართებით განაცხადა: — „მათუმმიც სცადეს 'ორი სარწმუნოების ერის — ქართველი მაჰმადიანებისა და ქართველი ქრისტიანების გადაკიდება, მაგრამ ამაოდ. ჩვენ სარწმუნოებით თუმცა მაჰმადიანები ვართ... მაგრამ ეროვნებით ქართველები ვართ, ქართული სისხლი გვიდუღს, სულითა და გულით ქართველები ვართ და ამიტომ ჩვენში ვერასოდეს ვერ მოიკიდებს ფეხს იმგვარი ქადაგება, რომელსაც მიზნად ექნება ჩვენს ძმებს — ქრისტიან ქართველებს გადაგვკიდოს და ჩვენსა და მათ შორის მტრობა გააჩაღოს... ჩვენ ქართველები ვართ და ამით ვამაყობთ. მაგრამ განა საჭიროა ეროვნულ გრძნობებზე ლაპარაკი? ჩემი აზრით, ამაზე ლაპარაკი ისევე მეტია, როგორც მეტია იმის თქმა, რომ მზე ანათებს!"

მემედ აბაშიძე, 1905 წელი.

„ნურავინ ფიქრობს, რომ სარწმუნოება და ეროვნება ერთი და იგივეა... გახსოვდეთ, რომ ჩვენი ხსნა, ჩვენი ბედნიერება საქართველოს ერთობაშია! გაუმარჯოს მთლიან საქართველოს!"

მემედ აბაშიძე, 1921 წელი

"საქართველოს რესპუბლიკა", 1999 წლის 16 მარტი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ფაქტის კვალზე

საქმით გავამართლოთ რწმენა ჩვენი

ტაძარი დაიწვა...

ეს არ არის ჩვეულებრივი მოვლენა. ამიტომაც შეძრა ამ ფაქტმა ყოველი მორწმუნის სული. იმათიც, ვინც აქ მოდიოდა და ლოცულობდა, და იმათიც, ვინც ისე იცოდა წმინდა ილია თეძმიტელის ეკლესიის არსებობა, თვალს ადევნებდა მისი მშენებლობის პროცესს.

მთელი წლის განმავლობაში შენდებოდა ეს ეკლესია — წმინდა სამების საკათედრო ტაძრის კომპლექსის ერთ-ერთ შემადგენელი ნაწილი.

ორ მარტს კი, როგორც ვიუწყებოდით, ღამის 2 საათზე, ეკლესია დაიწვა.

ვესაუბრე წმინდა სამების საკათედრო ტაძრის მშენებლობის ფონდის თავმჯდომარეს ირაკლი ანდრიაძეს:

— მიჭირს ამ ეკლესიაზე საუბარი, რომელიც დიდი წვალების, ზოგჯერ სამცვლიანი მუშაობის შედეგად ავაშენეთ. აქვე დავამატებ, რომ წმინდა ელიას მთაზე ამ ადგილას უწინაც მდგარა მისივე სახელობის ეკლესია, რომელიც ჩვენი საუკუნის 30-იან წლებში დაუნგრევიათ...

ყოველდღიურად ემატებოდა მლოცველები, იმართებოდა ჯვრისწერა, ნათლობა...

— ბატონო ირაკლი, თუ ჰყავდა დაცვა ეკლესიას?

— დაცვა არის. მიუხედავად ამისა, წლეულს, იანვარში სამრეკლოდან ვიღაც უკეთურებმა ზარები მოიპარეს...

— ცნობილია, რომ ხანძრის გაჩენის მიზეზებს იძიებენ შინაგან საქმეთა და უშიშროების სამინისტროები. მოსახლეობაში საუბრობენ არაერთ ვერსიაზე... თქვენ როგორ მიგაჩნიათ?

— ეკლესია მიწიდანაა დამწვარი, სანამ გამოძიება არ დაადგენს, ძნელია წინასწარ რაიმის თქმა. ერთს ვინატრებ მხოლოდ: ნეტავ ხანძარი ტექნიკური მიზეზით იყოს გაჩენილი და მასში კაცის ხელი არ ერიოს.

...ჩემს ბავშვობაში რწმენით მზრდიდნენ ბებია და ბაბუა: ბაბუა ღვთის მოშიში, წესრიგიანი კაცი იყო. მისგან ვიცი და დღესაც გამახსენდა: სოფელში ძელქვის ეკლესია მდგარა. ვიღაცეებს დაურბევიათ და მისი ქონება მიუთვისებიათ. და ვინც ღვთის სახლში ხელი რაიმეს ახლო და მოიპარა, ღმერთმა ყველა დასაჯა, არავის აპატია. ასეა: ჰაპის ჩადენილი დანაშაული თურმე შვილიშვილზეც ცოდვად გადადის.

ტაძრის დაწვამ რამდენ ადამიანს ატკინა გული. მოსახლეობას, მშენებლებს, საპატრიარქოს მსახურებს, ჩვენ — ყველას... რა დამავიწყებს, ელიას მთაზე დილაადრიან გაფითრებული როგორ ამოიჭრა დათო სვანიძე, ახალგაზრდა არქიტექტორი, ეკლესიის პროექტის ავტორი.

იოანე მოციქული თავის პირველ წერილში გვეუბნება: „გადადის წუთისოფელი და მისი გულისთქმაც. ღვთის ნების აღმსრულებელი კი რჩება უკუნისამდე".

ამიტომაც მინდა, არც ერთი ადამიანის სატარებელი არ ყოფილიყოს ეს უმძიმესი ცოდვა.

— ბატონო ირაკლი, ისევ აღსდგება წმინდა ილია თეძმიტელის ხის ეკლესია?

— გადარჩა საძირკველი, სამრეკლოც გადარჩა. ეს იმედს გვაძლევს და გვჯერა, სათანადო სახსრებს მისთვის კვლავაც გაიღებენ მეწარმენი, ბიზნესმენები.

რამდენიმე თვეში ისევ უნდა აღვადგინოთ ეკლესია, და, მარადი განახლების რწმენამ ხელმეორედ აგვაშენებინოს იგი.

ესაუბრა
ლია ძიღლაძე.

სურათებზე: წმინდა ილია თეძმიტელის წაბლის ხის ეკლესია ხანძრამდე და ხანძრის შემდეგ.

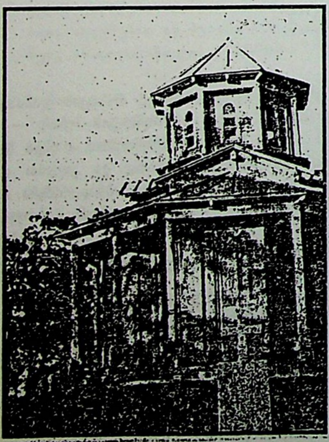

დღეს მარიამობაა!

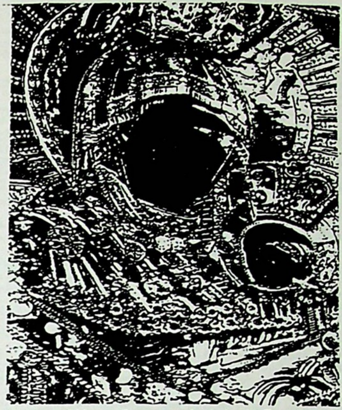

'Ι. Μονὴ 'Ιβήρων. Θαυματουργὸς εἰκών. ἡ «Πορταΐτισσα».
Monastère de Iviron. Icône miraculeuse «Portaitissa»
Holy monastery of Iberon. Miraculous icon the «Portaitissa».
Kloster Iwiron. Wundertätige Ikone «Portaitissa».

ათონის წმინდა მთა(საბერძნეთი) -'ივერიონის' ქართული მონასტერი
ღვთისმშობლის სასწაულმოქმედი ხატი
დაარსების მე-1000 წლისთავი - 980/983 - 1980/1983 წლები

15.(28) აგვისტო, 1999 წელი

სოფელ კუმუზოურის(ვანის რაიონი, იმერეთი, საქართველო)

ღვთისმშობლის ხიონის ეკლესია

მიძინება უოვლადწმიდისა დედუფლისა ჩვენისა ღვთისმშობლისა და მარადის. ქალწულისა მარიამისა

ყოვლადწმიდა ღვთისმშობელი და მარადქალწული მარიამი იესო ქრისტეს ჯვარცმის შემდეგ ცხოვრობდა წმიდა მოციქული იოანე ღვთისმეტყველთან. მისი ამქვეყნიური ცხოვრების დასასრულის შესახებ მას სამი დღით ადრე აცნობა მთავარანგელოზმა გაბრიელმა. ღვთისმშობლის სურვილით, ღმერთის ძალითა და სასწაულით, მაშინ იერუსალიმში შეიკრიბა ყველა წმიდა მოციქული, თომას გარდა.

სიკვდილის წინ ოთახი, სადაც დედაღვთისა იმყოფებოდა, გაასხივოსნა? უჩვეულო ნათელმა, თვითონ უფალი იესო ქრისტე გამოცხადდა და წაიყვანა მისი უწმიდესი სული, ხოლო სხეული მისი დაასაფლავეს მოციქულებმა სამარხში, სადაც განისვენებდნენ მისი მშობლები და მართალი იოსები.

სამი დღის შემდეგ მოვიდა მოციქული თომა და მოისურვა თაყვანისცა ღვთისმშობლის ცხედრისათვის, მაგრამ როდესაც გახსნეს სამარხი, იქ სხეული აღარ იყო. მოულოდნელად მათ გამოეცხადა ღვთისმშობელი და უთხრა: „გიხაროდეთ, მე მუდამ ვიქნები თქვენთვის მლოცველი ღმერთის წინაშე“.

სჯული — რელიგია

სჯული არის სულიერი კავშირი ღმერთსა და კაცს შორის. ერთის მხრით კაცი ევედრება ღმერთს თავის საჭიროებისათვის, მეორე მხრით ღმერთი აძლევს კაცს თავის წყალობას. ამ ურთიერთობას ღმერთსა და კაცს შორის აქვს ღრმა საფუძველი თვით [illegible] არსებაში, მის სულსა და გონებაში. ქვეყანაზე არ მოიპოვება [illegible] ერთი ერი, რომ არ სწამდეს ღმერთი და არა ჰქონდეს სჯული. ერთი ძველი მწერალთაგანი ამბობს, ქვეყანაზედ შეგხვდება [illegible] იმისთანა ერი, რომელმაც არ იცის ხმარება ფულისა, არ აქვს მუდმივი საცხოვრებელი ბინა, არ იცის ხელოვნება, არა აქვს გამაგრებული ადგილები, ქალაქები, მაგრამ არ არის არსად იმისთანა ერი, რომ არა სწამდეს ღმერთი, არა ჰქონდეს ლოცვები, არა სწამდეს [illegible] და ფიცი. მრავალი ეხლანდელი ღრმა სწავლულიც უეჭველად? და უეჭველად ამტკიცებს, სარწმუნოება და სჯული [illegible] საყოველთაოა.

ც ნ ო ბ ა რ ი

სოფელი კუმურიო(ვანის რაიონი, იმერეთი, საქართველო) თუ როდის დაარსდა, ამის მასალა, თუ საერთოდ არსებობს, არ გვაქვს. "ქართულ საბჭოთა ენციკლოპედიაში" კი (ტომი 6, გვ.91) ვკითხულობთ:"კუმურიო, სოფელი ვანის რაიონში(ტობანიერის სოფსაბჭო), იმერეთის სამხრეთ მთის ძირში. ზღვის დონიდან 300 მეტრი, ვანიდან 10 კილომეტრი, სამტრედიიდან(უახლოესი რკინიგზის სადგური) 23 კილომეტრი. ყოფილი-კოლმეურნეობა ი.ხუციშვილის სახელობის კოლმეურნეობა(მევენახეობა, მეაბრეშუმეობა). დაწყებითი სკოლა. რვაწლიანი სკოლა ტობანიერში(3 კილომეტრი). მოსახლეობა" - ..

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესი და უნეტარესი ილია II ლოცვა-კურთხევით, კუმურიოს ღვთისმშობლის. ხიდის ეკლესია იყო ქუთაის-გაენათის ეპარქიის ხელმძღვანელობის პერიოდში, მეუფე კალისტრატეს(მარგველაშვილი) წყალობით. კუმურიოს ღვთისმშობლის ხიდის ეკლესიის მოძღვარი კი გახლდათ იყო მამა ნერგი(გვარამაძე). ახლა კი კუმურიოს ღვთისმშობლის ეკლესიას მოემსახურება ვანის ეპარქიის ხელმძღვანელობით ეპისკოპოსი მეუფე ანტონი(ბულუხია) წყალობით.

კუმურიოში(ე) არა "მიწ"-ტოხურის, როგორც 1998 წლის მაისში მითხრა ჩემმა ბიძაშვილმა [illegible] ინასარიძემ, დაახლოებით 120-ი კომლი - ხაბიკაძეები, არქველაძეები, ჯოგლიძეები თუ ლობჟანიძეები; ინასარიძეები მხოლოდ 7-ი კომლი იყო და ბერძნები. ამჟამად 80-ი კომლი ცხოვრობს მუდმივად კუმურიოში, ინასარიძეები კი "ხვიმიურად". "მარიობას", ე.ი. "მარიამობას" აღნიშნავენ მხოლოდ ინასარიძეები. მახსოვს,"მარიობა" ძალიან ჰყვარებიათ ბებიაჩემს საბუჭიძეს და მამაჩემს 1925 წლის, როცა მე 6-ი წლის ვიყავი. ბაბუა-მამაჩემმა "ორი ურემი" ბურის ბიძები მიიყვანეს, ... [illegible] ... ბაბუა-მამაჩემს ღვინის საწური პქონდათ, კუმურიოში, რომ ... კუმურიოელებისათვის და მათი მოვალეობა ერთად აღენიშნავათ "მარიობა", რაც სიხარულით ... [illegible] ... ; თუმცა არ ვიცოდი რას ნიშნავდა ეს ... [illegible] ... ეკლესია სოფელ კუმურიოსა და სოფელ ... [illegible] ... , დაკეტილი იყო. ... [illegible] ... ეკლესია, ... 30-იან წლებში ... [illegible] ... კუმურიოელებმა, ... [illegible] ... , ... [illegible] ... ; ... [illegible] ... , რომ ... [illegible] ... "ეპიფანეს ... " ... [illegible] ... ე.ი. ... [illegible] ... ეკლესიის ... [illegible] ... , ... [illegible] ... კუმურიოს ... [illegible] ... ; ... [illegible] ... 1940 წლამდე, როცა ეს ... [illegible] ... 1990 წელს, ე.ი. 50 წლის შემდეგ, ეკლესია სრულიად დანგრეული, ... [illegible] ... , თუმცა ... [illegible] ... ეკლესია, რომელიც? - ვერ ... [illegible] ... . [illegible] ... , რომ ... [illegible] ... ამ ეკლესიის ... [illegible] ...

... [illegible] ... , რომ სოფელ კუმურიოს ... [illegible] ... ღვთისმშობლის ... [illegible] ... ეკლესია, ... [illegible] ... კილომეტრის ... [illegible] ... "წვერისხევარზე", ე.ი. ... [illegible] ... , რომელიც ... [illegible] ... , რომ ... [illegible] ... . "წვერისხევარზე" თუ "წვერისხევარზე", რაც ... [illegible] ... ; ე.ი. კუმურიოელები ... [illegible] ... , მახსოვს, მამამ-კუმურიოში ... [illegible] ... "ჯვარი"; ე.ი. კუმურიოელები ... [illegible] ... , რომლის ... [illegible] ... "ხვეწნა" ... [illegible] ... , ... [illegible] ... . ახლა ზუსტად ამ ადგილას აგებულია კუმურიოს ღვთისმშობლის ... [illegible] ... . [illegible] ... : ... [illegible] ... 1999 წლის 21 მარტს ... [illegible] ... ხიდის ეკლესია, რომლის ... [illegible] ... (გერმანია) ... [illegible] ... - არ ვიცოდით რა, რომ კუმურიოში ... [illegible] ... ეკლესია ... [illegible] ... , ... [illegible] ... 1937 წელს ... [illegible] ... 1932 წელს, ... [illegible] ... , ... [illegible] ... და სხვა ... [illegible] ... .

... [illegible] ...

სამრეკლოს ... [illegible] ... პროექტის მიხედვით, რომელიც მან ... [illegible] ... , ... [illegible] ... , 1989 წლის ... [illegible] ... . [illegible] ... (გერმანია) ... [illegible] ... , ... [illegible] ... სამრეკლოში 1992 წელს.

ეკლესია კუმურიოში და ... [illegible] ... 1992-1994 წლებში საქართველოს კუმურიოს ღვთისმშობლის ... [illegible] ... პროექტის მიხედვით. საპატრიარქოს მთავარი არქიტექტორის ... [illegible] ...

მხატვარი ... [illegible] ... -საქართველოს ... [illegible] ... საქართველოს ... [illegible] ... აკადემიის არქიტექტურის ... [illegible] ... , ... [illegible] ... და პროფესორ ... [illegible] ... მიერ, ... [illegible] ... საქართველოს ... [illegible] ... კუმურიოელთა სახელი და გვარი.

ეკლესია მოხატა მხატვრებმა ... [illegible] ... და ... [illegible] ... .

სამრეკლო არქიტექტურულად გაფორმებულ იქნა პროფესორ ... [illegible] ... და არქიტექტორ-მხატვარ ... [illegible] ... მიერ.

ამ ნაგებობათა კომპლექსის მშენებელ-ინჟინერებია ... [illegible] ... და ... [illegible] ... .

კუმურიოს ამ ეკლესიაში დასვენებულია ღვთისმშობლის ... [illegible] ... ხატი - "მეკობრე", რომელიც 1993 წელს გვაჩუქა, ... [illegible] ... (საზერინეთი), "ივერიონის" ქართული ... [illegible] ... . აქვე დასვენებულია ... [illegible] ... ხატი-"ქრისტეს აღდგომა", რომელიც, ჩვენი თხოვნით, ... [illegible] ... ქართულ ეკლესიაში, ... [illegible] ... (... [illegible] ...) კუმურიოს ეკლესიისათვის.

"ჩვენი ბიბლიოთეკის" მიშენება ამ ჩვენს ეკლესია-სამრეკლოს კომპლექსთან განზრახულია; სიტყვა არქიტექტორ-მშენებელ ინჟინრებს ეკუთვნით.

და მაინც მიკროპოლიტ კალისტრატეს წინადადება - ერთერთ კუმურიოელმა ახალგაზრდამ მიიღოს სასულიერო განათლება ქუთაისში, რომ გახდეს კუმურიოს ეკლესიის ... [illegible] ... - უკვე ხორციელდება?..

აი, ამ ნაგებობათა კომპლექსით ხვდება კუმურიოს "ერი და ბერი" საქართველოს ... [illegible] ... ხამი ათასი და ქრისტეშობიდან ორი ათასი წლისთავის იუბილეს, თუმცა "ერის" წარმომადგენელი კუმურიოში არსად არ ჩანს!..

ვითომ საქართველოს ყველა სოფელს არ უნდა ჰყავდეს, ვიქვათ, ... [illegible] ... მამასახლისი, რომელიც "ბერს", როგორც "ერის" წარმომადგენელი, გვერდში ამოუდგებოდა და სოფლის საჭიროებო საქმეების მოგვარებას წინ წაუძღვებოდა?..

- მამ, ვუისაროეს, რომ კუმურიოში, 1925 წლის შემდეგ, დღეს, 1999 წლის 15(25) აგვისტოს ისევ აღვნიშნავთ "მარიობას", "მარიამობას" ან თავისუფალ და დემოკრატიულ საქართველოში.

ღმერთმა დალოცოს კუმურიო - ვანი - იმერეთი - ერთიანი და განუყოფელი დამოუკიდებელი საქართველო!

... [illegible] ... ინასარიძე და ... [illegible] ... ინასარიძე
კუმურიო, 1999 წლის 15(28) აგვისტო, მარიამობა

სოფელ კუმურიოს ღვთისმშობლის ხიდის ეკლესია(ვანი - იმერეთი - საქართველო)

ც ნ ო ბ ა რ ი - 1999 წლის 15(28) აგვისტო - კუმურიო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვინ დაანგრია საბჭოთა კავშირი

(ა ნ ა ლ ი ზ ი)

1.

''შევარდნაძემ ხომ დაანგრია საბჭოთა კავშირი, ახლა მისი საქართველო დაინგრეს'' - წერს ვინმე ე.პანინი, 1992 წლის 9 ოქტომბრის გაზეთ 'იზვესტიაში', რომელიც ახლა, 1998 წელს, გახდა ჩვენთვის ცნობილი გაზეთ 'საქართველოს რესპუბლიკის' მეშვეობით, რაც იმიტომ მოექცა ჩვენი ყურადღების ცენტრში, რომ, როგორც ჩანს, პანინები მეტად ბევრია რუსეთში და მის გარეთ, რომელთა აღნიშნული შეხედულების შედეგია 'მყვირალა ფაქტები' აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, რაც ისევ-და-ისევ გაანალიზებას მოითხოვს.

2.

მოდი დავსვათ საკითხი შებრუნებით: ვინ ააშენა საბჭოთა კავშირი?.. ამ კითხვაზე, ვფიქრობთ, უფრო ადვილია პასუხის გაცემა, რადგან საბჭოთა კავშირი იგივე რუსეთის იმპერია იყო, და, გასაგებია, საბჭოთა კავშირი ააშენა რუსის ხალხმა, რომელმაც - წაბაძა რა მეფის რუსეთის იმპერატორებს - ცეცხლითა და მახვილით, იარაღის ძალით შექმნეს ერთერთი უდიდესი იმპერია კაცობრიობის ისტორიაში საერთოდ.

3.

მაგრამ უბედურება ის არის, რომ რუსის ხალხმა, ხუდ ცოტა, რუსეთის ხელმძღვანელობამ, არა მარტო რუსი ხალხის, არამედ დაპყრობილი ხალხების ძვლებზე ააგო საბჭოთა კავშირი, წაბაძა რა მის მეფე-იმპერატორს, პეტრე დიდს, რომელმაც მართლაც რუსი ხალხის ძვლებზე ააგო სანკტ-პეტერბურგი. ამდენად, საბჭოთა კავშირის აგებაში - ნებსით თუ უნებლიეთ - მონაწილეობა მივიღეთ ჩვენც, საქართველომ, ქართველმა ხალხმა, როცა ჩვენი ხალხის ათასობით, ათი-ათასობით ადამიანები ჩაკლეს განსაკუთრებით ციმბირში, 'გულაგის არქიპელაგებში', რომ რუსეთს შეექმნა, პირველ ყოვლისა, სამხედრო ინდუსტრია, რომლისაგან დამზადებულ იარაღს, ახლა პოსტბოლშევიკური რუსეთი იყენებს საქართველოს, ქართველი ხალხის წინააღმდეგ აფხაზეთში თუ შიდაქართლში - აფხაზი თუ ოსი ექსტრემისტების ნიღბით.

4.

ამდენად, საბჭოთა კავშირი შექმნა რუსეთის ბოლშევიკურმა ხელმძღვანელობამ არა პანსლავიზმის იდეოლოგიის, არამედ ინტერნაციონალური იდეოლოგიის საფუძველზე, რადგან მხოლოდ ბოლშევიკური იმპერიის შექმნისათვის, გასაგებია, პანსლავიზმი არ გამოდგებოდა; და მოსკოვის, კრემლის ე.წ.-მა "ინტერნაციონალურმა" იდეოლოგიამ, ადამიანებისა და ხალხების გაბედნიერების თეორიამ, მართლაც მიიზიდა ისეთი გამოჩენილი პირები, როგორიც იყო, ვთქვათ, პაბლო პიკასო, ანდრე ჟიდი თუ ჩარლი ჩაპლინი, რადგან ისინი და ათასობით მისთანანა, ბოლშევიკური უტოპიური თეორიის გვერდით, - საბჭოთა კავშირში იარაღის ძალით მოქცეული ხალხებისა და ადამიანების რეალურ ტანჯვა-წამებას არ იცნობდნენ კრემლის ხელმძღვანელობის მაკიაველური პროპაგანდის შედეგად. ამდენად, რუსეთმა შესძლო არა მარტო საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დაპყრობა 1921 წლის თებერვალ-მარტში, არამედ შექმნა უზარმაზარი იმპერია ბერლინიდან დაწყებული - ვლადივოსტოკამდე, და მხოლოდ ჩაყლაპვით იმუქრებოდა, რამაც გამოიწვია მხოლოდ ხალხების გამოღვიძება ლეტარგიიდან.

5.

მაგრამ ამასაც არ გამოუწვევია კრემლის იმპერიული ზრახვების შებოჭვა; პირიქით, თვით შორეული აფრიკის თუ აზიის თუ ლათინური ამერიკის ქვეყნები ფიქრობდნენ, რომ - რუსეთის წყალობით - შექმნიდნენ სამოთხეს, რომელმაც თავის კულმინაციურ წერტილს მიაღწია 1949 წელს, როცა, საერთაშორისო მასშტაბით, აღინიშნულ იქნა კრემლის მბრძანებლის იოსებ სტალინის დაბადების 70 წლისთავი.

6.

და - გარდაიცვალა რა სტალინი 1953 წლის 5 მარტს - აქედან იწყება საბჭოთა კავშირის დანგრევაც, რომლის დროს თავი იჩინა ხალხის მანამდე შებოჭილმა რისხვამ, როცა ბერლინში, სწორედ სტალინის ალეაზე, ქუჩებში გამოვიდნენ სწორედ მუშები, ეს ვითომდა დასაყრდენი ძალა ბოლშე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვიკებისა, წინ   აღუდგენ საბჭოთა ტანკებსაც კი, და მოითხოვეს თავის-
უფლება!.. ეს იყო სიგნალი, რასაც მოყვა აჯანყება უნგრეთში თუ მასობრი-
ვი დემონსტრაციები თვით თბილისშიც, 1956 წლის 9 მარტს, რომელთა სისხლ-
ში ჩახშობა კრემლის მაშინდელმა ბატონებმა მართლაც შესძლეს. მაგრამ უკვე
დაიწყო საბჭოთა კავშირის ნგრევის პროცესი. მიზეზი?..

7.

საბჭოთა კავშირის ნგრევის პროცესის,ისევე როგორც საბჭოთა კავშირის
აშენების პროცესის საფუძველი გახდა პანსლავიზმის იდეოლოგიის ინტერ-
ნაციონალური იდეოლოგიით შეცვლა, რადგან კრემლის ბატონებმა ინტერნაცი-
ონალური იდეოლოგია იქადაგეს თეორიულად, ხოლო პრაქტიკულად ხელი მიყვეს
რუსეთის იმპერიის ზრდა-გაძლიერებას, რამაც მარცხი განიცადა, რადგან
შეუძლებელი გახდა მსოფლიოს ხალხებისა და ქვეყნების კრემლის ბატონობის
ქვეშ მოქცევა, როგორც ამას ლამობდენ კრემლის ხელმძღვანელები.

8.

ამდენად, რუსეთი გაიბერა, გაიბერა, გაიბერა და შემდეგ გასკდა, რომლის
ერთერთი თვალსაჩინო ეპიზოდია, თუ გნებავთ, ხრუშჩოვის მიერ წარმოთქმუ-
ლი სიტყვა საბჭოთა კავშირის კომპარტიის მე-20 ყრილობაზე, მოსკოვში,
1956 წელს, რომლის დროს მან დაგმო სტალინიზმი და ვერ გაიგო, რომ ამით
დაგმო თვით საბჭოთა კავშირი.

9.

მართალია, კრემლის ხელმძღვანელებმა შესძლეს ხრუშჩოვის თავიდან მოშო-
რება, მაგრამ კამხალი უკვე გამსკდარი იყო, რომლის დროს შესაძლებელი
იყო ხალხის რისხვის მხოლოდ შეჩერება და არა ალკვეთა. და ხალხის რის-
ხვის ამგვარი შეჩერების გდათ უნდა მივიჩნიოთ ათასგვარი პოლიტიკური
მახინაციები, რომლითაც შესაძლებელი უნდა გამხდარიყო სტალინური ბატონო-
ბის ისევ-აღდგენა. მაგრამ ამაოდ.

10.

დესტალინიზაციის, ე.ი.საბჭოთა კავშირის დაშლის პროცესის შეჩერება შეუ-
ძლებელი გახდა, რასაც მოყვა 'პრაღის გაზაფხული' თუ არეულობა პოლონეთში,
რაც კიდევ ერთხელ შეაჩერა კრემლმა ტანკების მეშვეობით. მაგრამ უკვე შე-
უძლებელი გახდა ამ უშველებელი იმპერიის შეზოჭვა ტანკებითაც კი. და ხწო-
რედ ამ დროს აღწევს კრემლისა და კრემლის ხელმძღვანელების ქება-დიდება
თავის კულმინაციურ წერტილს, როცა შევარდნაძე იძულებული გახდა სქვეცნოდ
ეთქვა, რომ საქართველოსათვის მზე ჩრდილოეთიდან ამოდის!..

11.

მაშინ., გეოგრაფიის ამგვარი განჭვრეტა, ამ სტრიქონების დამწერმა,
კრემლის ხელმძღვანელე..ს დ_ა_ც_ი_ნ_ვ_ა_თ აღიქვა, მაგრამ ვის ჰქონდა
იმ დროს ჩაფიქრების სურვილი, როცა უშველებელი იმპერია ინგრეოდა?..

12.

და ამ დროს კრემლის სათავეში მოექცა მიხეილ გორბაჩოვი და ედუარდ შე-
ვარდნაძე, რომლებმაც გადაიბარეს - შეგნებულად თუ შეუგნებლად - საბჭოთა
კავშირის მესაფლავეების როლი, როცა 1991 წლის 27 დეკემბერს მიხეილ
გორბაჩოვი გადადგა რამით საბჭოთა კავშირი დაიშალა.

13.

მაგრამ სსრკ-ა დაანგრია არა მიხელ გორბაჩოვმა და ედუარდ შევარდ-
ნაძემ, არამედ, საზგასმით ვამბობთ, - საბჭოთა კავშირი დაიშალა შინაგა-
ნი წინააღმდეგობის შედეგად. შეუძლებელია უზარმაზარი იმპერიის მართვა
უკონტროლოდ - როგორც ეს იყო საბჭოთა კავშირში - ერთი ცენტრიდან, ე.ი.
კრემლიდან, მით უმეტეს, რომ ეს იყო ერებისა და ხალხების საპყრობილე,
შეიძლება თვით რუსი ერის ჩათვლით, თუმცა რუსის ერსაც შეგვიძლია ვუსა-
ყვედუროთ:რატომ იხეთი ხალხი გასადეს მის ხელმძღვანელებათ, როგორიც იყ-
ვნენ ბოლშევიკები?..

14.

მაგრამ დღეს? - დღეს ხომ ბოლშევიკები არ ბატონობენ რუსეთში?.. და თუ
ეს ასეა, რატომ არ იცვლება რუსეთის იმპერიული, დაპყრობითი პოლიტიკა,
ვთქვათ, საქართველოს მიმართ?.. კიდევ მეტი: რატომ ხელმძღვანელობს რუ-
სეთი, პოსტბოლშევიკური რუსეთი ქართველთა გენოციდს თვით საქართველოში,
ე.ი. ჩვენ აფხაზეთსა და შიდა ქართლში; და, საერთაშორისო არენაზე, ამ
რასისტულ, რომ არ ვთქვათ, ჰიტლერულ პოლიტიკას, - ეთნოგრაფიულ ბრძოლა

ახალებს თითქოს ჩვენ და აფხაზებს რაიმე გასაყოფი გვქონდეს ერთმანეთს შორის?!..

15.

როგორც ჩანს, რუსი ხალხი პოსტბოლშევიკურ რუსეთშიც ვერ თავისუფლდება ბოლშევიკური პოლიტიკისაგან, რუსეთის პოსტბოლშევიკური იმპერიის შექმნის უტოპიისაგან; და საქმის ამგვარ ვითარებაში შეუძლია გონიერ ადამიანს თქვას, რომ – 'შევარდნაძემ ხომ დაანგრია საბჭოთა კავშირი, ახლა მისი საქართველო დაინგრესო?!..' საიდან მოდის ასეთი პრიმიტიული აზრი ბატონ პანინს და, საერთოდ, პანინებს?!.. ვითომ რუსი ხალხის შვება და ლხენა ახალი, პოსბოლშევიკური იმპერიის შექმნაა?.. იმპერიები რომ უკვე ისტორიას ჩაბარდა?..

16.

მაგრამ ამგვარ პოლიტიკურ ბურუსში გახვეული პანინების გვერდით, ვიმედოვნებთ, ფეხს მოიკიდებს ჭეშმარიტი დემოკრატიული აზროვნება რუსეთში, და რუსეთის შეიარაღებული ძალები, თვით ე.წ-ლი "სამშვიდობო ნაწილების" ჩათვლით აფხაზეთსა და შიდა ქართლში — დატოვებენ საქართველოს ტერიტორიას, რაც იქნებოდა კეთილმეზობლური ურთიერთობის დამყარების საფუძველი რუსეთსა და საქართველოს შორის, და ამით პანინების თუ ყირინოვსკების იმპერიული ბოდვების დასასრულიც.

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 1999 წლის 25 თებერვალი

თურმე რუსეთს საქართველო უქმნის საფრთხეს!..

1.

საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავჯდომარემ რევაზ ადამიამ,1999 წლის 20 მარტს,გააკეთა განცხადება რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის შესახებ. აი, ამონაწერები ამ განცხადებიდან:

2.

"სულ ახლახან რუსეთის დუმაში სპეციალური ჯგუფიც კი შექმნეს, რომელსაც 'ანტინატო' დაარქვეს...თურმე რუსეთს სამხრეთიდან – საქართველოდან და აზერბაიჯანიდან ელის საფრთხე..."

3.

"იგივე ყირინოვსკიმ და სხვა დეპუტატებმა ამ შეკრებაზე ისიც კი განაცხადეს, რომ საჭიროა საქართველო დაქუცმაცდეს 5-6 ერთეულად, რაც პრაქტიკულად მოუხსნის რუსეთს ამ საფრთხის საშიშროებას სამხრეთიდან."

4.

"რაც შეეხება საქართველო-რუსეთის თანამშრომლობისა და მეგობრობის დიდ ხელშეკრულების რატიფიკაციას, ამ მოწვევის დუმისაგან ამას არ უნდა ველოდოთ".

5.

"როგორც იცით, ჩვენ რეალურად დავიწყეთ როგორც სახმელეთო, ისე საზღვაო საზღვრების განკონტროლება. საერთოდ კი, ეს პროცესი ივლისში დამთავრდება. ასე რომ, ამ პერიოდისათვის საქართველოში აღარ იქნება არც ერთი რუსი მესაზღვრე, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ იმ ოფიცრებს, რომლებმაც სურვილი გამოთქვეს იმსახურონ ქართულ სასაზღვრო ნაწილებში".

6.

"ვფიქრობთ, დადგა დრო, დავიწყოთ მოლაპარაკება რუსეთის ბაზების გაყვანის თაობაზე პირველ რიგში. ცხადია, მხედველობაში მაქვს გუდაუთაში განლაგებული ბაზა, რომლის შეიარაღებაც არა მხოლოდ ჩვენი, ევროპული სტრუქტურების საინსპექციო სამსახურების კონტროლს არ ექვემდებარება და უარყოფით როლს ასრულებს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოგვარებაში. ასე რომ, ჩვენი რუსეთთან მომავალი მოლაპარაკება...სწორედ გუდაუთის ბაზითა და 'ბომბორას' აეროდრომით უნდა დავიწყოთ".

7.

რუსეთის ბაზები "...ჩვენ გვიქმნიან დაბრკოლებებს, რადგან პოტენციურად

ჩვენთვის საზიანო ადგილებში არიან განლაგებული. მაგალითად, ვაზიანის ბაზა უშუალოდ ჩვენს დედაქალაქს ესაზღვრება. გვაქვს ძალზე სერიოზული ეჭვი, რომ ამ ბაზას რაღაც შეხება ჰქონდა როგორც 1995 წლის, ისე 1998 წლის ტერორისტულ აქტებთან."

8.

"ჩვენთვის კარგად არის ცნობილი ის ფაქტებიც, რომ უკანასკნელ წლებში ეს ბაზა გადაიქცა ამიერკავკასიაში იარაღით ვაჭრობის უმთავრეს ცენტრად."

9.

"რუსული შტაბის არსებობა, აგრეთვე, ჩვენს დედაქალაქში დღევანდელ პოლიტიკურ სიტუაციაში, რა თქმა უნდა, სრულიად მიუღებელია".

10.

"ძალზე დიდი იმედი გვაქვს ამერიკის შეერთებული შტატების დახმარების. მათ 1998 წელს 13 მილიონი დოლარი გამოყვეს ჩვენი შესაზღვრეების დახმარებლად. წელს ეს დახმარება 20 მილიონამდე გაიზრდება. რაც შეეხება ჯარს, აქაც სერიოზულად გვეხმარებიან ამერიკა, თურქეთი გერმანია. ამ ბოლო დროს ძალზე გააქტიურდენ დიდი ბრიტანეთი, უკრაინა."

11.

"დღეს ჩვენი უმთავრესი ამოცანაა, ...ვიყოთ ფხიზლად და დროულად მივუხვდეთ მტრის ბოროტ განზრახვას საქართველოში ახალ-ახალი სეპარატისტული ორგანიზაციების შექმნით, რომლითაც...ცდილობს საქართველოს დაქუცმაცებას".

ა მ ო ნ ა წ ე რ ე ბ ი
გია ჭელიძის, საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარის განცხადებიდან.
"ს.რ", 20.3.1999 წელი

ჩვენი პრეზიდენტის

ქ ო ნ ე ბ რ ი ვ ი   დ ე კ ლ ა რ ა ც ი ა

(ამონაწერები)

1.

სახელმწიფო მოხელის "ქონებრივი დეკლარაციის", როგორც გაზეთი "საქართველოს რესპუბლიკის" 1999 წლის 5 იანვრის ნომერში ვკითხულობთ, - თემა ყოფილა 1998 წლის ერთერთი საინტერესო და "პიკანტური" თემა; და გაზეთის აღნიშნულ ნომერში ვეცნობით საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის "ქონებრივი დეკლარაციის" რაობას, რომლისაგან აქ მოგვყავს ზოგიერთი ამონაწერი:

2.

"თავიდანვე მინდა დავაზუსტო: დეკლარაციების შესახებ კანონი არ მოითხოვს სახელმწიფო მოხელის სრულ ანგარიშს, იგი ბოლო წლის შემოსავალ-გასავალსა და ქონებრივ მდგომარეობას გულისხმობს. მიუხედავად ამისა, როგორც ქვეყნის პრეზიდენტი, თავს მოვალედ ვრაცხ, მოსახლეობას, საქართველოს მოქალაქეებს გავაცნო პირადად ჩემი და ჩემი ოჯახის მატერიალურ-ფინანსიური მდგომარეობა..."

3.

"საცხოვრებელი სახლი, სადაც მე და ჩემი მეუღლე ამჟამად ვცხოვრობთ - ეს არის კრწანისის სამთავრობო რეზიდენციაში......მინდა შეგახსენოთ, რომ პრეზიდენტის რეზიდენციის გამო საკმაოდ ცხარე დებატები გაიმართა. ზოგიერთი გვთავაზობდა მოსწავლე ახალგაზრდობის სასახლეს, გვირჩევდა ბავშვებისათვ..ს მოგვეძებნა სხვა შენობა. ზოგიერთი მოითხოვდა ახალი შენობის აგებას......მე ეს ვარიანტები უარვყავი.....ამჟამად ის სახლი, სადაც ახლა ვიმყოფებით, საფუძვლიანად არის რეკონსტრუირებული.....ახლა ეს რეზიდენცია ისეთ მდგომარეობაშია, რომ პრეზიდენტს შეუძლია იმუშაოს, მისი სტუმრები მიიღოს..."

4.

შეკითხვა:
ამ რეკონსტრუქციისათვის თქვენ გადაიხადეთ ორასი-ათასი ლარი პრიუს. უსაფრთხოების სისტემის ღირებულების ორი-მესამედი. რატომ მოხდა ასე?.. ეს ხომ თქვენი პირადი რეზიდენცია არ არის?..

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პასუხი!"რეალურად სახელმწიფოს არ შეეძლო ამ სახლის რეკონსტრუქციასთან დაკავშირებული თანხების გაღება...მაგრამ ეს სახელმწიფო ქონება იყო და სახელმწიფო ქონებად რჩება...."

5.

"ყოველივე ამის საშუალებას მაძლევს არა მარტო და არა იმდენად ჩემი გახმაურებული წიგნის ჰონორარი, რომელიც ოცზე მეტ ქვეყანაში გამოიცა,რამდენადაც ლექციების, სტატიების, ინტერვიუების საფასური....მაგალითად, თვენახევრიანი ტურნე ამერიკის შეერთებულ შტატებში(აგრეთვე, სხვა ქვეყნებში, მათ შორის, საბჭოთა კავშირშიც) - ეს იყო საუნივერსიტეტო ლექციები...აუდიტორიის წინაშე გამოსვლა 30-50 ათასი დოლარი ღირდა."

6.

"საკმაო თანხას შეადგენს ძველი დანაზოგები...მე კარგა ხანს ვიყავი ჯერ კანდიდატი და შემდეგ 1985 წლიდან პოლიტბიუროს წევრი..."

7.

"ბინა, რომელშიც ვცხოვრობდით მოსკოვში წასვლამდე(მცხეთის ქუჩა ნომერი 2), ჩემმა შვილმა პაატა შევარდნაძემ შეისყიდა 1989 წელს. მას ჰყავს მეუღლე და ოთხი შვილი, მუშაობს პარიზში, იუნესკოში, საკმაოდ მაღალი საკონტრაქტო ანაზღაურებით, ლაპარაკია რამდენიმე ათას დოლარზე. ცნობილია, რომ მომდევნო წლებში მოხდა ბინების პრივატიზაცია და საქართველოს მოსახლეობამ, ყველა მოქალაქემ საცხოვრებელი ფართობი უფასოდ მიიღო. ჩვენ კი მაშინ საკმაოდ დიდი თანხა გადავიხადეთ. შესაბამისი დოკუმენტები დაცულია ქალაქის მერიაში".

8.

კითხვა: გამოდის,რომ თბილისში თქვენ საკუთარი სახლი არა გაქვთ? - პასუხი: "ძავაბე არ ვწუხვარ, არ ვდარდობ, ესეც ჩემი უცნაურობაა, ალბათ".

9.

"ჩემი ქალიშვილი მანანა შევარდნაძე ცხოვრობს მისი პირველი ქმრის ზვიად მოსაშვილის ბინაში, რომელიც უკურნებელი სენით გარდაიცვალა. ამჯერად მანანა იმავე ბინაში მეორე ქმართან და შვილებთან ცხოვრობს".

10.

"მამათში მამა-პაპისეული ხის სახლი, რომელზეც ძალიან ბევრს ლაპარაკობენ ხოლმე, ძალიან პატარა ნაკვეთით, სანათესაო საერთო საკუთრებაა....მყავდა ძმები, მყავს ძმისწულები, დისწულები, საკმაოდ დიდი სანათესაო და, ბუნებრივია, მარტო ჩემს საკუთრებაში ვერ იქნება, თუმცა არც არავინ მიკრძალავს იქ ჩასვლას, ან, თუ საჭირო იქნება, ცხოვრებას."

11.

"კიდევ ერთი 'მგრძნობიარე' თემა:.....მიღებული მაქვს სხვადასხვა საჩუქრები, სუვენირები, სამახსოვროები, მათ შორის, ხელოვნების ნაწარმოებები....(ჯილდოები მართლაც უამრავია). ყველაფერი ეს დაცულია...კრწანისის რეზიდენციაში....არაფერი არ დაკარგულა, არც უცხოეთში, არც მოსკოვში, არც საქართველოში შეძენილი თუ ნაჩუქარი, არც დაიკარგება, ყველაფერი ჩემს ხალხს და შთამომავლობას დარჩება".

"ხ.რ." - 5 იანვარი, 1999 წელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული შერიგება - რაც არ უნდა დაჯდეს

1.

ეროვნული შერიგება - რაც არ უნდა დაჯდეს, ვამბობთ სოხუმის დაპყრობის ხუთი წლისთავთან დაკავშირებით, და ამისაკენ მოვუწოდებთ საქართველოს მთელ მოსახლეობას!.. უდავოა, ეროვნული შერიგების ბაზა იყო, არის და უნდა დარჩეს 26 მაისის დიადი იდეა, 26 მაისისა, როცა 1918 წლის 26 მაისს, თითქმის ხუთ-საუკუნოვან დაქუცმაცებულ საქართველოში დაიბადა ერთიანი და განუყოფელი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომლის საფუძველი იყო პირველდასელთა მრწამსი "ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს!" და მესამედასელთა მრწამსი "ნივთიერი კეთილდღეობა, როგორც დედა-ბოძი ადამიანის ცხოვრებისა; თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული პიროვნებისა".

2.

მართალია, 1921 წლის 25 თებერვალს, ბოლშევიკური რუსეთი ისევ გაბატონდა საქართველოში, რაც თითქმის ორი-მესამედი საუკუნე გაგრძელდა, მაგრამ დაიშალა რა სსრკ-ა, - 1991 წლის 9 აპრილს ისევ აღდგენილ იქნა 1918 წლის 25 მაისის დიადი იდეები - გამოცხადებულ იქნა რა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და სუვერენობის ისევ-აღდგენა 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის შესაბამისად.

მაგრამ რა? - ახლა თავი იჩინა საშინაო უთანხმოებამ, რომლის სამარცხვინო თარიღია 1991-1992 წლების მიჯნა, როცა ჩვენ ერთმანეთის წინააღმდეგ იარაღიც კი გამოვიყენეთ, რის შედეგად დაინგრა არა მარტო ჩვენი დედაქალაქის - თბილისის გული - რუსთაველის გამზირი, არამედ ჩვენი ეროვნული ერთობაც.

3.

მართლაც გასაკვირია, გაუგებარია - როგორ შეძლეს დიდმპყრობელ-შოვინისტებმა ორი განუყოფელი ძმების - აფხაზებისა და ქართველების ერთმანეთის წინააღმდეგ ამხედრება, რომ იარაღიც კი გამოიყენეს ერთმანეთის წინააღმდეგ!.. ვითომ ამის ახსნა-განმარტება შესაძლებელია გორბაჩოვ-გამსახურდიას გასაუბრებით, რომელსაც ადგილი ჰქონდა 1991 წელში და რომლის ტექსტი გამოქვეყნა გერმანიის დიდმა ჟურნალმა -"შპიგელმა" - მის 1991 წლის 11 მარტის ნომერში?.. აი, ამ გასაუბრების ტექსტი:

4.

"გორბაჩოვი: ...თქვენ არ გსურთ ხელი მოაწეროთ საკავშირო ხელშეკრულებას?..
გამსახურდია: ეს არის არა ჩემი, არამედ ჩემი ხალხის პოზიცია.
გორბაჩოვი: იცით თქვენ, რომ აფხაზებსა და ოსებს სამოკავშირეო ხელშეკრულებაზე ხელისმოწერა და საკავშირო რეფერენდუმში მონაწილეობა სურთ?
გამსახურდია: ესენია სულ 140-ათასი ადამიანი, მაგრამ საქართველოში ცხოვრობს ხუთი მილიონი კაცი.
გორბაჩოვი:(ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ) - კარგად მოიფიქრეთ სამოკავშირეო ხელშეკრულებაზე ეხლმოწერა.
გამსახურდია: ეს საკითხი ჩვენთვის არ არსებობს.
გორბაჩოვი: მაშინ თქვენ მოგელით დიდი სიძნელეები სამხრეთ ოსეთსა და აფხაზეთში".("შპ.",11.3.1991 წ.).

5.

და რა შედეგი მოყვა მიხეილ გორბაჩოვის მუქარას:"მაშინ თქვენ დიდი სიძნელეები მოგელით სამხრეთ ოსეთსა და აფხაზეთში?.." - ქართველთა გენოციდი, ფიზიკური გაჟლეტა, რაც პოსტბოლშევიკურმა რუსეთმა კიდევ უფრო გააძლიერა დაწყებული 1998 წლის 20 მაისიდან ჩვენი გალის რეგიონში; სამასი-ათასი ლტოლვილი ჩვენი აფხაზეთიდან და ზემო ქართლიდან, სადაც რუსეთი ბატონობს აფხაზი და ოსი ექსტრემისტების ნიღბით. მდინარე ენგურზე კი დგას რუსეთის ე.წ-ლი "სამშვიდობო ჯარები" გაეროს ეგიდით, და რუსეთის ეს ვითომდა "სამშვიდობო ჯარები" ყოველმხრივ ეხმარებიან აფხაზ-ექსტრემისტებს. ქართველთა ხოცვა-ჟლეტაში თუ ქართველთა განდევნაში აფხაზეთიდან; და აგერ უკვე ხუთი წელიწადია ამგვარი ტერორის ქვეშ ამყოფებს ქართველობას აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, მიუხედავად იმისა, რომ გაეროს მეთვალყურეების თვალწინ ხდება ყველაფერი ეს!..

6.

მხოლოდ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებიც, როგორც ჩანს, ქართველთა გენოციდს საქართველოშივე და ქართველთა დევნა-წამებას ყურადღებას არ აქცევს, რაც კიდევ უფრო აგრესიულს ხდის ღიმპყრობელ-მოძინისტებს საქართველოს, ქართველი ერის წინააღმდეგ. კიდევ მეტი: პოსტკომუნისტური რუსეთი ჯარის ნაწილებითაც კი ერევა გაეროს მისიაში იუგოსლავიაში - დამყარებული იქნას მშვიდობიანობა ევროპის ამ რეგიონში. მაგრამ ამავე დროს ხწორედ რუსეთი აჩაღებს ცეცხლს ჩვენს აფხაზეთში საქართველოს, ქართველი ერის წინააღმდეგ; და მხოლოდ ზე-სახელმწიფოები მართლაც "თვალყურის დევნებით" კმაყოფილდებიან.

7.

და პოსტკომუნისტური რუსეთი ისე გადიდგულიანებულია, რომ გაეროს უშიშროების საბჭოს ამახწინანდელ წინადადებას გაგზავნილ იქნას დაახლოებით ორასამდე ჯარისკაცი საქართველოში გაეროს მეთვალყურეთა დასაცავად, - ვეტო დაადო და ამით არარაობად აქცია.

8.

და აქ გვაგონდება აფხაზი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავჯდომარის პირველი მოადგილის - ჟორიკ მარშანიას - სიტყვები, რომელიც მან თქვა 1993 წლის 23 იანვარს ინტერვიუში:

"...მოსკოვი,-ამბობს ჟორიკ მარშანია,სხვათა შორის, - ნებისმიერი რეჟიმის პირობებში იცავდა პრინციპს 'გათიშე და იბატონე'....ბოლოს და ბოლოს, ყველამ უნდა გაიცნობიეროს, რომ აფხაზეთში მიმდინარეობს აფხაზი და ქართველი ხალხების მეთოდიკური ჟლეტა მესამე ძალის სასარგებლოდ, შურისძიების პრინციპით: 'თვალი თვალის წილ, კბილი კბილის წილ'.
'...ვლადისლავ არძინბა და 'აიდგილარას' ლიდერები - ეს სულაც არ არის აფხაზი ხალხი.....დარწმუნებული ვარ, აფხაზური სეპარატიზმის ფესვების ლიკვიდაციასთან ერთად, აღმოიფხვრება ქართული ექსტრემიზმის ფესვებიც".
დაბოლოს, აფხაზ მეცნიერს ჟორიკ მარშანიას მოყავს ფრანგი დიდი მწერლის - ვიქტორ ჰიუგოს - შემდეგი სიტყვები:'ხალხის სიდიადე არ განიზომება მისი სიმრავლით, ისევე როგორც ადამიანის სიდიადე არ განიზომება მისი სიმაღლით...'

9.

და,ავღნიშნავთ რა სოხუმის დაპყრობის ხუთი წლისთავს, ჩვენ მოვითხოვთ:
1.დაუყონებლივ გაყვანილ იქნას ჩვენი აფხაზეთიდან რუსეთის ე.წ-ლი "სამშვიდობო ძალები", რაც სხვა არაფერია თუ არა აფხაზი ექსტრემისტების დამხმარე სამხედრო ძალა ქართველთა გენოციდისა და განდევნისათვის საქართველოს ამ ძირძველ მიწაზე;
2.დაუყონებლივ დაბრუნებულ იქნან ქართველი დევნილები ჩვენს აფხაზეთსა და შიდა ქართლში,რაც დიდათ შეუწყობდა ხელს საქართველოს ეკონომიკურ განვითარებასაც, რადგან ხამასი-ათასი დევნილით განიტვირთებოდა ჩვენი ქალაქები და სოფლები, ხოლო აწ უკვე გაპერანებული ჩვენი აფხაზეთი და შიდა ქართლი შეუდგებოდა დანგრეული სახლკარისა და ადიდ-მამულის აღდგენა-გაშენებას;
3.რუსეთი როგორმე უნდა დავარწმუნოთ, რომ მე-19 საუკუნის დრომოჭმული იმპერიული პოლიტიკა უკვე ისტორიას ჩაბარდა, და დღეს, ე.წ-ლი ინფორმაციის საუკუნის დასაწყისში, საჭიროა კეთილმეზობლური ურთიერთობის დამყარება საქართველოსთანაც, რაც სასარგებლო იქნება თვით რუსეთისათვისაც, თუ იგი ხელს აიღებს აღნიშნულ პოსტკომუნისტური რუსეთის იმპერიის შექმნაზე.

10.

ჩვენი მრწამსი კი"აქვე და ახლავე" უნდა დარჩეს: ეროვნული შერიგება, ეროვნული მორიგება, ეროვნული ერთობა - რაც არ უნდა დაჯდეს 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე.

კარლო ინასარიძე
ლევილი, 1999 წლის 12 მაისი

მხოლოდ მშვიდობიანი ხერხებით

გუშინ თბილისში გაეროს შტაბ-ბინასთან აფხაზეთიდან დევნილი პოლიტიკური პარტიებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები შეიკრიბნენ. გაეროს ოფისთან მისულ 200-მდე კაცს ხელში პლაკატები და ტრანსპარანტები ეჭირა აფხაზეთის კონფლიქტში გაეროს უფრო აქტიური ჩარევის მოთხოვნით.

დევნილი პარტიების ათა-

ვადა 25 იანვარს იწურება ს.ჰ.-23.1.99

აკაკი ელიავასა და მასთან მყოფთ შემორიგების წინადადება მიეცათ, რომლის ვადა 25 იანვარს იწურება – ვადის გასვლის ან შემორიგების შესახებ შეთანხმების ჩაშლის შემთხვევაში, ელიავასა და მის თანამებრძოლების ასაყვანად ძალისმიერი ოპერაცია განხორციელდება.

„ელიავა და მისი თანამებრძოლები შემორიგებას არ აპირებენ და კანონიერების აღსადგენად ბოლომდე იბრძოლებენ", – უთხრა პრაიმ-ნიუსს აკაკი ელიავას ნათესავმა, რომელსაც კავშირი აქვს ტყეში გახიზნულებთან.

მდე წარმომადგენელი აფხაზეთიდან დევნილთა კავშირის ხელმძღვანელის მურმან ბერიას მეთაურობით ოფისში შევიდა და გაეროს მისიის ხელმძღვანელს ლივიუ ბოტას შეხვდა. შეხვედრა ნახევარი საათი გაგრძელდა. ამ ხნის მანძილზე ხალხი მოთმინებით იცდიდა შტაბ-ბინის ჭიშკართან. ოფისიდან გამოსულმა მურმან ბერიამ ჟურნალისტებს იმედგაცრუებით განუცხადა, რომ ლივიუ ბოტას ისეთი არაფერი უთქვამს, რაც მათ დაამშვიდებდათ. ცოტა ხანში გამოვიდა ბოტაც და თქვა, რომ გაეროს მისია აფხაზეთის კონფლიქტის გადაწყვეტას მხოლოდ მშვიდობიანი ხერხებით დროთა განმავლობაში აპირებს. ს.ჰ.-23.1.99

დევნილები გაეროსაგან მშვიდობის ძალით დამყარებას მოითხოვენ ს.ჰ.-21.1.99

გუშინ მშვიდობიანი აქცია მოაწყო დაახლოებით 150-მა აფხაზეთიდან დევნილმა დიდი ბრიტანეთის, აშშ-ს და გერმანიის საელჩოებთან.

აქციის მონაწილეები აფხაზეთთან მიმართებაში გაეროს მეშვიდე თავის ამოქმედებას მოითხოვენ, რომელიც მშვიდობის ძალით დამყარებას გულისხმობს.

დევნილები უნდობლობას უცხადებენ კონფლიქტის ზონაში განლაგებულ რუსეთის სამშვიდობო ძალებს და მათ შეცვლას მოითხოვენ გაეროს სამშვიდობო კონტინგენტით.

აგრეთვე, აქციის მონაწილეები უშიშროების საბჭოზე აფხაზეთში ქართველთა გენოციდის დაფიქსირებას ითხოვენ.

დევნილთა დაბრუნების შესახებ არძინბას განცხადებას, აქციის მონაწილეები რუსეთისა და აფხაზ სეპარატისტთა მორიგ პროვოკაციად მიიჩნევენ.

აქციის მონაწილეებს საელჩოების ხელმძღვანელები შეპირდნენ, რომ მათ მოთხოვნებს თავიანთ მთავრობებს გუშინვე გადასცემდნენ.

როგორც პრაიმ-ნიუსს აქციის ერთ-ერთმა მონაწილემ უთხრა, მათი აქცია მშვიდობიანია და არც სამართალდამცავების მხრიდან შეხვედრიათ რაიმე წინააღმდეგობა.

ნაჩუქარი კატარღები ფოთში უახლოეს დღეებში შემოვა 9.1.-99

დიდი ბრიტანეთის მთავრობის მიერ საქართველოსათვის უსასყიდლოდ გადმოცემული ორი სწრაფმავალი კატარღა ფოთის ნავსადგურში უახლოეს დღეებში შემოვა, – უთხრეს პრაიმ-ნიუსს საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტში.

საზეიმო გადმოცემის ცერემონიალი 14 იანვარს არის დაგეგმილი.

ლიტონი სიტყვები

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გაავრცელა განცხადება სოხუმის სეპარატისტთა ლიდერის ვ. არძინბას განცხადებასთან დაკავშირებით, რომელშიც კერძოდ ნათქვამია: კონფლიქტში მონაწილე აფხაზური მხარის განცხადება იმის შესახებ, რომ 1999 წლიდან ცალმხრივი წესით დაიწყება ლტოლვილთა დაბრუნება გალის რაიონში, სხვა არაფერია, თუ არა ლიტონი სიტყვები და ფართო საზოგადოების შეცდომაში შეყვანის მორიგი მცდელობა.

სრულიად ნათელია, რომ ლტოლვილთა და იძულებით ადგილნაცვალ პირთა დაბრუნების პროცესის რეალურად განხორციელება შეუძლებელია ქართული მხარის უშუალო მონაწილეობისა და დაბრუნებულ ლტოლვილთა უსაფრთხოების მკაფიოდ ჩამოყალიბებული საერთაშორისო გარანტიების გარეშე, რის წინააღმდეგაც გამოდიოდა და გამოდის აფხაზური მხარე.

ს.ჰ.-15.1.1999

მზაკვრული გეგმა

გალის რაიონში გასული წლის მაისის ტრაგიკული მოვლენების განმეორების საშიშროებას ქმნის აფხაზთა ლიდერის ვლადისლავ არძინბას განცხადება, რომელიც 1 მარტიდან დევნილთა ცალმხრივი წესით დაბრუნებას ითვალისწინებს, – ნათქვამია ეღპ-ს პრეს-ცენტრის განცხადებაში.

მათი ინფორმაციით, დევნილთა დაბრუნების შემდეგ, აფხაზთა ხელისუფლება ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების ჩატარებას აპირებს. პრეს-ცენტრს მიაჩნია, რომ არძინბას განცხადება რუსეთის გეგმის შემადგენელი ნაწილია.

დევნილი მოსახლეობა არ უნდა აჰყვეს პროვოკაციულ მოწოდებას, რომელიც მას მორიგ ტრაგიკულ შედეგებამდე მიიყვანს, – აღნიშნულია განცხადებაში.

ეღპ-ს მიაჩნია, რომ გალში და მთლიანად აფხაზეთში დევნილთა დაბრუნების ორი პირობა მაინც უნდა არსებობდეს: აფხაზეთის მთელ ტერიტორიაზე საქართველოს იურისდიქციის აღდგენა და ერთობლივი საოქმო გადაწყვეტილება დევნილთა დაბრუნების შესახებ.

სოხუმი მშვიდობისმყოფელთა მანდატის გაფართოების წინააღმდეგია ს.ჰ.-14.1.99

აფხაზეთის ხელმძღვანელობა არ დათანხმდება რუსეთის სამშვიდობო ძალების მანდატის გაფართოებას, რასაც თბილისი მოითხოვს, უთხრა პრაიმ-ნიუსს აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი შამბამ.

მისი თქმით, სოხუმი რუსი მშვიდობისმყოფლების გაყვანის წინააღმდეგია, რადგან ისინი თავს ართმევენ დასახულ ამოცანას და რეგიონში სტაბილურობის გარანტს წარმოადგენენ. შამბას მიაჩნია, რომ უკეთესი იქნებოდა, თუ თბილისი სამშვიდობო ძალებთან დაკავშირებულ საკითხებზე ჯერ სოხუმთან გამართავდა კონსულტაციებს.

აფხაზეთი — ტკივილი ჩვენი

ხურჩაში ერთობლივი პატრულირება წარმატებით ხორციელდება

აფხაზეთთან მოსაზღვრე ზუგდიდის რაიონის სოფელ ხურჩასა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე ქართული და აფხაზური მხარეების და რუსეთის სამშვიდობო ძალების ერთობლივი პატრულირება წარმატებით ხორციელდება, – განაცხადა საქართველოს მსს შინაგანი ჯარების სარდალმა, გენერალმა გიორგი შერვაშიძემ.

ერთობლივი პატრულირება მხარეთა შეთანხმების თანახმად გასული წლის 21 დეკემბრიდან დაიწყო.

გიორგი შერვაშიძის თქმით, პატრულირების დაწყების შემდეგ აღგილი აღარ ჰქონია ისეთ ინციდენტებს, როგორიც გასული წლის ბოლოს მოხდა, როდესაც რუსეთის სამშვიდობო ძალების საგუშაგოს მხრიდან შინაგანი ჯარების მიმართულებით გახსნილი ცეცხლის შედეგად დაიღუპა ერთი ქართველი ჯარისკაცი.

24/25.1.99 პრაიმ-ნიუსი.

ტერორიზმი

ბრიტანული გაზეთის ინფორმაციით...

ბრიტანული გაზეთის ინფორმაციით, იგორ გიორგაძე საქართველოს ხელისუფლების დამხობის მცდელობას კოორდინაციას დამასკოდან უწევს

გაზეთ „სანდეი ტელეგრაფის“ 21 თებერვლის ნომერში გამოქვეყნებული ცნობით, იმ არაერთ საერთაშორისო ძებნილს შორის, რომლებმაც სირიაში ჰპოვეს უსაფრთხო თავშესაფარი, 1995 წელს საქართველოს პრეზიდენტზე განხორციელებული თავდასხმის ორგანიზატორობაში ეჭვმიტანილი იგორ გიორგაძეც არის.

ბრიტანული გაზეთის თანახმად, იგორ გიორგაძეს, რომელსაც იგივე „სანდეი ტელეგრაფი“ მარშან მსოფლიოს ყველაზე ცნობილ ათ ტერორისტს შორის მოიხსენიებდა, სირიამ თავშესაფარი მარშან, ოქტომბერში მისცა. დაზვერვის წყაროთა ცნობით, რომლებსაც ეყრდნობა გაზეთი, „პრეზიდენტი ასადი გიორგაძისათვის თავშესაფრის მიცემაზე მას შემდეგ დათანხმდა, რაც მას პირადი თხოვნა გაუგზავნა რუსეთის უშიშროების ფედერალურმა სამსახურმა. თავის მხრივ, რუსეთმა სირიას დახმარება მას შემდეგ სთხოვა, რაც საქართველომ კატეგორიულად მოითხოვა გიორგაძის ექსტრადაცია“. „სანდეი ტელეგრაფის“ ცნობით, დამასკოში მდებარე ბაზიდან გიორგაძე განაგრძობს შევარდნაძის ხელისუფლების დამხობის მცდელობის კოორდინაციას.

ამავე გაზეთის მტკიცებით, იგორ გიორგაძემ „ალიანსი ჩამოაყალიბა სომხეთის გათავისუფლებისათვის მებრძოლ სეპარატისტულ ორგანიზაციასთან, ეგრეთ წოდებულ სომხეთის საიდუმლო არმიასთან. ამას წინათ გიორგაძე და სომხები შეთანხმდნენ, რომ მოხალისეთა ჯგუფები ტერორისტული მეთოდების ასათვისებლად ინტენსიურ წვრთნას გაივლიან ბექაას ველზე განლაგებულ იმ ბანაკებში, რომლებსაც უწინ ოჯალანის ქურთი მებრძოლების მოსამზადებლად იყენებდნენ“, წერს „სანდეი ტელეგრაფი“.

საქინფორმი.

აშშ მწვანე 2.3.99

ბერეტები ჩამოდიან

სპეციალური დანიშნულების ძალების წარმომადგენლები — მწვანე ბერეტები საქართველოს 13 მარტს ეწვევიან, — იტყობინება პრაიმნიუსი. ისინი საქართველოს შეიარაღებული ძალების ცალკეულ ქვედანაყოფებში არსებულ ვითარებას შეისწავლიან და ქართული მხარისათვის სათანადო რეკომენდაციებს შეიმუშავებენ.

ფინანსები

ლარის კურსი

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 1999 წლის 2 მარტიდან დაადგინა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის შემდეგი კურსები:

გირვანქა სტერლინგი	1	3.5769	ლარი
გერმანული მარკა	1	1.2577	ლარი
აშშ დოლარი	1	2.2325	ლარი
ფრანგული ფრანკი	1	0.3750	ლარი
თურქული ლირა	10,000	0.0631	ლარი
რუსული რუბლი.	1	0.0973	ლარი.

რუსეთი 25.2.1999

დააკავებს საქართველოს მიერ ძებნილ დამნაშავეებს

რუსეთს განზრახული აქვს თანადგომა აღმოუჩინოს ქართულ მხარეს იმ პირების დაკავებაში, რომლებიც რუსეთის ტერიტორიაზე საქართველოსა და მისი პრეზიდენტის ინტერესების საწინააღმდეგო მოღვაწეობას ეწევიან, განაცხადა დღეს მოსკოვში რუსეთის შს მინისტრმა სერგეი სტეპაშინმა.

საზეიმო-სამგლოვიარო აქციის მონაწილენი იუნკერთა ხსოვნის მემორიალთან.
ჯემალ კასრაძის ფოტო.

1921 წელი 27.2.99

აღარ განმეორდება

25 თებერვალს — საქართველოს გასაბჭოების დღეს, რომელიც სულ ახლო წარსულში დიდი ზარზეიმით აღინიშნებოდა, პატივი მიაგეს და გვირგვინებით შეამკეს 1921 წელს საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში დაცემულ იუნკერთა ხსოვნის მემორიალი, რომელიც კოჯრის ტყესთან მდებარეობს. ამ ღონისძიების ინიციატორი საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა და მისი დირექტორი ლევან ბერძენიშვილი იყვნენ. ინიციატივას საქართველოს პარლამენტი, მოქალაქეთა კავშირის საპარლამენტო ფრაქცია, ახალგაზრდული და არასამთავრობო ორგანიზაციებიც გამოეხმაურნენ.

იუნკერთა ხსოვნისადმი მიძღვნილ მიტინგზე სიტყვით გამომსვლელთა შორის იყვნენ საქართველოს თავდაცვის მინისტრი დავით თევზაძე, „მოქალაქეთა“ საპარლამენტო ფრაქციის თავმჯდომარე მიხეილ სააკაშვილი, რესპუბლიკური პარტიის თავმჯდომარე ივლიანე ხაინდრავა, და სხვები. თითქმის ყველა გამომსვლელმა კომუნიზმის რეალურ საფრთხეზე გაამახვილა ყურადღება და იმედი გამოთქვა, რომ ის, რაც 1921 წელს მოხდა — აღარ განმეორდება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქართული ლიტერატურა და ხელოვნება

ქართული ლიტერატურა და ხელოვნება

პოეტ ტერენტი გრანელის გარდაცვალების 65 წლისთავი

(1897 - 1934 წლები)

გ. იმედაშვილი (ქ.ს.ე., ტომი 3, თბილისი, 1977 წელი, გვ.253) ტერენტი გრანელის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ წერს:

გრანელი (ნამდ. გვარი კვირკვე-ლია) ტერენტი სამსონის ძე (25. XI. 1897, ახლანდ. ქ. წალენჯიხა, — 10. X. 1934, თბილისი), ქართველი პოეტი. სოფლის სკოლის დამთავრების შემდეგ 1918 თბილისს გაემგზავრა და სწავლა განაგრძო ე. წ. შ. ნუცუბიძის კურსებზე. მუშაობდა რკინიგზაზე კონდუქტორად, შემდეგ რედაქციებში მიკრიკად, ექსპედიტორად, კორექტორად. იგი ბოლოს სულიერად დაავადდა და უკანასკნელი 4 წელი უმთავრესად საავადმყოფოში გაატარა. გზა წერა მოწაფეობიდან დაიწყო. პირველი ლექსი 1919 გამოაქვეყნა. ცალკე წიგნებად გამოსცა: „პანაშვიდები" (ვობრონ აგარელის თანაავტორობით, 1920), „სამგლოვიარო ხაზები" (1921), „სულიდან საფლავები" (1922), „Memento mori" (1924), „ტერენტი გრანელი" (1926), აგრეთვე ერთდროული გაზეთი „ტერენტი გრანელი" (1927). თავისებურმა ცხოვრებამ, ბოჰემურმა ყოფამ ბ-ის პოეზიაში უძლურობის, მარტოობის, განწირულობის თემატიკა განაპირობა, რეალობის ასახვას ბან მისტ.-რელიგ. ხილვები დაუპირისპირა („სადღესლო მისალმება ქლექიან სამრეკლოს", 1921; „ფარული უდრეკა", 1921; „ცრემლი შეალამის", 1922), ადამიანური სიხარულის — მწუხარებისა და სიკვდილის აპოლოგია („კვირის შადლი", 1920; „სიმორე", 1921; „ცისფერი სიმორე", 1922; „პოეტი პატიმარი", 1926; „გულიდან სისხლის წვეთები", 1924).

თხზ.: რჩეული, თბ., 1961; ლირიკა, თბ., 1972.

გ. იმედაშვილი.

დავით თოიძაძე-მალიკაშვილი, რომელიც ცხოვრობს და მოღვაწეობს პარიზში, პოეტ ტერენტი გრანელის შესახებ გვწერს:

გიგზავნით [illegible] მისალმას,
აგრეთვე ლექსებს.
[illegible]
ტ. გრანელი [illegible]
პოეტია, [illegible] „Memento
[illegible]
[illegible] პოეზიაში.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
მადლობელი ვარ თუ გამოაქვეყ-
ნებთ [illegible]
[illegible]
adie [illegible]
[illegible]
[illegible]
დიდი მადლობა ტერენტისათვის
[illegible]

[illegible]:

[illegible] ტირიფები თეთრი და შავი,
[illegible] ღამეები [illegible]
[illegible]
[illegible] არ მეშინია;

მე [illegible] თეთრი [illegible]
თეთრი [illegible]
[illegible]
და [illegible]

სიკვდილის შემდეგ.

დაღვება ზამთარი...

მოკვდები ღამით გათენებისას, როდესაც გარეთ იქნება ზამთრის გაცივებული მთვარე და ყინვა. სიკვდილის წინ მომაგონდება თბილისის ღამეები და ჩემი უნაზესი და: ეს ორი შეერთებული კოკონი რომელიც მწვავედ მე ყოველთვის.

ასე გათავდება სინათლე, გაქრებიან მოგონების წამები.

გადავეცემი სიკვდილის მდუმარე ხელებს.

ჩემი წამებული სხეული შეუერთდება მსოფლიო ელემენტებს.

და მე ვიგრძნობ უმაღლეს მოსვენებას.

ჩემი კუბო იქნება სადა.

და პროცესია უცრემლო.

მე დამასაფლავებენ შუადღის ორ საათზე თბილისის ახლო.

ჩემი დაკრძალვის დღეს აიშლებიან ფერადი ღრუბლები და ამოვარდება შორეული გრიგალი.

ბალდახინი, რომელიც წაიღებს ჩემს ცხედარს, იქნება თეთრი და მოძველებული. პანაშვიდს გადამიხდის ვინმე უბრალო მღვდელი, რომელსაც არ ექნება წაკითხული ჩემი სისხლიანი წიგნი „Memento mori". შევეცოდები მღვდელს, რომელსაც არ ეცოდინება ჩემი დაფერფლილი სულის ისტორია. მხოლოდ ცხედართან მდგომ პოეტებს მოაგონდებათ ჩემს დანისლულ ლექსებიდან: სტრიქონები.

მოვა უიმედობა.

პანაშვიდი გათავდება ქარში.

ჩემს ცხედარს ნელა ჩაუშვებენ სამარეში.

და პირველ მიწას სახუზე მომაყრის ვინმე უხეში მესაფლავე.

კუბოს ფიცარზე შეწყდება უკანასკნელი გუგუნი მიწის და ქვების.

პროცესია დაიშლება.

მე და სიჩუმე დავრჩებით მარტო.

გზაში ისაუბრებენ ჩემზე.

დაღამდება...

მე შემეშინდება მარტო სასაფლაოზე ღამით.,

დავტოვებ კუბოს და ტანშიშველი გამოვიქცევი სამარიდან:

და გიჟივით ვიკივლებ. რომ მომეშველონ, რომ დამიფარონ.

არავინ იქნება ჩემი მხსნელი, ისევ დავეცემი, — თავს ვიგრძნობ სამარეში, და კვლავ მივეცემი ძილს დაუსრულებელს.

ნათელივით თავზე დამადგება ჩემი განუყრელი და — სიჩუმე.

დასაფლავებიდან სამი დღის შემდეგ თოვლით დაიფარება ჩემი სამარე.

თეთრად დასუდრული იქნება მთელი ქვეყანა.

ის სოფელი, სადაც მე დავიბადე, დაემზგავსება უდაბნოს.

გაივლის ზამთარი წვიმით და ქარებით.

დადგებიან გაზაფხულის დღეები.

შეიფოთლება სასაფლაო.

კვირა დილით, როდესაც ყველა მლოცველთათვის გაიღება ეკლესიის კარები, ჩემ საფლავთან დაფიქრებული მოვა ვინმე ქალი, მოიგონებს ჩემს დამწვარ სახეს მოიგონებს ჩემს წამებას და შევეცოდები.

ასე გაივლიან საუკუნეები.

ჩემ საფლავს დაადგება მზე პირველ რიცხვის.

ჩემ მიერ უხილავ საღამოს ბინდი დაფარავს მივიწყებულ ლოდებს, და ჩემი საფლავიც შეიმოსება სიბნელით.

წამოვა წვიმა, ქარიშხალი, და მოწყენილ საფლავზე დამაყრის ყვითელ ფოთლებს. ასე დროთა ჩავი-წვეთებით დაბავსდება ჩემი სამარე, ზედ წამოიზრდება ბალახი.

ზაფხულში საღამო დროს ჩემ საფლავს ჩაუვლიან თეთრად გამოწყობილი ქალები, შორს სარკესთან უცნობი თითები დაუკრავს როიალს.

დილა ადრიან უიმედოთ იკივლებენ ორთქმავლები — მოვა კვირა დღე, და ჩემს ახლო დარეკავენ ზარებს, აანთებენ სანთლებს.

დაიღლებიან ხელაპყრობილი მლოცველები.

წირვა გათავდება.

საყდარს დაკეტავენ. ხატები დამწყვდეულ ტუსაღებივით დარჩებიან შიგ. და სასაფლაოს ჩხავილით გადაუფრენს ყვავი.

გაქრება თვალები, რომლებზედაც ესვენა თბილისის ღამეები მძიმე ლოდებივით.

და ჩემი სამარის სამუდამო დარაჯი იქნება ჩემი უნაზესი და-სიჩუმე.

ტერენტი გრანელი.

პოეტ ტერენტი გრანელის ლექსის -"ეს დღე" - ფრანგული თარგმანი დავით თოთიბაძე-შალიკაშვილისა:

Ce jour-là

T. Granelli
(à écrire)
ტ. გრანელი

Et encore je suis seul et le vent
mon frère m'accompagne
La tempête inspire mon rêve
Ce jour, ma chérie, est une autre sommeil
Ce jour qui ressemble à l'automne.

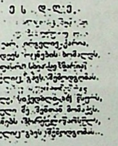
ეს დღე.

Je ne veux la mort et j'aime la vie
Et je t'emmène mon cœur dépouillé
Ce jour qui me rappelle le passé lointain
Ce jour qui ressemble à l'automne.

ma traduction
D. Thothibadzé-
-Shalikachvili

- - -

შენიშვნა:

დავით თოთიბაძე შალიკაშვილი დაიბადა 1973 წელს თბილისში; საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, 1984–1991 წლებში სწავლობდა თბილისის ტექნიკურ უნივერსიტეტში, რომელიც წარჩინებით დაამთავრა, ისე როგორც თბილისის უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტი. 1996 წლიდან სწავლობსა და მოღვაწეობს პარიზში როგორც საფრანგეთის სახელმწიფოს სტიპენდიანტი; გამოქვეყნებული აქვს რამდენიმე ნარკვევი ფრანგულ სხვადასხვა გაზეთებში და არის აგრეთვე ავტორი რომანისა "ფიქრი" რომელიც გამზადებულია გამოსაცემად.

- . - . - . - . -

ქართულ დროშას

შენ შეღებილხარ სამ ფერად:
წითლად, თეთრად და შავადა,
ერის დიდებავ, მზიურო,
ვიბრძვით შენს სანახავათ!

შორს დარჩა შენი წარსული,
მტრისგან, რომ დევნილ-კრულია,
დაგდევს სამშობლოს ტრფიალი,
ალერსი-სიყვარულია.

დღეს, ყველა შენი შვილები
გულის სიღრმეში გატარებთ,
შენ და მომავლის იმედი:
გვატკბობს, ერთმანეთს გვაყვარებს.

ვინ დაგივიწყებს? არავინ,
შენ გეტრფის ხალხი მრავალი,
ყოფილხარ, ხარ და იქნები,
დაჭრილი გულის წამალი.

გავა დრო, მოვა თენება,
გაჰქრება შავი ლანდები,
და ჩემს ოცნების ქვეყანის
გულმკერდზე აფრიალდები!

დ. მოწამეთელი

1944

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Clemens Eich Aufzeichnungen aus Georgien

Mit einem Nachwort von
Ulrich Greiner

მწერალი კლემენს აიხი და საქართველო

კ. აიხი, ახალგაზრდა მწერალი, რომელიც უდროოდ გარდაიცვალა 43 წლის ასაკში, ისეთი აღტკინებით, მაგრამ კრიტიკულად, იყო აღტკინებული საქართველოთი, ქართველი ერის თავისებური რაობით, რომ მისი ყველა ნაწარმოები, უდავოა, უნდა იქნას გულდასმით შესწავლილი და ქართულად თარგმნილი, რომ ჩვენც აღვიქვათ ამ გერმანელი მწერლის თვალთხედვა ჩვენს, ქართველობის მიმართ. კ. აიხი დაიბადა 1954 წელს როზენჰაიმში მდინარე ინ-ზე(გერმანია,ბავარია) და გარდაიცვალა 1998 წლის 22 თებერვალს ავარიის შედეგად. კლემენს აიხის ნაწარმოებებიდან განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს მისი მოგზაურობის"ჩანაწერები საქართველოდან", რომელიც გამოსცა "ფიშერის გამომცემლობამ" 1999 წელს.

"კლემენს აიხმა, - წერს ჟურნალი "შპიგელ-ი", რასაც აქვე ვაქვეყნებთ, - დაგვიტოვა მეტად შთამბეჭდავი პროზა, რომელიც გვიქმნის შთაბეჭდილებას, რომ ეს ფრაგმენტარული სქემა ისე სრულყოფილია, - უკეთესი ვერ იქნებოდა მისი დამთავრებული ნაწარმოებით". აქ ნაგულისხმევია კლემენს აიხის განზრახვა, რაზედაც ის ლაპარაკობს აღნიშნულ "ჩანაწერებში საქართველოდან", - დაეწერა ნაწარმოები საქართველოს შესახებ.

კლემენს აიხის დედა - ილზე აიხინგერი - და მამა - გიუნტერ აიხი - ორივე იყვნენ მწერლები.

აი, ამონაწერები მისი წიგნიდან "ჩანაწერები საქართველოდან" და რეცენზია ჟურნალ "შპიგელ-იდან":

Clemens Eich wurde 1954 in Rosenheim am Inn geboren. Nach der Schauspielschule in Zürich hatte er Engagements in Landshut, Frankfurt am Main und Wien. 1980 erhielt er den Förderpreis der Stadt Mannheim für den Gedichtband *Aufstehn und gehn* (Collection S. Fischer). 1984 entstand das Theaterstück *So*. 1987 publizierte er den Prosaband *Zwanzig nach drei* (Collection S. Fischer). Für den Roman *Das steinerne Meer* (S. Fischer, 1995) wurde ihm 1996 der Hamburger Mara-Cassens-Preis zuerkannt. Clemens Eich starb am 22. Februar 1998.

Aufzeichnungen aus Georgien, Clemens Eichs letztes Buch, ist die literarische Gestaltung eines »strahlend finsteren Traums«, eines »erfundenen Landes«, das es doch wirklich gibt, aber ganz unwirklich ist, das, voller Widersprüche, Absurditäten, Unentschiedenheiten, kein festes Bild erlaubt, nur unentwegt Fragen stellt. In einem eindringlichen Erzählen, einer Mischung aus Beobachtungen, Assoziationen, tagebuchartigen Notizen, Reflexionen und Exkursen wird ein »kaukasischer Teppich« geknüpft, der dem Leser das Land kunstvoll in Sprache verwandelt.

»Damals beschloß ich, Georgien auf mich zu nehmen… Ich vergewisserte mich im Atlas, daß es Georgien wirklich gibt. Tapfer wiederholte ich, es gibt Georgien.« Der reisende Erzähler, begleitet von Giorgi und Giwi, Dolmetscher und Fahrer, von den Erzählungen Pasternaks, Majakowskis, Lermontows oder Tolstois, bewegt sich über die von Schlaglöchern durchsetzten Straßen kreuz und quer durch das Land, durch das Georgien der »Freude, der Feste, der Gesänge und Tänze«, durch das Georgien der Kriege und Bürgerkriege, des Elends und Zerfalls. Den Zufällen der Reise folgend, erzählt er merkwürdige Geschichten von Tiflis, der Millionenmetropole im Dunkeln, die nachts von brennenden Autoreifen beleuchtet wird, von Bauern der menschen- und gottverlassenen Provinz, deren Regale prall gefüllt sind mit Werken der Weltliteratur, von der nebulösen kaukasischen Herkunft seines eigenen Ururgroßvaters, vom allgegenwärtigen Stalin, dem berühmtesten und berüchtigtsten Georgier, und fortwährend vom gewaltigen Kaukasus, der in der Antike das Ende der Welt bedeutete. Georgien ist Grenze und zugleich unablässige Überschreitung und Verwischung der Grenze: zwischen Orient und Okzident, Asien und Europa, Ost und West, Gestern und Heute. Scheinbar Vertrautes und Fremdes wechseln sich ab und verkehren sich. Jenseits davon blitzt eine vollkommene, nicht anverwandelbare Fremde auf – zugleich ein Versprechen und eine Bedrohung –, die dann zuweilen mehr das Ich des Erzählers meint als das Land. Eich erzählt von der Begegnung mit Georgien immer auch als unvorhersehbare Begegnung mit sich selbst.

LITERATUR

Kaukasischer Teppich

Im vergangenen Jahr starb Clemens Eich, Sohn des Schriftstellerpaars Ilse Aichinger und Günter Eich, mit 43 Jahren an den Folgen eines Unfalls. Was die deutsche Gegenwartsliteratur an ihm verlor, das zeigen seine nachgelassenen Reise-„Aufzeichnungen aus Georgien“. Der Autor wollte das Land Georgien, diese Schnittstelle von Orient und Okzident, „in Sprache kristallisieren“, auf daß „dem Leser das Buch so fremd wie dem Besucher das Land entgegentritt“. Aus den verschiedensten Denk- und Handlungsfäden sollte „das Gesamtbild eines kaukasischen Teppichs“ entstehen. Ausgangspunkt dieser Aufzeichnungen ist ein Unfallschock in der Fremde. In einer Winter-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

nacht prallt der Erzähler gegen einen Türpfosten. Mit Brummschädel kommt er zu sich in einem unbeheizten Krankenhausflur, über dessen schimmelgrüne Wände schmutziges Wasser rinnt. Strom gibt es höchstens vier Stunden am Tag, medizinische Geräte sind fossil, Medikamente haben längst ihr Verfallsdatum überschritten.

Und doch ist dieses Georgien, das legendäre Kolchis der Antike, auch das Land einer uralten Kultur: berühmt für seine Fruchtbarkeit, für seinen schweren Wein und für den Kaukasus, in dem die alten Griechen das Ende der Welt sahen.

Das widersprüchliche und rätselhafte Georgien hat einen Stalin hervorgebracht, dessen Schatten allgegenwärtig ist, aber auch Rußlands größte Dichter magisch angezogen – von Alexander Puschkin über Michail Lermontow bis Ossip Mandelstam. Für ihren deutschen Nachfahr gewinnt die Begegnung mit Geschichte und Gegenwart noch an dunklem Reiz dadurch, daß ein Stück Georgien auch in ihm steckt: Einst soll es einen Urahn mütterlicherseits aus dem Kaukasus nach Wien verschlagen haben. Clemens Eich hat traumhaft eindringliche Prosa hinterlassen. Sie nährt die Vermutung: So perfekt wie dieser fragmentarische Entwurf hätte das vollendete Werk kaum werden können.

Clemens Eich: „Aufzeichnungen aus Georgien". Mit einem Nachwort von Ulrich Greiner. S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main; 128 Seiten; 32 Mark.

პაატა ბურჭულაძე – ჩვენი დიდი ხელოვანი

2000 წელს ფესტივალი „ბრავო" თბილისში აუცილებლად ჩატარდება — აცხადებს პაატა ბურჭულაძე

ა.წ. 13 იანვარს მიუნხენის სახელმწიფო ოპერაში შესდგა ქართველი ბანის პაატა ბურჭულაძის სიმღერების საღამო, რომელზეც შესრულდა ჩაიკოვსკის, არენსკის, გლინკას, რახმანინოვისა და მუსორგსკის ცნობილი ნაწარმოებები. ჩვენი თანამემამულე მსოფლიოს ნებისმიერი ქვეყნის პუბლიკისათვის სასურველი სტუმარია. ამ მხრივ, გამონაკლისი არც გერმანელი მსმენელი გახლავთ. როგორც მოსალოდნელი იყო, მიუნხენელმა მაყურებელმა ქართველი მომღერალი კარგადაც მიიღო და კონცერტის დასასრულს ლამაზი თაიგულებითა და ხანგრძლივი აპლოდისმენტებით დააჯილდოვა. მიუხედავად იმისა, რომ ბატონი პაატა ერთ საათში მილანში მიემგზავრებოდა, მაინც გამონახა დრო და ინტერვიუზე დამთანხმდა:

გ.ჯ. – ბატონო პაატა, როდის წარსდგებით საოპერო სპექტაკლით გერმანელი პუბლიკის წინაშე?

პ.ბ. – გერმანიაში მე ყოველთვის სპექტაკლებით ჩამოვდივარ, ასეთი საღამოები იშვიათად მაქვს. აპრილის თვეში, ნიუ-იორკიდან ჩამოსვლის შემდეგ, მექნება „ბორის გოდუნოვი" შტუტგარტში და „ბედის ძალა" ჰამბურგში. ხვალ სპექტაკლი მაქვს ლა სკალაში, შემდეგ– მეტროპოლიტენ-ოპერაში.

გ.ჯ. – საოპერო მუსიკის ქართველ თაყვანისმცემლებს, ალბათ, აინტერესებთ, ჩატარდება თუ არა თბილისში 1999 წელს საოპერო ფესტივალი "ბრავო" ?

პ.ბ. – არა, მიზეზი არის მოუმზადებლობა , საჭირო სახსრების უქონლობა.

გ.ჯ. – ქართული პრესა და ტელევიზია ხანგრძლივი დროის მანძილზე იუწყებოდა, რომ 1998 წლის 20 მაისს თბილისში ლუჩიანო პავაროტი იმღერებდა. რატომ მოჰყვა ამ ერთი შეხედვით, მეტად სერიოზულ კამპანიას ამგვარი „უცნაური" ფინალი?

პ.ბ. – სპონსორებმა გვიღალატეს და ბოლო მომენტში ფული არ მოგვცეს.

გ.ჯ. – ემსახურება თუ არა თქვენი ფონდი იმ მიზნებს, რაც მის დაარსებას ედო საფუძვლად და საერთოდ, რამდენად კმაყოფილია

პაატა ბურჭულაძე თავისივე ფონდის მუშაობით?

პ.ბ. – ფონდი დაარსდა იმიტომ, რომ პირველ რიგში, ჩაეტარებინა ფესტივალი „ბრავო“. მან ერთი ფესტივალი ბრწყინვალედ ჩაატარა და ამითუკვე კმაყოფილები ვართ. ახლა ფონდი ცოტა "მიძინებულ" მდგომარეობაშია, რადგან არ აქვს სხვა ღონისძიებების ჩატარების საშუალება. დავინიშნეთ რამოდენიმე სტიპენდია, მაგრამ ეს არ არის საქმე, სტიპენდია, შეიძლება, სხვანაირადაც დაინიშნოს, მაგრამ მთავარია, რომ ფონდმა უნდა ჩაატაროს მომავალი ფესტივალი.

გ.ჯ. – ე.ი. იდეა ფესტივალ „ბრავოს“ თბილისში ჩატარების შესახებ ისევ ძალაში რჩება?

პ.ბ. – აუცილებლად. ამას ელოდება მთელი თბილისი და მთელი საქართველო. ფესტივალს 2000 წლისთვის ვგეგმავთ.

გ.ჯ. – როდის გიხილავთ ქართველი მაყურებელი თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში?

პ.ბ. – ოქტომბერში მქონდა კონცერტები თბილისსა და რუსთავში. ჩემი შემდეგი ჩასვლა, ალბათ, სექტემბრის თვეში მოხერხდება.

როგორც თავად დარწმუნდით, საერთაშორისო საოპერო ფესტივალი „ბრავო“ 2000 წელს ჩვენს დედაქალაქში აუცილებლად ჩატარდება. ყოველ შემთხვევაში, ასე გვპირდება ფესტივალის სულისჩამდგმელი და თბილისში მისი ტრადიციად დამკვიდრების ინიციატორი პაატა ბურჭულაძე. მითუმეტეს, რომ ბურჭულაძის ფონდის მთავარი ფუნქცია ფესტივალის ჩატარებაზე მუშაობაა და ამასთან იმასაც დავსძენ, რომ თავად ბატონი ბურჭულაძე თავისივე ფონდის მუშაობით კმაყოფილია...

გიორგი ჯანელიძე
ჟურნალისტი
მიუნხენი. 6 მაისი. 1999 წელი.

---

26 მაისი

ჩამოჰკრა ზარმა, ახმაურდა ივერთ მამული,
შვიდფეროვანი ცისარტყელა განეელო ნათლად,
მზე ამობრწყინდა, ოქროსფერი სხივები სრული,
გადმოაფრქვია და სამფერად ქართლს დაანათა!..
ჰა, აღსდექი, საქართველო, მრავალ — ტანჯულო!..
ფეხ —ქვეშ თელილო, საცოდავო, ჰეი, მამულო!..
იკმარე ტანჯვა, რაც აქამდე შეგისვამს შხამად,
იკმარე დღენი ვაებისა განელილნი შავად!..
შენს შვილებს მუდამ შენს დაცვისთვის სისხლი უღვრიათ,
მშობელი მიწა უბრძოლველად არ დაუთმიათ,
თვით დაცემულან, დროშა ჩვენი არ დაუცრათ,
მოვალეობა შენს წინაშე მათ [illegible]!..
დაჭრილ ლომივით წარმომდგარხარ შენ დაჩოქილი,
გაათრებულსა დაგილეწავს რკინის ბორკილი,
თავისუფლება მოგიღია სისხლის ღვრებით,
აგიწევია საზეიმო ბაირაღები!..
მაგრამ, მამულო! ვერაფერმა ვერ შეარყია
ურიცხვი ძალა, სატანური, ჩრდილი მპყრობელის,
გულს მახვილი გკრა, უნამუსოდ ფეხ - ქვეშ გაგთელა!..
თვალნი ლამაზნი ააცრემლა ქართველ მშობელის!
ვინ უყურებდა შენს ღირსებას, ბრწყინვალე წარსულს?..
ჩვენ უნუგეშოდ შევყურებდით ერის მზეს, ჩასულს...
ველარ ვხედავდით შენს დიდებას, მძივებად ასხმულს...
გული დაუკლა სიდუხჭირემ ივერის ასულს.
ჰეი, მამულო! რაც აქამდე გჭირია ჭირი,
იგი გეყოფა, იკმარე და ნულარა სჩივი,
შენს შვილთა ბრძოლით და გმირობით კვლავაც აღსდგები,
გაჩირაღდნებულ, სწორ, უტყუარ გზას-დაადგები!
მაშ დიდება შენ, ძველი ნიჭი ღმერთმა მოგმადლოს!..
შენ შვილთა ბედი ღვთის განგებამ შენვე მოგანდოს!..
და ... გაგითენდეს ბრწყინვალე დღე, რომ შევძახოთ ღმერთს:
„დიდება მამულს, აყვავებულს, დიდება მის ერს“!

ა. დარეჯანიძე
1943 წელი

ქართული ემიგრაციის ყოფა-ცხოვრება

26 მაისი უცხოეთში

ჩვენს უდიდეს ეროვნულ დღესასწაულს თითქმის 60-წლიანი ტრადიცია გააჩნია ჯეიმისა უცხოეთში, მის შემდეგ, რაც საქართველოს ეროვნულმა მთავრობამ - ნოე ჟორდანიას მეთაურობით -, საქართველოს დამფუძნებელი კრების დადგენილებით, დატოვა საქართველო 1921 წლის 17 მარტს და საფრანგეთის დედაქალაქ პარიზში დაბინავდა, და განაგრძო ბრძოლა საქართველოს განთავისუფლებისათვის ბოლშევიზმის ბატონობისაგან.

ქართული პოლიტიკური ემიგრაცია, რასაკვირველია, დიდი ეროვნული აღტკინებითა და შეგნებით აღნიშნავდა არა მარტო 26 მაისს, ჩვენი სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის დღეს, არამედ აგრეთვე საქართველოს სახალხო აჯანყების დღეს - 1924 წლის 28-29 აგვისტოს და აგრეთვე წუხილ-კრულვით მოიგონებდა 1921 წლის 25 თებერვალს, როცა ბოლშევიკურ წითელ არმიას თბილისში შემოუძღვენ ორჯონიკიძე-მახარაძეები; და ამ ეროვნული მნიშვნელობის თარიღებს მოიგონებს ქართული ემიგრაცია ყოველწლიურად, თუმცა - განსხვავებით ბოლშევიკური ხანისა - დღეს 26 მაისს ვდღესასწაულობთ ჩვენ როგორც ჩვენს დედასამშობლო საქართველოში, ისევე ემიგრაციაში ერთად, მას შემდეგ, რაც 1991 წლის 9 აპრილს ისევ აღსდგა საქართველოს დამოუკიდებლობა და სუვერენობა 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის შესაბამისად.

და დღეს უკვე საქართველოს საელჩოები პარიზში, ბონში, ლონდონში თუ ვაშინგტონში და ქართული სათვისტომოები უცხოეთში ეროვნული შეგნებით ემზადებიან საქართველოს დამოუკიდებლობის 81-ე წლისთავის საზეიმოდ. პარიზში კი, სადაც ცხოვრობს ქართული ემიგრაციის უმრავლესობა, ქართული სათვისტომო, ქართული ეკლესია, ქართველი "ომის ვეტერანები" თუ საქართველოს საელჩო აღნიშნავს 26 მაისს, რომელთა ჩატარების ამბებს ჩვენს შემდეგ ნომერში ავწერთ.

დიდება 26 მაისს, ჩვენს უდიდეს ეროვნულ დღესასწაულს!..
დიდება ქართველს ხალხს!..
დიდება საქართველოს!..

- . - . - . - . - . -

"ქართული ღამე" მიუნხენში

საქართველოს ელჩი გერმანიაში - დოქტორ კონსტანტინე გაბაშვილი მფარველობდა "ქართულ ღამეს" მიუნხეში, რაც 15 მაისს წარმატებით ჩატარდა. აი, ამ "ქართული ღამის" პროგრამა:

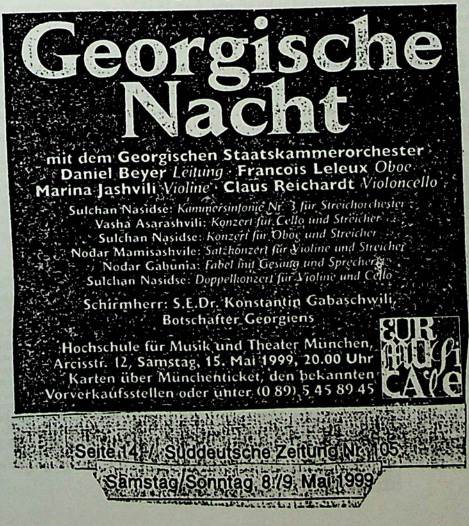

Georgische Nacht

mit dem Georgischen Staatskammerorchester
Daniel Beyer *Leitung* · Francois Leleux *Oboe*
Marina Jashvili *Violine* · Claus Reichardt *Violoncello*

Sulchan Nasidse: *Kammersinfonie Nr. 3 für Streichorchester*
Vasha Asarashvili: *Konzert für Cello und Streicher*
Sulchan Nasidse: *Konzert für Oboe und Streicher*
Nodar Mamisashvile: *Satzkonzert für Violine und Streicher*
Nodar Gabunia: *Fabel mit Gesang und Sprecher*
Sulchan Nasidse: *Doppelkonzert für Violine und Cello*

Schirmherr: S.E.Dr. Konstantin Gabaschwili, Botschafter Georgiens

Hochschule für Musik und Theater München, Arcisstr. 12, Samstag, 15. Mai 1999, 20.00 Uhr
Karten über Münchenticket, den bekannten Vorverkaufsstellen oder unter (0 89) 5 45 89 45

EUR MUSICA VIVA

Seite 14 / Süddeutsche Zeitung Nr. 105
Samstag/Sonntag, 8./9. Mai 1999

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქართული საინფორმაციო მედიუმები უცხოეთში

I.

ქართული საინფორმაციო მედიუმები განაგრძობს მოქმედებას უცხოეთში, თუმცა ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის პირველი თაობა, რომლებიც იძულებული გახდა დატოვებია საქართველოს 1921 წლის თებერვალ-მარტსა და მის მომდევნო წლებში, აღარ არიან ჩვენს შორის. სამაგიეროდ ახლა, როცა საქართველომ აღადგინა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა 1991 წლის 9 აპრილს 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე, მრავალი ქართველი ცხოვრობს უცხოეთში, რომლებიც სწავლობენ თუ პროფესიას იმაღლებენ უცხოეთის უმაღლეს სასწავლებლებში თუ სხვა უწყებებში, რომ შემდეგ ისევ ჩაებან დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოს ცხოვრებაში. და ამ პერიოდში ცდილობენ აგრეთვე, გამოსცენ ქართულ ენაზე ჟურნალ-გაზეთები თუ "ცნობის ფურცლები", რაც, უდავოა, ხელს უწყობს ჩვენი ეროვნული პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური მდგომარეობის გაშუქებას, საერთოდ, და უცხოელებისათვის გაცნობას, კერძოდ, როცა ამგვარი პუბლიკაციები ქვეყნდება უცხო ენებზე.

II.

ქართული მასობრივი ინფორმაციების მიწოდების ცენტრში დგას, რა თქმა უნდა, რადიო "ამერიკის ხმის" ქართული რედაქცია, რომელიც ყოველდღიურ გადაცემებს აწარმოებს აშშ-ს დედაქალაქ - ვაშინგტონიდან, და რადიო"თავისუფლება", რომელიც მოქმედებს ჩეხეთის დედაქალაქ პრაღაში და ყოველდღიურ გადაცემებს აწარმოებს ქართულ ენაზე. ამ რადიორედაქციებში მოღვაწეობენ ქართველობა თითქმის მთლიანად საქართველოდან, და ინფორმაციას აწვდის ჩვენს მოსახლეობას თვით საქართველოდანაც, რაც, გასაგებია, მეტყველებს ინფორმაციის თავისუფლებაზე საქართველოში.

III.

პარიზში კი, სადაც ცხოვრობს ქართველთა უმრავლესობა უცხოეთში, პერიოდულად გამოდის ჟურნალი "გუშაგი", რომელიც აშუქებს საჭირბოროტო საკითხებს უცხოეთში მცხოვრებ ქართველთა შესახებ და საქართველოში არსებული პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური ცხოვრების შესახებაც. უნდა აღინიშნოს, რომ "გუშაგის" რედაქციის დღევანდელი წევრები განაგრძობენ იმ ეროვნულ ტრადიციას, რომელიც, დროთა განმავლობაში, შექმნა "გუშაგის" დამაარსებელმა და გამომცემელმა აწ გარდაცვლილმა გიორგი წერეთელმა.

IV.

ბერლინში -"ბერლინის ქართული საზოგადოების" "ცნობის ფურცელი" -, საზოგადოებისა, რომლის წევრებია ქართველები და უმთავრესად გერმანელები, - გამოსცემენ აღნიშნულ "ცნობის ფურცელს" პერიოდულად, გერმანულ ენაზე, რომელშიც ქვეყნდება არა მარტო ახალი ცნობები საქართველოში მიმდინარე მოვლენებისა, არამედ მეცნიერული და პოპულარულ-მეცნიერული ნარკვევებიც კი.

V.

პარიზში, ფრანგულ ენაზე გამოდის - "ქართველ ხალხთან კულტურული და მეგობრობის ფრანგული ასოციაციის" - ჟურნალი, რომლის ტიტრია:"გაუმარჯოს საქართველოს", რომლის მე-4 ნომერი გამოვიდა 1999 წლის თებერვალში. ამ ჟურნალის და ამ ფრანგული ასოციაციის ხელმძღვანელია ბატონი ტიერი ზერიშვილი, რომელიც არის ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის მეორე თაობის წარმომადგენელი, ე.ი. დაიბადა და აღიზარდა საფრანგეთში.

VI.

პარიზში, ქართულ ენაზე, გამოსცემს აგრეთვე ჟურნალს ბატონი გიორგი მარჯანიშვილი, რომელიც ცხოვრობს და მოღვაწეობს საფრანგეთში. ჟურნალის ტიტრია "ვ ა რ ა დ ა", რასაც გამომცემელი განმარტავს გ.შარვაშიძის შემდეგი სიტყვებით:

"განგებავ ამას ნუ მიწყენ
ვერ გადავგვარდე გვარადა
ხანდისხან დავიღუღუნო
მამა პაპური ვარადა".

ამ ჟურნალის სხვადასხვა მეტად საინტერესო მასალებიდან, "მებრძოლ საქართველოს" ამ ნომერში ვაქვეყნებთ ჩვენი დიდი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის - ივანე ჯავახიშვილის -- 1919 წელს წაკითხულ მოხსენებას - "პოლიტიკაში

ისევ ისე გულუბრყვილობი დავრჩით", რაც მეტად აქტუალურია დღესაც.

VII.

ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქე - ფრანკ კეინი -, რომელიც არის აწ უკვე ცნობილი მომღერალთა გუნდის "მარანის" შემქმნელი და ლოტბარი, - უკვე "ინტერნეტის" მეშვეობით აწარმოებს ქართული არა მარტო ხალხური სიმღერების პოპულარიზაცია საერთაშორისო მასშტაბით, რაც მისასალმებელია.

VIII.

ერთი სიტყვით, ქართველები უცხოეთში ცდილობენ არა მარტო უცხო ენებისა და კულტურის შესწავლას, არამედ მრავალ მეგობარსაც პოულობენ უცხოელებში, რომლებიც - თავის მხრივ - არიან საქართველოს, ქართველი ერის გულშემატკივარნი და ამით მეტად დასაფასებელი ადამიანები. კიდევ ბევრის თქმა შეიძლება ქართველთა და უცხოელთა მოღვაწეობის შესახებ უცხოეთში, საქართველოს, ქართველი ხალხის არა მარტო მასობრივი ინფორმაციის მედიუმების სფეროში, მაგრამ ამის შესახებ განვაგრძოთ საუბარი მომავალში.

კ.ი., პარიზი, 1999 წლის 21 მარტი

Janvier 1999 — გაუმარჯოს საქართველოს — numéro 4

ASSOCIATION FRANÇAISE CULTURELLE et d'AMITIÉ avec le PEUPLE GÉORGIEN

COMMENT TRAVAILLER ENSEMBLE EN 1999 ?

Un trimestre vient de s'achever qui nous a encore apporté, si c'était nécessaire, des preuves concrètes que le courant d'intérêt et de sympathie envers la Géorgie se développe de jour en jour.

Nous vous invitons à lire dans ce numéro, les différents comptes rendus des nombreuses manifestations qui se sont déroulées. Mais ce phénomène doit nous interpeller et nous obliger à tirer un bilan pour nous permettre de faire mieux encore en permettant à un plus grand nombre de descendants de géorgiens et d'amis de la Géorgie (de plus en plus nombreux) de participer et d'amplifier ce courant de sympathie.

Si dans les années 90 à 95, l'essentiel de l'action revêtait l'aspect humanitaire, ce qui correspondait à un réel besoin, dès 98 l'aspect culturel a pris le dessus. Bien entendu cela ne veut pas dire que les actions humanitaires ne sont plus à l'ordre du jour, au contraire, au vue de la crise en Russie, qui joue malheureusement un trop grand rôle sur la république géorgienne : l'humanitaire doit continuer et se développer.

L'aspect culturel s'est développé par divers biais :
- avec l'ambassade de Géorgie par les diverses manifestations des "Journées Culturelles de la Géorgie en France" bientôt relancées par "l'année culturelle de la Géorgie en France" organisée par le Ministère des Affaires Étrangères et le Ministère de la Culture.
- avec de petites associations culturelles françaises comme l'Association MARANI ou notre Association Française Culturelle et d'Amitié avec le Peuple Géorgien.
- par l'engagement personnel de membres de la colonie géorgienne.

A ce bilan plus que positif, il faut remarquer quelques manques ou aspects négatifs :
- en tant que telle, la colonie géorgienne, par ses associations, est quasiment absente des initiatives culturelles, même si un grand nombre de ses filles et fils se dévouent par des participations très actives aux différentes manifestations.
- l'absence d'un bulletin régulier de l'Ambassade de Géorgie sur les nouvelles de Géorgie et les différentes manifestations culturelles qui se déroulent en France ou même en Europe.
- la non-collaboration entre les nombreuses associations qui travaillent vers la Géorgie. Elles sont nombreuses, et nous venons d'ailleurs d'en découvrir une petite, en région parisienne, composée de très sympathiques françaises et français touchés par le " Virus sympathicum kartvel " !

La diversité est une grande richesse, mais la collaboration et la coordination permettraient de décupler les moyens et ainsi de développer l'efficacité. D'autant plus, que la colonie géorgienne est une petite colonie et que nos associations sont petites.

Nous présentons nos meilleurs voeux à tous les amis de la Géorgie et espérons que cette nouvelle année verra le jour d'un bulletin culturel d'information et une collaboration de TOUTES les associations et les personnes qui désirent faire connaitre la culture géorgienne et aider la Géorgie.

Thierry BERICHVILI

3 - 5 , rue de Saint-Pierre - 91220 Brétigny-sur-Orge - Tél. 01 60 84 59 15

ANNÉE CULTURELLE DE LA GÉORGIE EN FRANCE

La Géorgie mise à l'honneur par la Société Littéraire de la Poste et de France-Télécom

Cette association a organisé un concert le vendredi 2 octobre 1998 au studio Raspail, 216 Bd Raspail (Paris 14e) avec les groupes géorgiens MZETAMZE et MTIEBI. Cette Société a édité un pur chef-d'oeuvre avec le numéro spécial de sa revue *Missives* sur la littérature géorgienne et qui comprend entre autres :
- un petit historique de Charles URJEWICZ (cet écrit est une excellente base pour un travail historique qui reste à écrire sur l'Histoire de la Géorgie, spécialement sur la période 1801 à nos jours)
- une biographie et un résumé des oeuvres de 24 écrivains géorgiens du milieu du XIXème siècle à nos jours.

Nous vous recommandons vivement de vous procurer ce numéro spécial de *Missives* « Littérature contemporaine de Géorgie » auprès de la Société Littéraire des PTT - 6, impasse Bonne Nouvelle - 75010 Paris.

L'exposition "TAPIS DE GÉORGIE" au musée de Saint Cloud (2 octobre au 2 décembre 1998)

Notre association, après Clermont-Ferrand et Marseille, présentait cette superbe et riche exposition à Saint-Cloud. Samedi 3 octobre eut lieu l'inauguration en présence de M. Gotcha TCHOGOVADZE, ambassadeur de Géorgie en France, de M. Bertrand CUNY, maire de Saint-Cloud et de Mme DE JUVIGNY, Conservateur du Musée. Le groupe MZETAMZE chanta devant un public de plus de 300 personnes.

Le succès de cette exposition est dû à la richesse des oeuvres exposées mais aussi aux visites commentées par nos amis Niko TCHAVTHAVADZE et Elisso KARELIDZE. Parmi le grand nombre de visiteurs, les membres de la colonie géorgienne ont figuré en tout premier plan. Quel honneur pour cet événement !

Pour l'avenir, nous cherchons encore des lieux d'exposition. Si vous connaissez des villes susceptibles d'être intéressées, n'hésitez pas à nous contacter. Si vous avez des remarques à faire sur cette exposition, n'hésitez pas à nous les faire parvenir, cela nous aidera pour les prochaines fois.

Conférence Internationale à l'UNESCO, à l'occasion du 80ème anniversaire de la Déclaration d'Indépendance de la Géorgie (le 23 novembre 1998)

Notre ami Redjeb JORDANIA, après le colloque à Tbilissi du 26 au 29 mai 98, a été à l'initiative de ce colloque à l'UNESCO organisé par l'Ambassade de Géorgie en France, l'Institut HARRIMAN, l'Université de COLUMBIA et l'UNESCO.

Plus de 70 personnes ont participé à cette manifestation rassemblant des historiens et des chercheurs géorgiens, américains et français.

Plusieurs remarques à cette occasion :
- la date du 23 novembre (un lundi toute la journée) n'était pas propice à une forte participation. De fait beaucoup d'entre-nous, intéressés, n'ont pu assister à l'ensemble des travaux et d'autres n'ont pu s'y rendre.
- Un colloque où les participants ne peuvent avoir les textes des interventions à leur disposition, et de plus dans la langue du pays où il se déroule, présente une gêne réelle pour l'échange des idées. Nous espérons que la totalité des interventions traduites en français sera bientôt disponible à ceux qui le désirent, mais là encore, le problème des moyens se pose.
- Ce colloque permet de mesurer la méconnaissance de cette période historique clef de la Nation géorgienne, y compris chez les membres de la colonie géorgienne.

Ces réflexions ne doivent rien enlever à cette initiative importante et au contraire nous inciter à faire plus et mieux en alliant nos efforts et nos compétences. Pour aller dans ce sens, notre association vient de décider de créer une nouvelle rubrique historique dans son Bulletin.

"HOROSCOPE" : un concert exceptionnel de Dato Evgenidze organisé le 25/11/98 à l'Auditorium Saint-Germain-des-Prés

Franchement si l'artiste est connu et apprécié, un certain nombre de membres de notre association n'était pas enthousiaste. Nous nous sommes rendus nombreux à ce concert, un peu par curiosité. Grand bien nous en a pris ! C'était EXTRAORDINAIRE !

Ce concert, mêlant la dextérité de DATO, de son trio de jazz, de l'invité saxophoniste russe Igor BUTMAN, d'un orchestre de chambre et d'un choeur traditionnel géorgien, sans oublier l'incontournable groupe MARANI, a apporté un souffle puissant et nouveau parmi les 300 heureux et chanceux spectateurs présents ce soir là.

Nous attendons avec impatience la nouvelle création de DATO EVGENIDZE pour l'année 1999 à Paris.

Exposition à la mairie du Vème arrondissement de Paris : la Géorgie, 16 siècles de chrétienté dans le Caucase.

Cette exposition préparée par M. MELINAND, inaugurée le 3 décembre 98 en présence de M. l'Ambassadeur de Géorgie en France, nous montre de très belles photos des différentes églises de Géorgie ainsi qu'une série de nombreux objets usuels : poteries, bijoux, armes, traîneau de Svanétie, costumes, tapis, Khourdjins ainsi que de nombreuses illustrations anciennes et des photos.

პატარა „ოქროს ხანა"

1918-1921

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩ ა ს ა ფ ი ქ რ ე ბ ე ლ ი

1.

"რა არის ადამიანი
თუ მისი მთავარი ფასოვანება და შესანიშნავი ჟამი
სხვა არაფერია თუ არა ძილი და ჭამა? - ერთი პირუტყვი
მეტი არაფერი."

უილიამ შექსპირი(1564-1616)

"Wath is a man
Jf his chief good and markest of his time
Be but to sleep and feed? - a beast no more".

William Shakespeare(1564-1616)

2.

"მონობა სიმდაბლეა, მაგრამ მონური
აზროვნება თავისუფლებაში საძულველია!"

ფრიდრიხ ფონ შილერი(1759-1805)

"Sklaverei ist Niedrig, aber eine sklavische
Gesinnung in der Freiheit ist verächtlich!"

Friedrich von Schiller(1759-1805)

3.

"უფრო ძნელია იცხოვრო თავისუფლების პირობებში, ვიდრე მონურ მდგომარეობაში, რადგან თავისუფლება არის გამოწვევა, განუწყვეტელი ლტოლვა, თავისთავის სრული კონტროლი, შეიძლება,თავისთავის გაწირვაც კი...თავისუფლება არის დაპატიჟება იცხოვრო გაბედულად და, ზოგჯერ, გმირულად".

ჟორჟ ლეფევრი,ფრანგი ისტორიკოსი

"...plus difficile de vivre qu'esclave, que la liberté est application, effort perpétuel, contrôle rigoureux de soi, sacrifice éventuel... elle est invitation à vivre courageusement et, à l'ocasion, heroiquement".

Georges Lefebre(1874-1959)

4.

"სჯობს სიცოცხლესა ნაძრახსა, სიკვდილი სახელოვანი".

შოთა

5.

"ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს".

ილია

6.

"ნივთიერი კეთილდღეობა, როგორც დედაბოძი ადამიანის
ცხოვრებისა. თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული
პიროვნებისა".

ნოე

პარიზი, 1999 წლის 26 მაისი

ბ ა ლ ა ნ ს ი:

"შებრძოლი საქართველოს"(26 მაისი,1999 წელი) დაბეჭდვა, გამრავლება,
ფოსტა..4 221 ფრანკი.
კარლო ინასარიძემ შემოწირა.........................4 221 ფრანკი.

- . - . - . - . - . -

საქართველო

სამხარეო დაყოფა და ისტორიულ - არქიტექტურული ძეგლები

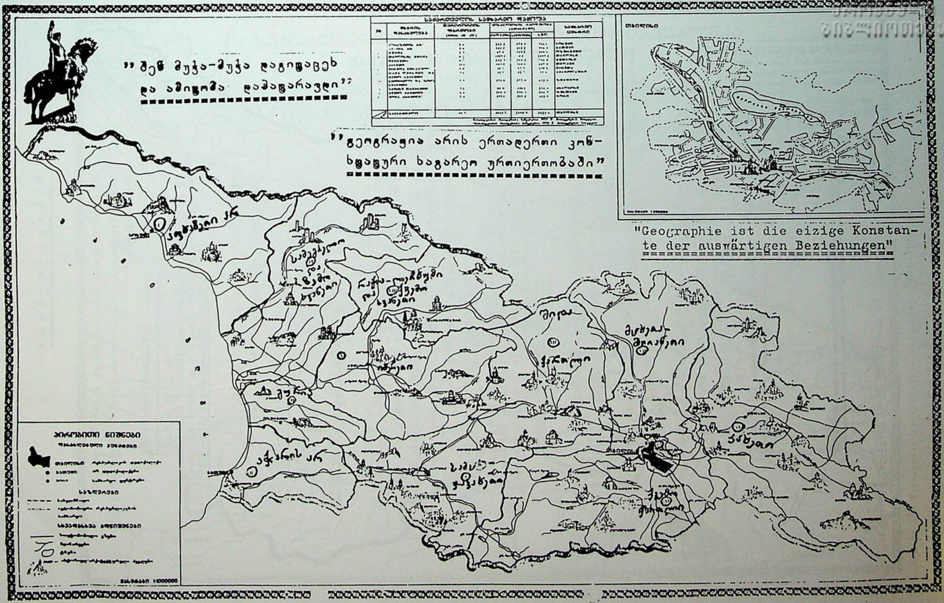

Conseil National Georgien

ქართული ეროვნული საბჭო

ამონაწერი

ქართული ეროვნული საბჭოს წესდებიდან (პარიზი, 1896 წელი, 27 აპრილი. პირველი შესწორება: ლევილი. 1995 წელი, 17 აგვისტო):

„მუხლი მესამე: ქართული ეროვნული საბჭო არის პოლიტიკური ორგანიზაცია, რომლის მიზანია საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და სუვერენობის განმტკიცებისათვის ხელშეწყობა ყოველგვარი ლეგალური გზით..."

„მუხლი ოცდამეორე: ქართული ეროვნული საბჭო უცხოეთში თავისთავს გამოაცხადებს დაშლილად, როცა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა შეუქცევად ხასიათს მიიღებს".

„პოლიტიკა არის არა მარტო შესაძლებლობის ხელოვნება, არამედ აგრეთვე ხელოვნება საჭირო შესაძლებელი გახადო"

მებრძოლი საქართველო

ჩვენი დევიზია: ერთობა მრავალფეროვნებაში

ქართული ეროვნული საბჭოს ორგანო

„LA GEORGIE COMBATTANTE"

26 მაისი 1999 - 25(43) - 26 mai 1999

„ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს" — ილია

დემოკრატიის ორგანოა მოქალაქეთა უმრავლესობა. აქედან გამომდინარე ხელისუფლება არის მომქმედი, მჭრელი, მებრძოლი. — ნოე

დაარსდა იანვარი 1962, პარიზი — Fondation: Janvier 1952, Paris

წერილები უნდა გამოეგზავნოს შემდეგი მისამართით ბატონ შალვა ბერიშვილს

CHATEAU DE LEUVILLE
91310 — Leuville sur Orge
FRANCE
tel:(331) — 6054 — 6157

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

გ-767